

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izjava vsek dan svojo izjavo oddaje in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništva naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede insertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5 telefon št. 85

Slovinci in ljudsko štetje l. 1910.

Kakor znano, se v Avstriji pri ljudskem štetju ne upošteva narodnost prebivalstva, temveč občevalni jezik. Končni podatki takega štetja torej nimajo absolutne vrednosti, ampak so le nekako relativno merilo za številnost dotične narodnosti. Vendar služijo te številke širši javnosti in tudi uradnim inštitucijam za normativ, po katerem se ravna, kadar se je treba ozirati na narodnostni moment.

Nedavno je objavila c. kr. statistična centralna komisija glavni pregled zadnjega ljudskega štetja dne 31. decembra 1910. Po tem izidu je bilo v Avstriji 1.252.940 Slovencev, l. 1900. jih je bilo le 1.192.780 in leta 1890. 1.176.672; torej znaša prirastek v zadnjem desetletju 60.160 ali 5.04% v prejšnjem pa le 16.108 ali 1.37%. Po tem takem smo v zadnjem desetletju znatno bolj napredovali kakor v prejšnjem. Po številnosti zavzemamo med 9 narodnostmi ravno srednje, 5. mesto. Največ je Nemcev (9.950.266), nato Čehov (6.435.983), Poljakov (4.967.984) in Rusinov (3.518.854); manj je Hrvatov in Srbov (783.334), Italijanov in Ladincev (768.422), Rumunov (275.115) in Madžarov (10.974).

Na posamezne dežele se razdele Slovenci na sledeči način: Kranjsko 490.978, Štajersko 409.684, Goriško 154.564, Koroško 82.212, Trst z okolico 56.916, Istra 55.134, Dolenja Avstrija (Dunaj) 1380, Tirolsko in Predaljsko 609, Dalmacija 542, Češko 292, Salcburško 176, Galicija 144, Moravsko 103, Gor. Avstrija 81, Bukovina 80, Šlezija 45.

Napredovali smo Slovenci v zadnjem desetletju na Kranjskem za 15.676 ali 3.30%, na Goriškem za 13.982 ali 9.95%, na Štajerskem za 153 ali 0.04%, v Istri za 7.417 ali 15.54%, najbolj pa v Trstu za 32.237 ali 130.63%. Nazadovani pa smo na Koroškem za 8.283 ali 9.15% in v Dolenji Avstriji (Dunaj) za 274 ali 16.57%. Ta bilanca je torej za Kranjsko še dokaj ugodna, za Primorsko prav ugodna, neugodna pa za Štajersko, kjer povprečni prirastek prebivalstva +6.46%, in skrajno neugodna za Koroško s povprečnim prirastkom +7.86%. Na Koroškem torej rapidno

nazadujemo, istotako na Štajerskem, in sicer v korist Nemcem. V Gradcu n. pr. je bilo l. 1890. Slovencev 1.47%, l. 1900. 1.16%, l. 1910. le še 0.76% v Mariboru je razmerje po desetletjih 13.97%, 17.32%, 14.38%; mariborski okraj 88.26%, 88.51%, 80.45%. Edino v Celju (mesto) smo napredovali: 26.12%, 22.64%, 30.34%. Lep napredek je v Trstu: 20.47%, 16.34%, 29.81%, dočim so Lahii nazadovali: 73.89%, 77.36%, 62.31%. V Gorici je naš napredek: 17.82%, 20.01%, 36.48% in laško nazadovanje 74.23%, 67.80%, 50.57%, tako da ima Gorica po zadnjem štetju komaj polovico

Kranjsko slovenskega	l. 1910	(l. 1900)
Mesto Ljubljana	833.7	(835.2)
Ljubljana okolica	979.2	(984.7)
Kamnik	987.2	(961.3)
Kranj	990.6	(983.1)
Radovljica	947.9	(958.4)
Litija	989.5	(987.8)
Krško	997.7	(994.5)
Novo mesto	936.1	(931.1)
Črnomelj	965.4	(962.7)
Logatec	993.3	(994.2)
Postojna	995.9	(996.3)
Kočevo	662.1	(654.1)

Najbolj slovenski okraj je sedaj krški, l. 1900. je bil postojanski. Nemci so nazadovani v Ljubljani (mesto), v kranjskem, litijem, krškem, novo-

Oglejmo si razmerje na Primorskem.

	Slovencev	Italijanov	Nemcev	Hrvatov
Trst	298.1 (163.4)	623.1 (773.6)	62.1 (58.8)	12.6 (3.0)
Gorica (mesto)	368.4 (200.1)	505.7 (678.0)	110.5 (116.1)	2.7 (3.2)
Gorica (okraj)	955.8 (958.6)	37.7 (38.1)	4.9 (2.9)	0.3 (0.2)
Gradiška (okraj)	148.6 (153.4)	838.5 (839.9)	12.5 (6.5)	0.1 (0.1)
Sežana (okraj)	980.7 (989.9)	11.4 (6.8)	4.8 (3.1)	2.3 (0.1)
Tolmin (okraj)	995.2 (996.6)	0.8 (0.7)	3.2 (2.6)	0.1 —
Tržič (okraj)	35.4 (41.3)	959.2 (954.2)	4.9 (4.3)	0.2 —

Na Goriškem vobče slovenski življenj relativno ni napredoval, le Gorica

laškega prebivalstva. Izmed 1000 avstrijskih državljanov je na Kranjskem 943.60 Slovencev in 53.65 Nemcev; na Štajerskem 293.74, oz. 704.99, na Koroškem 212.39, oz. 786.13; v Trstu 298.13 Slovencev, 623.10 Lahov in 62.10 Nemcev; na Goriškem 618.52 Slovencev, 360.63 Lahov in 17.95 Nemcev; v Istri 142.66 Slovencev, 435.19 Hrvatov, 381.45 Lahov in 32.95 Nemcev.

V naslednjem podajemo pregled razmerja občevalnega jezika po političnih okrajih.

Izmed 1000 avstrijskih državljanov se je posluževalo občevalnega jezika

nemškega		druga	
l. 1910	(l. 1900)	l. 1910	(l. 1900)
146.6	(152.3)	19.7	(12.5)
18.1	(14.7)	2.7	(0.6)
12.2	(7.9)	—	—
8.4	(6.2)	—	—
50.2	(38.9)	—	—
10.2	(12.0)	—	—
1.6	(4.7)	—	—
63.0	(68.3)	—	—
31.7	(35.7)	—	—
5.1	(5.0)	—	—
2.8	(2.9)	—	—
337.3	(344.9)	—	—

meškem, črnomalskem, postojanskem in kočevskem okraju; dokaj napredovali pa so v ljubljanski okolici, v kamniškem in radovljiškem okraju.

kaže nasproti prejšnjim ljudskim štetjem prav vesel napredek.

	Slovencev	Italijanov	Nemcev	Hrvatov
Koper (okraj)	361.4 (376.7)	433.6 (433.0)	3.8 (4.1)	200.5 (186.0)
Pazin (okraj)	6.0 (8.5)	83.6 (128.6)	1.9 (1.9)	889.7 (839.9)
Poreč (okraj)	32.5 (34.5)	683.7 (784.5)	1.3 (1.4)	281.2 (179.3)
Pulj (okraj)	42.8 (25.7)	475.5 (511.7)	106.5 (75.3)	355.2 (380.9)
Volosko (okraj)	337.5 (307.3)	18.5 (28.3)	45.1 (30.3)	594.5 (622.5)

stvo v Gradcu nazadovalo, od 116 na 7.6 promile. Razmerje v mestih z lastnim statutom je sledeče:

	Slovencev	Nemcev
Maribor	143.8 (173.2)	951.8 (823.0)
Ptuj	140.1 (156.0)	854.3 (842.3)
Celje	303.4 (226.4)	692.1 (771.3)

jo mahnili proti izhodu; še predno smo pa dospeli do izhoda, je pa nenkrat milo vzdihnila petnajstletna Fini »Oh mama, pompadurko sem pozabila v vozu.« Vsi smo se morali zopet obrniti in počakati na Finico, da je poiskala svojo pompadurko. Ko smo pa prišli pred kolodvor, so razun enega odšli že vsi vozniki. K temu stopi gospod Bucek in ga vpraša, če je še prost in če bi peljal do Stahovice. Voznik je odvrnil, da je pripravljen za to. Ko se pa mej tem prikaže v vsi svoji obilnosti pri izhodu gospa Bucek, obdana od svojih štirih angeljčkov in ko pokliče gospoda Buceka, je pa voznik vstrepetal in ves v strahu vprašal gospoda Buceka, če se bodo gospa tudi peljali. Ko je gospod Bucek odvrnil »Seveda«, je pa voznik meni nič tebi nič udaril po svojem kljusetu in že nam izginil v onem nepredirnem prahu, ki je neka odlična posebnost dovozne ceste do postaje kamniške.

Udati smo se morali v svojo usodo in jo krevsati peš proti Kamniku in naprej. Prišli pa nismo posebno daleč, ker je začel gospoda Bucek tiščati še vedno obilni nahrbtnik. Ustavili smo se torej pri Trpinicu na Šutni, kjer so imeli ravno sveže skuhan goljaf. Da ne bi bilo zamere pri Trpinicu in lakote na potu v kamniško Bistrico, pojedla je Bucekova rodbina osem goljafov in jih tudi primerno zalila s penečim pivom. Okrepčani smo se potem poda-

Torej edino Celje kaže zadovoljivo bilanco. Nič ugodnejši niso podatki za posamezne politične okraje:

	Slovencev	Nemcev
Celje	969.0 (977.7)	30.3 (21.9)
Brežice	977.4 (977.1)	22.0 (22.5)
Konjice	903.1 (931.3)	96.7 (68.7)
Sl. Gradec	831.8 (854.4)	167.9 (145.1)
Maribor	804.5 (885.1)	194.9 (114.4)
Ptuj	960.3 (971.4)	39.6 (28.5)
Ljutomer	942.9 (949.8)	57.0 (50.0)
Radgona	91.0 (101.1)	908.9 (898.7)
Lipnica	54.3 (61.0)	945.1 (938.7)

Torej v vseh političnih okrajih nazadovanje, edini brežiški okraj kaže neznamen napredek, in še ta ne pripade Brežicam kot sodnemu okraju, ampak Sevnici in Kozjemu. Neznatno je napredoval marenberški okraj od 686.2 na 686.4, znatno pa ivniški (Eibiswald) na skrajni meji od 3.4 na 13.2. Okraj Vransko je ostal nepremično na 988.7.

Najbolj slovenski okraji so Gornji Grad z 996.3, Kozje z 995.5 in Šmarje z 993.0 promile.

Tužen pogled v bodočnost nam se odpira na Koroškem.

V Celovcu je prišlo na 1000 prebivalcev Slovencev 64.1 (71.7), Nemcev pa 931.2 (923.2).

	Slovencev	Nemcev
Celovec (okr.)	242.1 (322.4)	757.3 (676.9)
Beljak	239.3 (330.9)	755.9 (666.8)
Velikovec	773.0 (803.4)	226.6 (196.4)
Šmohor	210.7 (248.1)	788.8 (751.8)

Le v 3 sodnih okrajih je slovenstvo nekaj naredovalo, a to ni posebnega pomena, ker leže dotični kraji že več ali manj v nemškem ozemlju in se je število Slovencev pomnožilo vsled doseljavanja delavskih slojev. Tako n. pr. sodni okraj

Svinec (Eberstein) od 5.6 na 26.6 Špital ob Dravi od 0.0 na 4.6

in Sent Pavel od 99.5 na 146.3

V nekaterih sodnih okrajih je nazadovanje Slovencev naravnost katastrofalno:

Vobče se je slovenski življenj na Koroškem skrčil od 250·8 na 212·4 promille. Doslej smo rekali, da je na Koroškem ena četrtna prebivalstva slovenska, odslej bomo dejali: dobra petina.

Vobče se je slovenski življenj na Koroškem skrčil od 250.8 na 212.4 promile. Doslej smo rekali, da je na Koroškem ena četrtina prebivalstva slovenska, odslej bomo dejali: dobra petina.

Ta pregled v velikih obrisih kaže, da imamo Slovenci edino na Kranj-

skem proti Nemcem dovolj odporne moči, dočim se jim na Štajerskem in posebno Koroškem rapidno umikamo. Le na Primorskem je naša bilanca ugodnejša; to pa spričo živahne narodne zavesti v dveh večjih mestih; v Trstu in Gorici.

Tako je bilo stanje koncem l. 1910, v kolikor ga izpričujejo uradni podatki ljudskega štetja. Ali je upati, da se v tekočem desetletju obrnejo narodnostne razmere tudi na Koroškem in Štajerskem za nas na ugodnejšo stran? Cavenat consules! —x—

Mir.

Dunaj, 2. avgusta.

Med tem, ko je evropsko časopisje razmotrivalo o demaršah in konferencah veselih glede skorajšnega ukončenja turško - italijanske vojske, in so se lansirale vesti o potrebi evropske konference, ki naj bi izravnila spor, ki postaja za evropsko ravnotežje nevaren, ter je vsak dan brzoplet poročal enkrat iz Londona, enkrat iz Pariza, enkrat iz Berlina in Peterburga o posredovalnih poskusih v Carigradu in v Rimu, so se prav na tistem sestali zaupniki italijanske in turške vlade v lepi Sviči ter se pogovarjali o možnostih in pogojih mirovne pogodbe. Že pred tedni so te konference pričele, in ko je mladoturški kabinet v Carigradskem parlamentu junaško in močasto izjavljal, da posvečena muslimanska država ne žrtvuje niti ped kalifove zemlje sovražniku, je njegov pooblaščenec v Genfu morda že barantal za milijone, katere bo treba Italiji plačati . . . V nastali turški politični krizi so pogajanja počivala, carigradski odposlanci so smatrali svoje mandate za ugasle. Včeraj je odpoval v Dunaja visok carigradski dostojanstvenik, diplomat, v Svičo, da nadaljuje konference z italijanskim zaupnikom, bivšim državnim podtajnikom zunanega urada.

Turčija je primorana, da sklene mir. Notranje homatije zahtevajo vso pozornost odgovornih državnih krogov, zahtevajo pa tudi vsa sredstva, ki jih ima država na razpolago. Poleg tega grozi Italija, katere gmotne in človeške žrtve (saj traja vojna že skoraj 10 mesecev) so velikanske ter že skoraj presegajo moči države z ostrejšim postopom.

Železnici kočček premoga v oba oči-
sa in da od tedaj tako daleč ne vidim.

Ko smo pa v žgočem solncu vendar dospeli do Stranj, je bil pa upor že splošen. Pod prijazno cekvico tik mostu smo se morali znova utaboriti; Bucekova rodbina je pa pri ti priliki do dna izpraznila nahrbtnik gospoda Buceka. Mej tem je pa ura postala skoro dve.

Komaj smo vstali, da nadaljujemo svojo naporno potovanje v kamniško Bistrico, so se pa Bucekovi nadopolni potomci naenkrat spomnili, da še niso nič kosili, čeprav je že 2 ura ter začeli gospoda Buceka in gospo Bucek milo prositi, če ne bo nič kosila. Mile prošnje so omehčale srce gospodu Buceku in gospej Buceki, ki je prvega kmeta, katerega smo srečali na drugi strani mostu, vprašala, če ni tukaj blizu nobene take hiše, kjer bog roko vne molli in kjer bi se dobil mal prigrizek. Kmetič je imel usmiljenje z nami in nas povedel v prijazno gostilnico v Stahovici čez most na levem bregu mimo tekoče vode.

LISTEK.

Gospod Bucek in kamniška železnica.

Spomini na nedeljsko nesrečo. Spisal Luigi Calco.

Vsaj poznate vsi gospoda Buceka, rodoljubnega ljubljanskega meščana stare korenine in njegovo okroglo gospo Bucek, o kateri govore hudobni jeziki, da nosi ona pri hiši hlače. Pa nočem nič slabega reči o nji, ker je žena mojega prijatelja, ki odrine za marsikateri literček, kadar bole njegovo boljso polovico zobje in če ostane potem doma.

Ker vem, da vsi poznate ta zakonski par, naj vam kar povem, da smo se po dolgotrajnih razgovorih odločili, da poletimo v nedeljo 28. julija 1912 v naš prelepi Kamnik in od tod dalje k izviru kamniške Bistrice.

Domenjeno, storjeno. Preteklo nedeljo (28. julija 1912) smo se torej ob 7. sešli na državnem kolodvoru gospod Bucek, gospa Bucek s štirimi zakonskimi otroci v starosti od 5 do 15 let, moja malenkost in neka moja prava sestrična, ki služi v odlični ljubljanski gostilni za plačilno natakarico — zelo naobrazeno dekle, ki je že stregla

našim prvim literarnim zvezdam. Gospod Bucek je bil opravljen kot pravi planinec — na glavi znani štajerski klobuk z zelenim trakom in za trakom ogromen nakit iz kozje dlake, hlače do kolen, zelene dokolenke in rumene nove čevlje, v rokah pa 2 in pol metra dolgo planinsko palico, na hrbtu pa ogromen nahrbtnik z ogromno vsebino najkoristnejših planinskih potrebščin t. j. 6 litrov pristnega cvička iz Gadove peči, 5 ocvrtih piščancev itd. S pravim porosom je zrla gospa Bucek sedaj na svojega moža korenjaka, sedaj pa na svoje lepe čevličke z 1 dcm visokimi petami. Ko smo se prijazno pozdravili in ko sem predstavil svojo pravo sestrično gospe Buceki, ki se je na prvi hip nekoliko namrdnila moji sestrični, na poslednje prijazne besede »klanjam se milostljiva gospa« pa postala takoj prijaznejša, smo se vsedli v napolnjeni vlak in odradali počasi proti Posavju.

Na vožnji do Kamnika se nam ni nič posebnega pripetilo. Le rodbina gospoda Buceka je mej Trzinom in Jaršami uničila dva ocvrta piščanca in izpraznila dva litra vina, Bucekov devetletni Stanko je pa svojo belo obleko popolnoma zamazal, ker je hodil sedet na sprevodnikov sedež.

Brez večje nesreče smo dospeli torej v Kamnik, kjer se je vsulo iz železniških vozov na stotine planincev in izletnikov iz bele Ljubljane. Počasi smo se izkrcavali iz voza in

njem, zadnji vpad v Dardanele je Turčiji pokazal, da je nervoznost v Italiji že dosegla vrhuhe. Toda kar je glavno, pokazalo se je tudi, da bi se pri prihodnji priliki moglo razviti dardanelsko vprašanje; marsikateri velesila, predvsem Rusija, želi iz vsega svojega srca revizijo londonske pogodbe iz l. 1854, druge spekulirajo na razne politične in gospodarske koncesije: vedno priljubljena je postaja ideja evropske konference. In Turčija vé, da na evropske konference ni dobro hoditi — ona se je s podobnih prireditvev še vedno vračala pristržena in oškodovana. Pri teh prilikah smatrajo diplomati Turčijo vedno za bolnega moža ter operirajo in amputirajo... Pa tudi Italiji za tako konferenco ni. Neprijetna vprašanja bi se mogla na njej razpravljati, gospodarska vprašanja novih dežel, politične zadeve srednjemorskega morja, marsikateri neprijetni stvari onkraj jadranskega morja ob albanski obali — vsega tega ni treba. Kadar delajo evropski kabineti mir med dvema državama je navadno rezultat, tertius gaudet. Italija vé, da ji libijske province niče več ne vzame, Turčija vé, da je zamanj igrati nepristopnega.

Na obeh straneh je torej volja dobra; pred par dnevi je izjavil novi veliki vezir, da je Turčija k miru pripravljena v kolikor se to sklada s pravicami, častjo in dostojanstvom muslimanskega cesarstva. Stara stereotipna formula, katero so Mladoturki v carigradskem parlamentu tolikrat prednašali, da Turčija za nobeno ceno ne opusti svoje suverenitete nad Tripolitanijo, je torej izgnila... In še nekaj se je zgodilo, na kar opozarja italijanski poslanec Cirmeni v današnji »N. Fr. Pr.«: Za zunanje ministra v novem kabinetu je bil imenovan kristjan in ne mohamedanec. Je to prvi turški zunanji minister — kristjan, toda Turčija je vsikdar, kadar je šlo za to, da odstopi kos svojega ozemlja, imenovala z ozirom na predpise korana, ki grozi onem kateri izroči le ped muslimanske zemlje neverniku, z največimi kaznimi, kristanske pooblaščenice. Tokrat se je odločila izročiti celi zunanji resort neverniku iz cesar sklepa Cirmeni, da je pripravljena prodati Tripolitanijo.

O podlagah mirovne pogodbe se v italijanskih političnih krogih pripoveduje: Italija želi skorajšnega konca dolge vojne. Danes je še pripravljena priznati Turčiji znatne koncesije, ako se ta resno in brzo odloči za mir. Težave dela pravzaprav le državnopravno prashanje. Turški kabinet se ne more odločiti, da reče: sultan prepušča suverenska prava nad svojimi libijskimi vrniki italijanskemu kralju — gjauru. Storit ne more tega predvsem z ozirom na notranjopolitični boj, v katerem bi opozicijske stranke z velikim uspehom izvale »izdajništvo« vlade v politično agitacijo v kateri igra muslimanski fanatizem še vedno veliko vlogo. Na drugi strani ne more Italija na noben način preklicati svoje že slovesno proklamirane aneksije ter se morda sedaj zadovoljiti samo s priznanjem okupacije. Išče se torej formula na katero bi mogla navzlic principijelno si nasprotujočim državnopravnim nazorom pristopiti obe državi. Zdi se, da je taka formula v bistvu že najdena. Tekst mirovne pogodbe bi se naj suverenistnega vprašanja sploh ne dotaknil, temveč le ugotovil dej-

stvo, da se nahaja tripolitanska obal v posesti Italije in da je libijsko zaledje vsled tega predvsem gospodarsko popolnoma odvisno od gospodarja tripolitanskih pristanišč. Mesto da bi mirovna pogodba torej rešila pravno vprašanje, naj bi »ugotovila« le dejanski stan. Turčija bi se molče zavezala ne reklamirati več svojega suverenskega prava...

Druge važna točka mirovne pogodbe je arhipelsko vprašanje. V drugi fazi italijansko-turške vojne je zasedla Italija celo vrsto egejskih otokov, katerih prebivalstvo je po večini grško. V Quirinalu seveda ne morejo misliti na to, da bi Italija te postojanke trajno obdržala ter s tem zagospodovala skoraj izključno v vzhodnem sredozemskem morju pa tudi nad zahodno obalo Male Azije. Evropske velesile bi tako ogroženje »sredozemskega ravnotežja« na nobeden način ne pripustile. — Edino kar bi Italija rada dosegla, je to, da ji ostane eden izmed egejskih manjših otokov kot takozv. opiralnice za njeno mornarico. V ostalem pa bo storila, to čemur pravi Nemec »aus der Not eine Tugend machen«. Z ozirom na politična stremjenja egejskega prebivalstva, ki bi najraje, da otoki pripadajo Grški (kar je pa izključeno), ki pa je v precej davnih časih tudi pod kalifovim žezlom igralo politično precej samostojno vlogo, se bo Italija zavezala zato, da povrne Turčiji otokom staro avtonomijo ter obnovi veljavo starih pravic.

Vse ostalo je kupčijska zadeva. Odškodninsko vprašanje se bo dalo lahko uravnati, formule zato so dane (glej bosansko aneksijo!).

V interesu cele Evrope je želeli, da se razgovori diplomatov v Švici, v kar najbližjem času uspešno končajo.

Nekaj odkritih besed.

(Dopis iz Hrastnika.)

Vpisovanje otrok v šolo za prihodnje šolsko leto je končano in njega izid je za nas prav razveseljav. Pokazalo se je namreč, da je tukajšnja šulferajnska šola popolnoma odveč, da bo od leta do leta padala, da bo ostalo končno le še poslopje, ki se bo slednjič — če ne bo preslabo — uporabilo za slovenske šole, ki so prenapolnjene. Le eden ali dva otroka slovenskih staršev sta se vpisala v prvi razred, par, morda 10, jih bo glažarskih in fabriških. In za tak obisk je treba 4razredne šole! O, ti ubogi šulferajni, kako te lupijo na vseh krajih in koncih. Veseli nas, da so naši ljudje spoznali, kake sadove rodi vzgoja nemške šole (pred par tedni je učenec taiste slovenskega učenca s kolom malone ubil) in da so se v tako kratkem času otreli raznih predsodkov in pa — Amerjeve neumnosti. — Slovenske šole imajo torej otrok dovolj. Zlasti sta polna 4. razreda deške in dekliške šole, ki imata vsak skoraj po 100 otrok, vsled česar se je sklenilo delati nato, da dobta ta dva razreda paralelke. V ponedeljek je bila seja krajnega šolskega sveta, ki bi naj o tem sklepal. O tem krajnem šolskem svetu se je že mnogo pisalo, razkrile so se razne intrige, s katerimi se je sestavil, da je naposled dobil za načelnika »narodnega« Birtiča, za podnačelnika pa Nemca Burgerja. V vsej nagoti se je pokazal ta krajni šolski svet pri zadnji seji. Eden naroden član taistega je brez vzroka izostal,

zanega kmeta Plaznika so nemški-tarji pregovorili, da je prišel eno uro prepozno. Ko je prišlo do glasovanja glede paralelke, je bilo razmerje glasov 3:3. Proti je glasoval Burger, dalje njegov kimovec zastopnik krištofske občine Draksler in župan klerikalne šolske občine Babič. Ta zadnja občina bi namreč za slučaj, da bi se otvorile paralelke, prispevala za hrastniško šolo letno cele 4 krone več, ko doslej. In ta vrli za blagor in napredek svoje občine vneti vzor — župan je vsled tega glasoval proti paralelkam. Ta je res tič! Seveda za cerkev, farovž in farovške hleve stotisoče, za duševni napredek ubogega ljudstva niti 4 krons! No, mi vemo, da je tega lepega župana vodila pri glasovanju ne skrb in ljubezen do svoje občine, temveč strah pred Burgerjem. — Ker je bilo enako glasovno razmerje, bi moral dirimirati načelnik Birtič. No, in ta je šele tič. Odklonil je glasovanje ter rekel, naj se še eno leto počaka. Sramota takim možem! Ta možak se je pokazal že sploh pri raznih glasovanjih kot moža; lep, kremenit značaj, res za zdaj ga je prepiral, kakor natančno vemo iz zanesljivih virov, pisac Amer. Da, končno smo prišli tako daleč, da odločuje in razpolaga ta šrihar tudi že s slovensko šolo. Sramota! Amer je kaj dobro sklepal: če bo slovenska šola prenapolnjena, bodo starši prisiljeni pošiljati svoje otroke v izpraznjeno šulferajnsko šolo in kakor je on želel, tako je narodnjak Birtič storil. Upamo pa, da se bo ta Amerjeva nakana razbila ob zavednosti in neupogljivosti značaja staršev, ki je gotovo večja kot klečepastvo in brezbriznost naših »voditeljev«. Birtiča zagotavljamo, da je izgubil pri Hrastničanah še ono malo zaupanja, kar ga je imel, z njim pa tudi ves krajni šolski svet. Može, ki ne marajo izpolnjevati dolžnosti, spojenih z raznimi častnimi mesti, ki jih zasedajo, naj bi istih rajše ne sprejemali in s tem napravili prostor možem, ki radi delajo in ne klonijo tilnika pred vsakim pisacem!

V Hrastniku je nastanena že dolga leta sem v tamošnji občinski hiši c. kr. orožniška postaja in sicer popolnoma brezplačno — gotovo malo preveč šarmantnosti napram c. kr. erarju na stroške občanov. Sedaj se je županstvo premislilo, ter zahteva 500 K stanarine, kar pa erarju zopet ni všeč ter hoče preseeliti orožniško postajo v neko pripravo privatno hišo, kar bi bilo tudi orožnikom pogodu. Pa pride zopet razna komična in glažarska gospoda s svojimi ugovori in bojimo se, da se bo, kakor vedno, ugodilo tudi zdaj njih zahtevi v škodo občini, prebivalstvu in učitelstvu. To zadnje si mora vedno iskati stanovanj po raznih brlogih, bilo je že nebroj pritožb radi tega, orožništvu pa da občina brezplačno najlepša stanovanja v neposredni bližini šole. Naj vpošteva g. župan tak naš nasvet: orožniški postaji se naj stanovanje odpove in naj se odda učitelstvu. Če pa fabriška gospoda ni zadovoljna, naj vzame orožnike v svoja stanovanja, po vrhu pa še redarja, ki služi itak le njej. Opetovano smo že prosili g. župana, naj odpravi službeno poročanje tega redarja v kemični tovarni, ker žali to naš narodni čut in ker je v škodo narodni stvari in pospešuje nezdrave razmere v Hrastniku. Ravno zdaj imamo priliko opazovati delovanje tega re-

darja. Nemčurji so si osnovali iz edinega vzroka, da utrde svojo pozicijo, nemško nacionalnoveteransko društvo, za katerega glavnega agitatorja so si izbrali omenjenega redarja. Prihodnjo nedeljo bodo blagoslavljali zastavo, ki jim jo je kupila milijonarka Dezepička. Da se slavnost povzdigne in da bodo imeli razni nemčurjski pisaci ne baš nedolžne zabave, je treba čim več brhkih družic. In te preskrbeti, je prevzel nalogo omenjeni redar. In dobil jim je mnogo iz revnejših slojev, seveda, kdo izmed preostalih si upa ustaviti redarju, če pride ta z vso svojo avtoriteto nadenj? Odšteti je morala vsaka po 5 K, kupiti si bodo miorale lepe bele svilene obleke itd., to vse iz strahu pred redarjem. Vprašamo, je li to tudi službena dolžnost našega redarja? Isti dan ima trboveljski »Sokol« slavlje razvitja prapora; brez vsakega dvoma je, da je veteranska slavnost le konkurenčna prireditev temu narodnemu slavlju in zato je tembolj obsojanja vredno, da dopušča sl. županstvo tako delovanje. Hrastniške Slovence pozivljamo, da se ognejo ta dan iz Hrastnika ter pohite v Trbovlje med svoje ljudi.

Občinske volitve v Trziču.

Uspeh združenih slovenskih strank pri zadnji volitvi v I. razredu je nedvomno vsem dopisnikom nasprotnih listov glave zmešal. Preneprickavano je prišel poraz. In čeprav je prišel prejšnjo sredo v »Grazzer Tagblattu« brzojav, ki naj bi oznanjal vsemu svetu »einen deutschen Erfolg in Neumarkt!«, vendar bodo čitateljstva lista takoj drugačnega mnenja, če prečitajo v nedeljski prilogi »Deutsche Stimmen« članek, ki se peča z dovršeno volitvijo. Članek sam na sebi ni kdo ve kako pametno spisan, in vidi se, da je izšel izpod Mikličevega peresa. Ali značilen je — in to je glavno. Iz vsega članka zveni samo ena struna — tihe žalosti po izgubljeni oblasti. — V začetku pogreva razveljavljenje volitve v I. razredu in dveh mandatorov v III. razredu. Seveda jako previdno zamolči, da sta bila ta dva mandata razveljavljena le na podlagi zlaganih informacij od strani županstva. Potem preide takoj na volitve same. »Klub nečuvnemu terorizmu Slovencev so prodrli 3 nemški kandidati«. Ali ne bi bilo boljše, da bi se glasil ta stavek: »Klub nečuvnemu terorizmu od naše — nemške strani — in s pomočjo socialnih demokratov smo komaj dobili 3 mandate!« Zaletava se v našo duhovščino, češ »kako more katoliška duhovščina nastopiti proti kandidati listi, na kateri stoji ime Andreja Gassnerja, čigar pobožnost in naklonjenost cerkve je tako splošno znana.« Kako elegično! Pozablja pa dopisnik, da sta bila na isti listi tudi dva nemška nacionalca »losvonromovca« in en protestant. Ali naj bi duhovščina radi Gassnerja delala tudi za te tri? Tudi mi nimamo proti osebi gospoda A. Gassnerja ničesar, poznamo ga kot častivrednega moža. Ali politika ima drugačna pota. Tu se ni boril človek proti človeku, nego politična stranka proti politični stranki, in če dopisnik »Tagblattu« tega ne razume, je pač še političen javenec, ki bi se v take boje sploh še spuščati ne smel. To dokazuje tudi naslednji stavek, ko pade do-

pisnik na nivo pouličnega zabavljača in očita neki vdovi, ki je dala nam pooblastilo »das missrathene Sölnchen«. O taki propalosti debatirati se nam zdi popolnoma odveč, zlasti še ker upamo, da se bo o tej stvari »debatiralo« na bolj primernem mestu. Članek konča še bolj tragično. Dopisnik stavi namreč vse svoje upe in nadeje v bodočnost, saj ljudje vse bolj in bolj izpregledujejo in se obračajo zopet k padlemu nemškemu trinoštvu. Prav gotovo je mislil tu na socialne demokrate, katere mu pa sam Bog blagoslovi. Kakor reče, ves članek ena sama dolga klobasa z žaganjem in sajami natlačena. Ubogi bralci! — Ravno tako, če ne še bolj, je razsrdil izid volitve naša sodruga. Vemo, kakaj ta krič. Ta »stranka«, ki šteje v vsej »trziški delavski občini« celih 66 mož z vsemi pritikinami, hoče zakriti »kravjo kupčijo, ki so jo sklenili njeni pristajši s kapitalizmom.« »Zarja« piše, da je »delavstvo stalo ob strani in za zabavo opazovalo ta boj«, v resnici pa je delavstvo edina dva sodruga, ki imata pravico v I. razredu, posodilo »obšabni in samopasni nemški klik«, ki sta šla tudi z vso vsmo v boj za njo. Če piše »Zarja« o dvoživkah, morala bi jih torej na vsak način najprej poiskati v svojih vrstah. Ali naša mogočna socialna — demokratična stranka je še samo urh ali publič in zato najbrž »Zarja« tega tiča ni bilo mogoče najti v čudni brogi, ki se steka v njen tabor. In kako zna računati! »V novem občinskem odboru bo 12 in pol klerikalcev, 3 Nemci in 2 in pol liberalca.« Do danes smo mislili, da je v občinskem odboru še za sedaj sodrug gostilničar Kavčič, in mesto da bi »Zarja« pisala in gromela v svet o zmagi demokratične ideje, kar enostavno razpolovi edinega svojega zastopnika, ga vrže polovico v malho »klerikalcev«, polovico pa »liberalcem«. Zahvalite se za ta poklon »Zarji«, Kavčič! Mi vas ne potrebujemo, ker rabimo samo cele moze in ne polovičarjev, pa tudi druga slovenska stranka vas bo hvaležno odklonila. Vaše polovice romajo lahko ene v nemški tabor, druga pa naj ostane kjer je. In kako dober zgodovinar je »Zarjin« dopisnik! »Nektar« in »ambrozija« mu je eno in isto. Seveda, saj je tudi oni ljubeznjivi živalici, ki se tako težko imenuje, a tako slastno uživa, gnojnica in broga eno in isto. Na »neosoljen krop« mora biti pa sam zelo dobro navajen, ker ves njegov članek je tako voden, da sili človeku slana voda v oči samega pomolovanja. Kar pa se tiče razmerja med klerikalnimi in liberalnimi purgerji na eni strani in delavstvom na drugi strani, zavrnemo dopisnika na naslov sodrugov Jazbeca in drugih. Ti bodo potrdili, kako nastopajo po tovarnah sodrugi proti svojim lastnim pristajem. Sploh smo pa mnenja, da stranka, katere voditelji sami denuncirajo lastne pristaje pri tovarnarjih, o marionetah niti blekniti ne sme, ker s tem obuja le krot — smešna je že itak čez mero. — Za zabelo samo še malo anekdote, ki priča o toliko hvalisani »deutsche Treue«. Govori se po Trziču sledeče. Par dni pred volitvijo so imeli Nemci sestanek radi volitve. Na ta sestanek je prišel seveda vsememški steber Julče Goecken. Imel je v roci tri pooblastila, pritisnil je na enega svojih delavcev in svoj glas — torej je razpolagal s petimi glasovi. Omeniti pa treba, da se bo

Ko so tako privezali dušo k telesu, ki je danes vse zavžito tudi pošteno zaslužilo, so potem, ko so naročili kavo, milostno dovolili svojim otrokom, da se smejo malo okrog pozabavati, na kar so se vsi trije mlajši takoj razpršili, gospica Fini je pa iz vlekla iz svoje pompadure debelo knjigo, se prisledla na oddaljeno klop in se utopila v svojo knjigo.

Ko smo tako ostali pri mizi samo mi štirje, je pa gospa Buca nasvetovala, da bi si, ker je še le pol štirih ura, čas in prebavo malo krajšali s tem, da poskusimo svojo srečo v igri. Svoj nasvet je pa podprla takoj s tem, da je iz močevega desnega žepa izvlekla karte. Gospod Buček in jaz sva z veseljem sprejela predlog gospe Buče, le moja prava sestrična se je obotavljala, češ da ne pozna prav nobene karte. Ko smo ji pa obljubili, da jo bomo že naučili, se je pa udala in tako smo jo začeli točiti. Naučila se je pa prav hitro in tako dobro, da nas je ubrala za celih 12 svetlih kronic, kar bi gotovo gospo Bučo hudo ujezilo, če bi jih ona ne bila odnesla petnajst. Koliko časa smo igrali, prav dobro ne vem, vem pa, da bi bili igrali še naprej, če bi nas ne vzdramil strašen vrišč Buckove nadebudne mladine. Stanko je namreč zopet padel v vodo, iz katere ga je do kože mokrega potegnil prijazni gostilničar. Ta nezgoda in pa bojazen, da bi se sreča ne obrnila, napolnila je gospo Bučo do kategorične izjave, da gremo naprej. Ko

nas pa prijazni gostilničar vpraša, kam se mislimo in ko mu odvrnemo, da v kamniško Bistrico, nam je pa to odsvetoval, češ da to malo daleč, ker je že pol sedmih ura in da je do tje še dve uri. Ko je pa mej tem gospa Buča zvedela še, da je njen Stanko že bil v Bistrici in se pri tem pošteno zmočil, je pa odločno izjavila, da imamo vsi dosti kamniške Bistrice in da se vrnemo nazaj v Kamnik. Gostilničar nam je takoj ponudil svoj breg in ko smo poravnali zavžitim slastnim stvarim primerni račun, posedli smo na breg in se odpeljali proti Kamniku.

Po potu se nam ni zgodilo nič posebnega, le sedemkrat smo morali ustaviti, dvakrat radi gospoda Bucka, petkrat pa radi enajstletnega Mirka, kateremu je petkrat čepica odfrčala raz glavo in voz. Ko je Mirko obdolžil v pled zavitega in gospe Buče in njene gorkote se tičočega Stanka, da mu je nalašč zbil raz glavo čepico, je pa gospa Buča nastopila v obrambo svojega Stanka in razrešila nastali spor kratko tako, da je dala Mirku tako krepko zausnico, da bi bila čepica šestič odletela v prah, če je ne bi bila moja sestrična slučajno ujela.

V Kamniku smo si pa morali privoščiti zopet malo večerje in kot ubogi trpini smo storili to seveda zopet pri Trpinicu. Rodbina Buckova je večerjala dolgo in mnogo. Le malo je manjkalo, da nismo vlaka zamudili.

Ko smo srečno posedli svoje prostore v vlaku, ki je bil sicer ves natlačen, stegnil je gospod Buček svojega rojstva kosti po klopi, češ da bo malo zadremal, zopet sprijaznjena Mirko in Sanko sta se pa obesila gospe Buci za roč, gospica Fini je izvlekla svoj roman in tako smo začeli srečno svojo pot proti Ljubljani.

Toda nesreča nikdar ne počiva. O tem se je gospod Buček na svojo žalost moral prepričati že v Domžalah, kjer so nadrvili novi izletniki v naš voz in kategorično zahtevali od gospoda Bucka, da naj se vzdigne, češ, da nima voznega listka za lež, oni pa tudi ne za stanje. Skoro bi bilo prišlo do prav poštene besednega spopada, če ne bil neki novodošlec spoznal gospe Buče in jo z najlepšimi poklonom pozdravil. To je pomirjevalno vplivalo na že razburjene živce gospoda Bucka, ki je na to vzdignil svoje orjaško telo in napravil s tem prostora za precej ljudi.

Tako je prvi nesreča minula brez hujših posledic.

Žalibog pa ta nesreča ni ostala edina.

Na Trzinu smo obstali nenavadno dolgo in začelo je po natlačenih vozovih nekaj šumeti, da na stroju ni vse v redu. Ko smo se po daljšem stanju vendar pomaknili naprej, smo pa vsi hvaležno vzdihili vsak k svojemu patronu, ki nam je v Trzinu tako lepo naprej pomagal.

Pa je že morala biti med nami kakšna grešna duša, ker nas je kmalu zadel hujši udarec neprijazne usode. Ko smo počasi pridrdrali na odlično postajo Črnuče, se je vlak ustavil in ostal 2, 3, 5, 10 minut in še več. Vsi potniki so hiteli k oknom in pričeli povpraševati spovednika, kaj se je zgodilo. Tu smo izvedeli, da pušča stroj paro in da morajo dobiti vode. Boječi se hude nesreče začeli so potniki skakati iz voz in pomagati strojevodu in spovednikom z dobrimi sveti, slanini in neslanini dovtipi in kletvinami. Ko so pa začele črnuške amonke nositi v škafih vodo in jo nanosile toliko, da je zadostovala do prihodnje postaje, smo pa počasi, zelo počasi odrinili naprej.

Na bodoči postajici, to je na Ježici smo pa zopet obstali. Potniki so se, kakor buče iz panja vsuli iz voz in sem in tje tekačji izpraševali, kaj se je zgodilo in zakaj ne gremo naprej. Ko smo izvedeli, da je stroj brez vode in da se ne bomo premaknili, če nam ne pošljejo pomoči iz Ljubljane ali če sami ne porivamo vlaka v Ljubljano, je pa nastala prava revolucija, v kateri so prevzele vodilno vlogo, kar je seveda tudi naravno, naše odlične in odločne ženske. To bi vi morali videti gospo Bučo, kako je navduševala svoje sopotnike obojega spola zoper železnico. Ko se je še izvedelo, da bomo morali čakati najmanj eno uro na rešitev, se je bilo pa resno bati, da bode razjarjeno žestvo na čelu gospa Buča krepko

podprto po kričanju mladine in otrok izvršilo na ubogem železniškem oboju sodbo sodnika Lineha. Šele, ko je počil glas, da se je posrečilo pridobiti nekega kolezarja, da se bode za 2 štefana vina peljal s kolesom v Ljubljano in javil nesrečo na državni železnici, se je začelo ženstvo nekoliko pomirjevati, moške pa izgubljati v bližnje gostilne.

Le gospod Buček se ni dal pomiriti in je svoji boljši polovici z neko nenavadno energijo odvrnil, da ima te nesrečne vožnje po kamniški železnici dovolj in da jo bode mahnil peš v Ljubljano. Dasi je gospa Buča glasno ugovarjala, izginil je gospod Buček v svetlo noč. V tem hipu se je pa oglasila še moja prava sestrična in se tudi odločila za to, da gre peš v Ljubljano. Hočeš, nočeš, moral sem še jaz s svojo pravo sestrično slediti gospodu Buču v svetlo noč. Prišla pa nisva prav daleč. Iz znane klerikalne gostilne na Ježici, katero pa pohajajo samo naprednjaki, razlegalo se je namreč petje, ko sva prikorakala do gostilne, intonirali so navdušeni pevci ravno znano pesem »Se stolpa tje«, katerega mojo pravo sestrično vedno gane do solz. Hočeš, nočeš, moral sem z njo v gostilno in komaj stopiva v gostilno, že sva med pevci ugledala gospoda Bucka, ki je z mogočnim glasom ravno začel svoj solo: »Le zvoni zvon iz temnih lin...«

Svojega tako lepo začetega sola pa gospod Buček tedaj ni končal.

zidala v Trziču nemška šulferajnska šola. Za to šolo bi pa prodal rad Goecken svoj vrt; ker je bil pa predrag, dal je konzorcij predilnice lep prostor brezplačno na razpolago. To je šlo pa v Goecknov račun, ki bi nad vse rad prišel do denarja. Če je pa sila največja, tedaj pozabi človek na vse meje dostojnosti. In na omenjenem sestanku se je dogodilo, da je vstal veliki Nemec Goecken in izpregovoril krilate besede: »Imam 5 gotovih glasov. Sedaj kakor hočete; ali mi odkupite vrt po 10 K za m², ali pa oddam vseh pet glasov za Slovence.« Vrt so kupili za 10.000 K in — trziško nemštvo je bilo rešeno. — Ali potreba komentara? Mislimo, da ne! Vsak razsodni človek si sam lahko vstvari pravo sodbo o slavni »Nibelungentreue«. »Lieb Waterland...«

Jeseniški glasovi.

Jeseniški župnik Skubic in župnik na Koroški Beli Košir hočeta in sta se menda zaklela, da bosta za vsako ceno spravila jeseniške, in javniške liberalce s tega sveta. V »Slovenču« št. 170. dne 27. julija prav nesramno napadate vse poprevke. Na Koroški Beli so bile občinske volitve in je bil za župana izvoljen klerikalec Muley. Župniku Korošju se kar srce od veselja topi nad to zmago, in pravi da bo sedaj mir v celi občini, in da je konec liberalnega županstva. Krepko psuje gotove osebe, ki se jih boji, ker bo moral z njimi kot občinski odbornik pri eni mizi sedeti. Gospod župnik: mi vam damus samo to povemo, da pustite pri miru oskrbnika g. Verwegerja, katerega indirektno napadate v nedeljski vaši cunji, »Slovenču«. Sicer vemo, da bi radi vi bili županov gospodar, in voditelj celega odbora, a to se vam za enkrat ni posrečilo, ker vaših 10 odbornikov do danes še ni tritretinska večina, da bi mogli sklepati, kar bi se vam izljubilo. Naših 8 moč ne bo klečalo pred vami, to si zapomnite. Svetujemo vam, da kar lepo se zanaprte z župnikom Skubicem na Jesenicah kompromise delate; sami tako niste zmorni, in morate vedno na Jesenice v farovž po svete hoditi. Ali vam je znano, kakšno vlogo ste igrali pri volitvi župana, ko ste se obnašali slabši, kakor vsak rovtar? Torej ste vi dvakrat rovtar!

Ko je prišel čas, da se voli župana, manjkalo je enega odbornika od napredne stranke, in se je reklo, naj se malo počaka. Na to ste vi hoteli, da se naj kar voli. Ker se je s tem na vsak način hotelo prezirati napredno stranko, so navzoči odborniki vstali in odšli. Ko je pa prišel župnik do prepričanja, da se hoče obstruirati volitve župana, je šel za njimi na hišni prag in začel iz knjig nekaj brati, da to ni postavno. Upil je, kakor kak pastir nad naprednimi odborniki. Ali morda mislite, da se vas kdo kaj boji? Svetujemo vam, da malo bolje preštudirate postavne knjige, ker do zdaj se manj spoznate na postavne kakor Šroncova Mina.

V nedeljski cunji napadajo tudi g. Pongraca tovarniškega blagajnika na najgrši način. Dobro vemo, zakaj jim gre, namreč da bi pristopil v njihovo falirano stranko.

Če mislijo, da bodo g. Pongratza vjeli se pa grozno motijo. Tisto človeče, ki pravi, da bi bilo bolje za g. Pongraca, da bi pristopil h klerikal-

ni stranki, naj kar lepo miruje, ker g. Pongratz se za tako stranko malo briga.

Sicer pa preljudi klerikalci kar lepo pred svojimi pragom pometite, ker imate toliko smeti, da bi do Ljubljane lahko Savo zajezili. Če ne boste mirovali, vam bomo povedali, koliko Marijinih devic je v letu 1912 sv. duh obsenčil, ker pregovor pravi: kdor izziva bo izzvan.

Sedaj imate pa vi besedo, za katero vam tudi ne bomo nič dolžni ostali.

Glas iz Zagorja ob Savi.

Znano nam je, da ga ni večjega mojstra o zavijanju in v lažeh, kakor je »socialno - demokrat« Čobal. Na naš stvarni dopis v »Slov. Nar.« odgovarja po svojem okusu v »Zarji« s kupo psokv, ter pri tem prav hinavsko priliznjeno zagovarja okrajno glavarstvo odnosno komisarija, češ, da ni lepo od nas, da pavšalno sumičeno poslovanje komisarijevo... Prepomnimo le to-le: dejstvo je, da je predstojnik okrajnega glavarstva prišel kontrolirat okrajno bolniško blagajno in ni rabil zato niti četrte ure, ter se je izrazil da je vse v redu našel... (Mogoče sobo pometeno?) Zato imamo na razpolago priče!

Kdor ima vsaj malo pojma v poslovanju bolniške blagajne, ta mora vedeti, da v četrte ure ni mogoče knjig revidirati in blagajne skontirati...

Na podlagi naših revizorjev se je Čobalu očitalo slabo gospodarstvo. Zakaj neki ne toži, ta rahločutni Čobal... Za maslo, ki ga ima na glavi, se boji.

Danes bomo navedli še par slučajev tega vzor zaveda, katerega oskrbuje Miha - Čobal. Sedanji zdravnik dr. Jaklin ni prošil za povišanje plače, ker se zaveda, da je za svoj trud dovolj sijajno plačan, a kljub temu je prišel Čobal pri sebi s predlogom, da se mora zdravniku plača povisati, češ, da so slabi časi itd. In res se je oglasil eden odbornikov njegove baže, ter predlagal 100 kron. — Čobal pa kot »nobel« človek, kadar razpisava tuj denar je zarobant in da škandal in sramota če se mu več ne da, rešil jaz sem za štiri sto kron. Ta predlog je bil sprejet; bolniška blagajna pa z njim oškodovana za štiri sto kron.

Po Čobalovem sta neobhodno potrebni dve moči, kajti delo se množi... in — premislite! — pridejo dnevi, da pride 15 odglasnic in te je treba v tri knjige vpisati. Pri tem človek fizično toliko trpi, da je tudi duševno popolnoma uničen. To delo se pa lahko prav počasi naredi v — tritreturi ure! Da, da, Čobal že duševno veliko trpi, kajti za njega je malenkostno delo že fizično uničenje; se pač vidi, da je mož svoja mlada leta vporabil samo za to, da je oglje kuhla.

Kar se tiče kontrolorja Čepina ostanemo na stališču, da je pri blagajni peto kolo in da med službo agitira za Čobalovo klico.

Uradne ure občinskega tajnika delajo Čobalu tudi preglavice. Ali se ne sramuje človek, ki pri vsaki malenkosti stvari trka na svoja junaška prsa, da je socialni vodja, da je zoper uradne ure, katere so samo na ljubo delavstvu od 8. do 2. popoldne, da delavec lahko med 12. in 1. uro opravi pri občini, če ima kaj opravka in mu ni potreba pol dneva depu-

ca in me naenkrat vzbudila iz moje- ga prijetnega sanjenja. Kakor dež in plica so se vsule na me iz njenih ust očitanja:

»Lep prijatelj ste, ki zapeljujete poštene zakonske može, da prihajajo domov šele ob semi uri zjutraj in kakšni! Sram vas bodi! Če ste vi fant, delajte s svojimi pravimi sestričnimi, kar hočete. Pri tem pa ne potrebujete prav nobenih prič! Posebno ne ugleđnih zakonskih mož, očetov štirih otrok, med katerimi je Fimi že godna za možitev itd. itd.«

Tako je šlo brez presledka dober četrte ure. Parkrat sem hotel prekiniti gospo Buco in ji v obrambo svoje nedolžnosti pojasniti celo stvar; to pa je gospo Buco le še bolj razvnelo in razkačilo. Z besedami, da bode svojemu dobremu in poštenemu možu prepovedala pajdašiti se s takimi krokarji in babjeki, kakršni sem jaz, je odšumela iz prodajalne.

Ko sem ostal sam, pozabil sem na kislja jeterca in vzdihnil iz dna svoje duše: »Ubogi Bucek, če pride resnica na dan!«

Upam in želim gospodu Bucku kot svojemu staremu prijatelju, da bi njegovi nadaljni doživljaji po zgoraj opisani nezgodi na kamniški železnici dne 28. julija 1912 ostali za vedno prikriti njegovi okrogli gospej Buci.

Če se pa to ne zgodi, naj pa potem toži državno železnico za odškodnino; prepričan sem, da pravde ne bode izgubil.

sta vzeti. In baš tako je uredila bolniška blagajna v Ljubljani uradne ure na ljubo delavstvu. — Sramuje se naj tak »socialni človek« svojega čina.

Tudi glede občinskega redarja mu nekaj ne ugaja. Kajne, zato se huduje na njega, ker ni hotel konjetroli Čepinu dati glasovnic in legitimacij za časa občinskih volitev?!

Čudimo se, da se upa človek, ki je že vse storil, samo da bi naše napredne obrtnike uničil, trditi, da ni storil še nič žalega obrtnikom. Kaj pa svoj čas ferman v »Rudarju«, ki je pozival delavstvo na bojkot proti naprednemu obrtništvu. Tu vam zalučimo Čobal psokvo nazaj, katero nam podikate, da smo časnikarski briganti. Učite se dostojnosti in če pišete dostojno, ne pa rabiti psokve, katerih ne rabijo dostojni ljudje.

Vrhunec lopovstva je dosegla Čobalova družba s tem, da je g. Fr. Weinbergerja napadla v »Zarji«, češ, pisal je nemškim tvrdkam, da je on nemški nacionalist in nasprotno, da je Michelčič Slovenec, torej naj se njegova podpira. Na vse to je g. Weinberger razpisal nagrado 500 kron, če mu kdo dokaže, da je res kar »Zarja« piše o njem in obenem imenuje dopisnika nesramnega lažnika. Do danes se še ni nihče oglasil za nagrado, dasiravno že celi teden visi javno ob cesti članek »Zarje« in poleg tega razpis nagrade. Tu se vidi kako lopovsko poroča dopisnik »Zarje« iz Zagorja in ta subjekt nima toliko poguma, da bi prišel z dokazi na dan ali vsaj prekalil svojo lopovščino. Kar smo mi poročali o Čobalu, se upamo tudi javno pred sodiščem dokazati.

Zakaj pa niste vi, Čobal, razpisali na zadnji naš dopis nagrade, da si niste zaračunali poleg visokih dijet še smodke itd. Seveda, s par besedami in par psokvami v »Zarji« je vse rešeno, kajti grozde je preklislo.

Tudi se vam vidi, da na vas vpliva vročina, ker predbacivate Bajcarju, da morajo obrtniški vajenci plačati za svoje učenje. Pojdi-te v Ljubljano ali pa drugam in tam bodo vas podučili, da se mora povsodi plačati za učenje. Vsaj tudi delavstvo je moralo za vas plačevati, da ste se brati in pisati naučili v Zagorju in to vsled tega, ker ste slučajno siromak...

Se par besedi naj vam povemo. Če ne bode te prenehali z napadi na naše pristaje, bomo primorani priti z gradivom zoper vas, da vam bode sapo zaprlo — kajti političnih lopovščin imate na svoji vesti prav obilo in te bomo brezobzirno razkrili. Če prav mislite, da imate zaščito v gotovih osebah, bo vendar preko teh javnost zvedela za vašo izdajalska dejanja! — Toliko vam in drugim v nednost.

Štajersko.

Iz Hrastnika. Pred nekaj dnevi se je obesil 17leten delavec Šinkovec. Zašel je že zgodaj v slabo družino in je sedaj zopet nekaj ukradel. Ko so ga starši radi tega pokarali, je šel ta se obesiti. — Utonil je neki 18letni steklar v Savi pri kopanju. Do sedaj ga še niso dobili. — Nogo si je zlomila žena rudarja Slokana. Nesla je težek kot premoga, pri čemur je padla. — Veselica, ki jo je priredila »Narodna čitalnica« v Hrastniku se je dokaj dobro obnesla, kar priča čisti dobiček 115K. — V prijetno dolžnost nam je, da se moremo tem potom zahvaliti slavni »Kolinski tovarni«, kakor tudi tvrdkam J. Hočevarja v Celju in Gričar-Mejaču v Ljubljani. Prisrčno se zahvaljujemo tudi tistim, ki so z vso vnelo delovali proti veselici, a so dosegli ravno nasprotno. Hvala vsem!

Iz Celja. (Na naslov gosp. dr. M. Napotnika, škofa v Mariboru.) Po Savinski dolini prireja sedaj državni poslanec dr. Korošec shode. Ker nima kmetom ničesar dobrega povedati, kar bi bil za njih napravil, mora seveda pridno hujskati. Da ljudstvo tem bolj omehča in pripraviti, služi navadno najprej mašo in tudi pridigo, — neposredno po maši pa govori na političnem shodu, ki se vrši v bližini cerkve. Tako se namenoma spajajo in izrabljajo verski obredi za nepošteno, narodu pogubno politiko nekaterih duhovniških koritarjev, ki v svoji prepčnosti in ošabnosti ne upoštevajo in ne spoštujejo ničesar več razun svojih interesov. Vprašali bi škofa gosp. dr. M. Napotnika, če mu je taka politična agitacija podrejena mu duhovnika dr. A. Korošca znana, in če se zaveda vseh škodljivih posledic, ki jih bo nedvomno imela?

Nemškonoacionalna hinavščina. »Grazer Tagblatt« je priobčil sledečo notico: »Deželno finančno ravnanje je premeteno davčnega oficijala Lovrenca Kuhariča iz Smarja pri Ješah v Radgono. Kuharič je

odločen Slovenec. V podučenihih krogih vzbujajo splošno pozornost, da se prestavljajo v novejšem času davčni uradniki, ki so slovenski hujskaci, v nemške kraje. Senatni predsednik dr. Ploj in neki slovenski revizor davčnih uradov sta povzročitelja teh čudnih odredb. Čela ta notica je sama hinavščina. Deželno finančno ravnanje slovenske davčne uradnike proti njihovi volji v nemške kraje, da dobi prostora po spodnještajerskih davčnih uradih za nemškutarje. Koliko se je že pisalo po slovenskih listih o prestavljanju davčnih uradnikov v štajersko Sibirijo! Tje gori do St. Gallena in Marjinega Celja je bilo in je še najti slov. davčne uradnike, ki bi gotovo mnogo rajše služili v domovini! Da se je premestilo zgoraj omenjenega gospoda v Radgono, bo gotovo vzrok ta, ker rabijo v Radoni pri davčnem uradu vsaj enega slovenskega zmožnega uradnika. Radgona še koncem koncev ni najslabši službeni kraj — zato se je tudi oglašila takoj sveta nemško-nacionalna nevoščljivost. Sicer pa smo prepričani, da bi g. Kuharič še raje služboval kje v Ptuj, Mariboru, Celju itd. Naj mu napravi kak Nemec mesto in Radgona se še ne bode tako kmalu poslovenila!

Iz Celja. Zelo značilno je za mišljenje med nemškimi klerikalci o uspešnosti jesenskih pogajanj za delazmožnost štajerskega deželnega zbora, da so se začeli prav pridno pripravljati za — nove volitve. Obe nemško-klerikalni skupini, Hagenhoferjeva kakor Pantz-Neunteuflova ste pridno na delu. Kaže se, da se bo v nekaterih srednje in zgornještajerskih volilnih okrajih razvil hud in trdovraten boj med nemškimi klerikalci samimi. — Registriramo to poročilo z rahlim opominom, da tudi slovenski naprednjaki resno mislijo in se pripravljajo za nove volitve. Dela je povsodi dovolj!

Sv. Juri ob Ščavnici. Priekija na dan! Dne 15. avgusta t. l. priredi- jo prleški dijaki veliko veselico v uti g. Trstenjaka po 3. uri popoldne. Igrala se bo veseloigra »Brainanec« in burka »Bucek v strahu«. Nastopi tudi dijaška vrsta k telovadbi na orodju. Čisti dobiček se nakloni »Di- jaški kuhinji« v Mariboru in slovenskim visokošolcem. Svira slovita Kocmutova godba. (Toteli). Rodoljubi, pohitite k nam, ne bo nikomur žal!

Izjava. Malo uradnikov biva med našim ljudstvom, ki bi svojo službo opravljali s tako vnemo in bi imeli med ljudstvom tako zaupanje, kakor g. Ivan Rojs, stražmojster v Ormožu. Kakor so ormoški nemškutarji svoj čas neprenehoma rovali proti obče priljubljenemu dež. sod. svetniku g. dr. Preskarju, tako so poskušali svojo srečo proti Ivanu Rojsu. Različni napadi ponemškutarskih časopisih in brezvestne denunciacije so orožje, s katerim se zahrbtno ubija poštenjaka. Da se odzovejo svoji dolžnosti, zbrali so se dne 14. juliat. l. župani vseh občin (razun Ormoža) ki spadajo pod okrožje orožniške postaje v Ormožu ter so soglasno sprejeli sledečo resolucijo: Uvažujoč, s kako brezprimer- no marljivostjo in natančnostjo je opravil stražmojster g. Ivan Rojs za časa bivanja v Ormožu svojo službo, — obsojajo zbrani župani občin Frankovci, Hardek, Hum, Fušinci, Litmerk, Sardinje, Velicanc in Runcč neosnovano gonjo, katere se je od gotove strani uprizorila proti njemu ter izražajo vročo željo, da se mu zdravje prav kmalu ukrepi ter se vrne v najkrajšem času v Ormož v svojo službo. — Ormož, dne 14. jrlja 1912. Franc Sterman l. r., Fr. Paulinič l. r., Mihael Školiber l. r., Anton Habjanč l. r., Jožef Habjanč l. r., Franc Hanželič l. r., V. Habjanč l. r.

Živinske cene v Gradcu. (Teden- ski sejm dne 1. avgusta. Po uradnem poročilu.) Na sejm je bilo pri- gnanih 282 volov, 261 bikov, 298 krav, 15 telet, skupno 856 glav. Cene so vseskozi poskočile. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 50 do 53 (izjemoma 56), napol pitani 45 do 49, suhi 42 do 44, pitane krave 39 do 44, napol pitane 30 do 38, suhe 25 do 29, biki 40 do 51 K. Zunanji kupci so pokupili 510 glav in sicer največ Tirolci, Čehi in Moravci.

Klerikalna politika v mestinjski podružnici c. kr. štajerske kmetijske družbe. Iz Mestinja nam pišejo: Mestinska podružnica c. kr. štajerske kmetijske družbe priredi jutri — Slomškovo slavnost. Slavilo se bode A. M. Slomška kot — gospodarja. Pribili smo že v »Slovenskem Narodu«, da imajo Slomškove slavnosti politično ost, naperjeno izrecno proti naprednjakom in neklerikalcem sploh, zato se naravnost čudimo, kako si more tako politično komedijo — podamo seveda v kolikor možno nedolžni obliki — dovoliti nepolitično in samo gospodarskim ciljem služče društvo. Ker bi se znali taki slučaj ponavljati, prosimo glavni odbor

c. kr. štajerske kmetijske družbe, da odločno take prikazni odpravi.

Gornjegrajska kočna na Menini. je od 4. do 26. avgusta od vojaštva zasedena in je turisti ne morejo rabi- ti, na kar se s tem javno opozori. — Savinjska podružnica S. P. D.

Iz Maribora. Georg Schönerer Turnverein je bil dne 28. t. m. na ob- tožni klopi. Pri zidarskem mojstru Kaschmanu vzeli so v najem veliko mizarško delavnico. Bili so sami pan- germanski junaki, njim na čelu želez- niški uradnik Zehrer (?) iz Prager- skega. Naročili so si napis na tablo črno-rdečo-žolto, kakor Heinejeva opica na zadnici, in kupili »na pufe« telovadno orodje. Pa tudi najemnino so ostali dolžni in tako jih je ta ne- rodoljubni Katschmann tožil ter jim zarubil vse na up kupljeno orodje, katero bo sedaj prišlo na dražbo. Zrušilo se je društvo in če »Südmar- ka« ne pomaga, bomo v kratkem slišali: »Ein Schönerer-Turnbrn kdo da več?« Pri obravnavi sami je bilo zanimivo, kako so lagali ti vrli sinovi tevtonskih gozdov. Niti predsednika niso imeli, a naše vrglo glavarstvo je zatislilo svoje oči — saj taki mladici res niso nevarni!

Pokvarjeno vino. Iz Maribor- a. Znani tukajšnji vinotržec Pessl, ki ima svoje odjemalce pri krčmarjih v Dravski dolini in po Kranjskem, je imel že večkrat posla s sodišči zaradi pokvarjenega ali ponarejenega vina. A posrečilo se mu je do zadnjega časa utiti kazni; namesto njega pa so bili kaznovani krčmarji, ki so od njega vino kupovali. To je bila sicer po neki strani zaslužena kazen, ker velika lahkomišljenost, s katero se kupujejo po nizki ceni taka potvor- jena vina, zasluži tudi kazen. V zad- njem času pa je našel vinarski nad- zornik nad tisoč hektolitrov pokvar- jenega vina pri Pesslu. Pessl se je branil prav premeteno, a končno je bil v II. instanci obsojen na 200 K globe; vino se mu ni konfisciralo. A dotični krčmar, kateremu je pro- dal to pokvarjeno vino (nekje na Ko- roškem), bil je kaznovan na 500 kron globe. Pesslu pa ostane še onih 1000 hektolitrov »podaljšanega vina« in pri teh bode že toliko utrlj, da tudi tistih 200 kron globe utrpi. O tej stvari in o našem vinotrštvu se bode moralo še govoriti.

Iz Maribora. (Razmere na obrtnonadaljevalni šoli.) Kadar se konča na tukajšnji (seveda samo nemški) trgovsko-obrtnonada- ljevalni šoli šolsko leto, treba samo vprašati tega ali onega učenca, kaj se je približno tekom leta naučil. Če je fant še ostal zaveden Slovenec, bo pravil stvari, o katerih človek ne bi verjel, da so v dobro urejeni dr- žavi mogoče. Ko vstopi ubogi tr- govski ali obrtni vajenec v to vzor- no šolo, je prvo, kar ima storiti, to, da zataji svojo narodnost, če je Slo- venec, ker se drugače izpostavi vsem mogočim šikanam in brezpri- mernemu zasramovanju. Ko se je fant dobro vsedel, mora že poslušati smešna pretiravanja o lepoti, mo- gočnosti in koristi nemškega jezika. Ko učitelj misli, da je tega že dovolj, pa pride sistematično hvalisanje nemške kulture, dalje industrije v — rajhu, nemške obrti, trgovine, kolo- nizatoričnega dela. Gorje ubogemu fantu, ki bi pri takih pridigah ganil z obrazom! Tako se vceplja sloven- skim fantom dan za dnem, teden za tednom v srcu sovraštvo do last- nega rodu in jezika in sploh do vse- ga, kar je slovanskega. Tako se jih navdušuje za veliko nemško idejo na stroške avstrijskih in slovenskih davkoplačevalcev. Počasi se neizku- šene fante seve omehča; začno no- siti na klobukih in suknjah nemško- nacionalne znake in zaidejo končno med turnarski naraščaj. Tam pa jih že tako vzgoje, da kasneje po ulicah izzivajo svoje — sorojake in poče- njajo še grše stvari. (Vaš mariborski poročevalec je na razpolago z vzgle- di.) Fantu, ki je pa ostal Slovenec — seveda mila majka! Kako se godi takemu revežu, ne bomo niti po- pisovali. Zanimivo je, da podučujeta na tem zavodu dva »völkisch« učitelja, ki sta pristonomeske krvi: Sedlaček je rojen Čeh, Rus pa Po- horc iz vuhreškega kraja. Te žalost- ne razmere trajajo že leta in leta, a še do danes se meročajni slovenski politični krogi niso niti zganili za odpravo teh nedostatkov. Treba se bo resno zanimati za remediuro raz- mer na šoli sami, na drugi strani pa pritegovati slovenski trgovski in obrtni naraščaj kolikor mogoče v na- rodna društva in organizacije. Brez dela ne bo rešitve za nas v Mari- boru!

Iz Maribora. 29. julija. Pred do- brim mesecem je g. »Spectator« v »Slovenskem Narodu«, št. 138, pri- občil več vesti o razmerah Drama- tičnega društva v Mariboru in o nje- govem delovanju. Dotaknil se je blizo v dvanajstih letih raznih nedostatkov in podal nekaj nasve- tov, ki naj jih Dramatično društvo upošteva, da bodo dobre namere njegove imele nekoliko več uspeha.

Dopisnika so izvestno plemeniti nagibi vodili pri sestavi dotičnega poročila. Njegova želja je, spraviti v pravi tir vse, kar je na škodo Dram. društva. — Preverjeni smo, da bi bili vsi oni nasveti in dobrohotni opomini na veliko društveno korist, ako bi se dejansko uresničili in dali izvesti. Odbor se vsestransko trudi, da bi ustrezal občinstvu in da bi društvu hasnilo tudi v gmotnem oziru; a če tega ne doseže, ni toliko njegova krivda. Vzroki so iskali v socialnih in gospodarskih družinskih razmerah mariborskih Slovencev. Ne trdimo, da bi se njih vneza in požrtvovalnost ne dali osvežiti in povečati, a kako? to je veliko, težko in košljivo vprašanje. Dvomimo pa, da bi g. »Spectatorjevo« prigrivanje in opominjevanje doneslo zadovoljive sadove in ako bi tudi vsak mariborski Slovenec v dopisu navedeno kritiko čul in si vzel k srcu. Na koncu zgoraj omenjenega dopisa izražena misel, podati zbranemu narasčaju nekoliko pouka o nastopanju na odru, se je udeležila. Odbor je povabil in naprosil k rednim dram. vajam več oseb, o katerih je mislil, da bi hoteli sodelovati na gledališkem odru; a le malo se jih je odzvalo pozivu in še ti redno ne prihajajo k poskušnjam. Moči, ki bi bile lahko ponos slovenskemu gledališču, so napram zanimanju za lepo domačo umetnost popolnoma apatične; manjka jim navdušenja, truda, ljubivosti in zavednosti. Pri takih okoliščinah ni pričakovati, da bi se v četrti sezoni Dram. društva odprla boljša bodočnost in olajšala intendantci prireditve raznih predstav — vsem posetnikom gledališča priljubljenih. Poleg težkoč, ki jih Dram. društvo ima premagovati gledateljstvom in spretnih diletantov, bori se tudi proti finančni mizeriji, ki veže odboru rok na vse strani; osobito mu dela veliko preglavico znaten dolg, ki si ga je nakopal na glavo pred dvema letoma, kupivši ob ugodni priliki mnogo inventarja in garderobe. Brez teh sredstev bi Dram. društvo nikakor ne bilo v stanu, prirediti do zdaj že 47 različnih večerj, med njimi jako lepih iger. Nadeja, da se ta dolg pokrije tekom dveh let, izjavila se je docela in odboru ni preostalo drugega, nego misliti na poravnanje dolga s posebno akcijo. Ker gledališke predstave ne prinašajo toliko, da bi se režijski troški pokrili, ukrenil je odbor, da se obrne do blagih rodoljubov osobito na slovenskem Štajerskem, ki bi z veledušnimi prispevki pomagali društvu iz navedene denarne stiske. Razposlane prošnje so deloma že donesle znatnega leka za skelečo rano. Slava, čast in najtoplejša hvala dosedanjim dobrotljivim darovalcem za naklonjene »kamne« po 20 K. Vplavali so jih nastopni gospodje: Peter Majdič, veletrgovca v Celju 20 K; dr. Rudolf, odvetnik v Konjicah 20 kron; Hinko Pogačnik, tovarnar v Rušah 20 K; Franc Pahernik, inženir in veleposesnik v Vuhredu 20 kron; Janko Pahernik, akademik, veleposesnik 20 K; Karel Černe, župan in posestnik v Framu 20 K; dr. Ferdo Lašič, odvetnik v Ormožu 20 K; dr. Fran Jurtela, odvetnik v Ptuj 20 K; dr. Milan Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu 20 K; dr. J. Kraigher, zdravnik, Sv. Trojica v Slov. gor. 20 K; dr. Pavel Turner, veleposesnik v Mariboru 20 K; slav. Franilnica in posojilnica v Ptuj 3 kamne 60 K; Alojzij Agrež, načelnik postaje, Lorenčen pol kamna 10 K; Neimenovan v Mariboru pol kamna 10 K; skupaj 15 kamnov 300 K. — Da se društvo reši še ostalega dolga, prosí velečenjene imovite rojake, da bi nadaljevali plemenito darežljivost in tako pripomogli, da se kulturni ta zavod razbremeni in osvobodi ovirajočih okov. Kjer ni mogoče, da bi posamezniki darovali po en kamen, tam naj se po manjših prispevkih priložilo v veseli družbi nabere vsaj en kamen. Z združenimi močmi pomagajmo najprej sebi, da se gospodarsko ojačimo; pokrepljeni bomo pomagali potem drugim. Gre se tu samo za enkratno pomoč!

Nasprotja v slovensko-klerikalnem deželnozbornem klubu. Deželnega glavarja namestnik dr. Fr. Jankovič je imel te dni v Zetalah shod, na katerem se je bavil tudi z izjavljajo »Slovenskega Naroda« o nasprotjih v slovensko-klerikalnem deželnozbornem klubu. Stori, da mora storiti v takih slučajih stranka, ki da kaj na disciplino: rekel je, da naša poročila niso resnična. Dr. Jankovič je prišel s to izjavo malo prepozno. »Slovenski Gospodar« ga je namreč prehitel s vojim »dementijem«, v katerem list ni tajil, da bi se ne pokazala pri zadnjih pogajanjih za delazmožnost štajerskega deželnega zbora dalekosežna nasprotja med konservativnimi in takozvanimi krščansko-socialnimi elementi. »Slovenski Gospodar« ni tudi tajil, da bi ta nasprotja ne obstojala še sedaj, samo v — Slovenskem klubu še se niso mogla pokazati, ker še ni imel sedaj no-

bene seje. Dr. Korošec dela vse na svojo roko in mu je vraga mar za dobrohotne Robičeve in Jankovičeve nasvete. Spoštujemo dr. Jankovičovo strankarsko disciplino, ali mnenja smo, da bi v interesu dobre stvari in ogroženega našega naroda lahko že bolj energično nastopil.

Drobne novice. Iz Gradca. Deželno vodstvo socialnodemokratske stranke na Štajerskem je sklenilo, da se pritoži proti zvišanju občinskih dokladov v mestu Gradcu, kakor je sklenil vladni komisar, na višjo instanco. — Pri Sv. Lenartu nad Laškimi je bil namesto umrlega Trupeja izvoljen za župana kmet Vincenc Lapornik. — V Lokri pri Planini so izvolili, kakor poročila »Slov. Gospodar«, planinskega župnika gosp. Franca Gartnerja za častnega občana. — Kap je zadela dne 31. julija jutraj gosp. Franca Sagaja, posestnika v Selnici nad Mariborom. Pokojnik je bil rodom z Murskega polja, zelo naroden, mlad mož in kot tak seve odločen naprednjak. Udeleževal se je kot mladenič pridno shodov in izobraževalnih prireditvev napredne stranke, kasneje se je pa kot mož v svoji domovini odločno boril za svoje politične ideale. Škoda vrliga našega človeka! N. v m. p.! — Od Sv. Križa na M. p. poročajo, da sta utonila dva šolarja in sicer Heric Franc iz Kokorič in Kosi Anton iz Ojčevca v globoki jami poleg nemške opekarne. — Od Sv. Jurja ob Ščavnici nam pišejo: Tukajšnji župnik gosp. Ivan Kunce obhaja v nedeljo 4. avgusta t. l. 40letnico svojega mašništva in 25letnico župnikovanja. V Slapčinih imamo v kratkem občinske volitve, na katere že klerikalci na korajžro kličejo. — Iz Ruš. Na 78letnega težača Šimona Mauriča se je zvrnil voz stelje in ga je tako poškodoval, da je za četrte ure umrl. — Utonil je v Dravi pri Mariboru desetletni deček nekega sodarja, Janez Ivanjšič. Igral se je ob reki, padel po nesreči v vodo in utonil. — Nabori na Spodnjem Štajerskem se vrše: v Celju (mesto) 21. septembra; v Celju (okolica) 4., 5., 6., 7., septembra; v Šmarju pri Jelšah 30. in 31. avgusta; v Laškem trgu 9., 10. in 11. septembra; v Vranskem 23. in 24. septembra; v Ljubnem 25. septembra; v Mozirju 26. in 27. septembra; v Konjicah 27., 28. in 29. avgusta; v Zgornji Radgoni 12. in 13. avgusta; v Ljutomeru 14. in 16. avgusta; Ptuj (mesto) 26. avgusta; za Ptuj (okolica) od 20. do 24. avgusta; v Ormožu 17. in 19. avgusta; v Rogatcu 2. in 3. septembra; v Brežicah 12., 13. in 14. septembra; v Kozjem 16., 17. in 18. septembra; v Slovenjgradcu 1. in 2. oktobra; v Mariboru 3., 4. in 5. oktobra; v Mariboru (mesto) 26. septembra; na Pesnici 28. in 30. septembra ter 1. in 2. oktobra; v Račah 3., 4. in 5. oktobra; v Slovenski Bistrici 21., 23. in 24. septembra; pri Sv. Lenartu v Slov. goricah 26. in 27. septembra. K naboru imajo priti vsi mladeniči, ki so rojeni leta 1889, 1890, in 1891. — Iz Maribora. V pokoj bo stopil voda tukajšnje davkarje nadoskrbnik Anton Rohner.

Koroško.

Pri iskanju planinskih rož se je ponesrečil na planini Mošenici posestnik Josip Raup. Našli so ga šele čez več dni pod neko visoko in strmo skalo.

Trčenje avtomobilov. V Goselnici vasi sta trčila na ovinku pred vasjo dva avtomobila. Suneč je bil precej silen in sta oba voza dobila znatne poškodbe. Izmed potnikov se je poškodoval eden lahko.

Strelna je užgala posestvo Matveža v Galici. Ogenj se je tako hitro razširil, da so prebivalci rešili le nekaj opravne in obleke. Poginila je tudi živina. Škoda še ni cenjena, je pa velika in prav malo krita z varovalnino.

Avtomobil zgorel na cesti. Pri humberstem mostu se je vnel na cesti avtomobil, v katerem sta se vozila dva potnika. Ogenj je zapazila med kolesi neka kmetica, ki je potnika pravočasno opozorila. Voz je popolnoma zgorel, ogenj pogasiti je bilo nemogoče, ker je bilo v vozu čez 60 litrov bencina.

Primorsko.

Iz policijske službe. Prestavljen sta policijski komisar Ivan Hruš iz Pulja v Trst in policijski koncipist obratno.

Električno razsvetljavo dobi v kratkem trg Kobarid.

Utonila je v Soči pri kopanju 11-letna učenka Ivanka Madriceva iz Gorice.

Pevske slavnosti na Proseku dne 8. septembra povodom 25letnice pevskega društva »Hajdrin«, se vdeležijo pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane korporativno z društveno zastavo.

Tržiški občinski svet. V včerajšnji seji se je nadaljevala debata o predlogu finančnega odseka glede proračuna za l. 1912. Župan je končno izjavil, da mu je vladni zastopnik na njegovo vprašanje glede nepotrjenega proračuna odločno povedal, da vlada nima namena, da bi dosegla črtanje posameznih točk proračuna ali njih znižanje, marveč da vlada izrecno želi, da bi se ti izdatki pokrili z varčnim gospodarstvom in brez novega dolga, ki zna postati za mesto usoden. Pri glasovanju je bila predloga finančnega odseka z večino sprejeta. Dalje je občinski svet dovolil, da se izplača mestnim uradnikom draginska doklada v skupnem znesku 114.000 K. Dalje je sprejel občinski svet tržiški vladno predlogo glede podržavljenega mesta višje realke. Občina ostopi državi poslopje, opravilo in vse zbirke in knjižnice v šoli s pridržkom pravice, da preide poslopje zopet v last mestne občine, če bi se poslopje ne rabilo več za šolske namene. Sedanjí učitelji in sluge pridejo v državno službo. Občina se tudi razbremeni za prispevek za državno gimnazijo v znesku 10.500 K. Učni jezik na višji realki ostane seveda italijanski. S tem je bila seja zaključena.

Pričetek šole v Trstu. Zaradi obsežnih poprav in prezidov pri tržiških šolah se prične pouk na državnih gimnazijah, realki, ljudskih in meščanskih šolah za dečke in deklice šele 1. oktobra.

Smrt na železniški progi. Iz Opčine poročajo, da je našel čuvaj na progi nedaleč od Repentabara strašno razmesarjeno truplo neznanega moškega. Železniško vodstvo je odredilo, da se preiščejo vsi stroji, ki so vozili na progi, da se konstatira, kateri vlak je povzročil ponesrečenca.

Nov Lloydov tarif. Nov tarif Lloydja za prevažanje blaga iz Trsta v dalmatinska pristanišča v Albanijo in Črnogori stopi v veljavo mesto 1. avgusta šele 1. septembra.

Smrtna nesreča v ladjedelnici pri Roku. Pri razkladanju velikih železnih plošč v ladjedelnici je padla plošča čez 1000 kg teža iz dvigala in zadela skladiščnika 21letnega Demarkija na glavo. Plošča je Demarkiju popolnoma strla glavo in je bil mož seveda na mestu mrtve.

Poskušeni napad na utrdbi kotske. Iz Kotorja poročajo, da se je v noči dne 20. julija priplazila v silni nevihti in dežju kotskim utrdbam četa štirih mož. Straža jih je opazila šele tik pred utrdbo. Namestniki so napadalcem preleteli prvo obzidje in bržkotne hoteli razstreliti del utrdb. Na poziv stražnikov so napadali pobegnili v temi. Isti večer je opazil čuvaj pri vojaškem oskrbovališču, da so se približale obzidju tri osebe, ki so se sumljivo plazile po tleh. Ko je stražnik zaklical, so neznanci pobegnili. Na obeh mestih so močno pomnožili straže. Ti poskušeni napadi so gotovo v zvezi z raznimi napadi na avstrijske smodnišnice in vojaške zaloge, ki se v zadnjem času tako sumljivo množijo.

Na bojni ladji »Szigetvar« so pogrešili v Pulju pred par dnevi stanovanskega mojstra Ant. Schwarza. Včeraj pa so potegnili njegovo truplo iz morja. Uvedli so strogo preiskavo, ker ni izključeno, da je bil Schwarz zavratno napaden.

Novo poštno poslopje bodo pričeli graditi v kratkem na Reki. Poslopje bo stalo blizu tobačne tovarne.

Dnevne vesti.

Kranjske deželne finance. Klerikalci so drzni. Tako drzni so, da se upajo pri belem dnevu hvaliti kranjske deželne finance, dasi so jim ne samo slovenski naprednjaki, ampak tudi njihovi dobri prijatelji nemški veleposesniki dokazali, da so deželne finance skrajno slabe in dasi sta celo dva somišljenika klerikalne stranke, bivša poslanc Mandelj in pl. Šuklje javno nastopila proti klerikalnemu gospodarstvu z dež. denarjem. Klerikalci pa so vender tako predrzni, da v enomer trde nasprotje resnice. Sploh so veliki v predrznosti. Tako so zadnjič enkrat zatrjevali in pisali, da je dokaz, kako dobro gospodarijo klerikalci z deželnim denarjem tudi to, da imajo deželne melioracijske zadolžnice izredno visok kurz. Če je manj podučen človek pogledal v borzni izkaz, ga je res lahko frapiralo, kako stoji 4½ odstotne kranjske melioracijske zadolžnice na dunajski borzi. Med tem, ko je kurz avstrijske kakor ogrske rente silno nizek, med tem, ko stoji 4½ odstotne zadolžnice bogate Moravske na 9875, ko stoji 4½ odstotne bosanske želez. zadolžnice na 9635 pa imajo melioracijske zadolžnice beraškorevne kranjske dežele kurz 100. Na prvi pogled je to presenetljivo, zakaj 40stotne kranjske zadolžnice iz l. 1888 stoji le na 9350. Kakor rečeno, predstavljajo

klerikalci to za dokaz, da ima revna kranjska še več kredita kakor bogata Moravska in da je stanje kranjskih deželnih financ dobro. S takim zatrjevanjem pa klerikalci samo varajo javnost. Melioracijske zadolžnice kranjske je spravila na trg »Unionbanka«, s katero je dež. odbor v kupčijski zvezi. Ker je dež. odbor skrajno potreben kredita, ker bi moral brez kredita kar zapreti svojo butiko, zato seveda gleda, da ohrani melioracijskim zadolžnicam visok kurz. Z žrtvami se da to lahko doseči. Denimo slučaj, da bi kdo vrgele na trg večjo množino kranjskih melioracijskih zadolžnic, za katere bi ne bilo kupca po dobri ceni — takoj bi kurz padel in še prav znatno. S pomočjo kake banke se pa da to preprečiti. Treba je le da na pr. »Unionbanka« kupi te papirje po dnevni ceni in preprečeno je, da pade kurz — seveda bi banka izvršila to operacijo na stroške kranjske dežele. A danes vsega tega niti treba ni. Tisti kapitalisti, ki hočejo dobro rento živati, so namreč s kranjskimi melioracijskimi zadolžnicami lahko čisto zadovoljni. Lampe je moral namreč podpisati trde, naravnost krute pogoje, predno je dobil melioracijsko posojilo. Dežela kranjska se je morala ne le zavezati, da bo plačevala 4½% obresti, — ogromna večina javnih posojil se obrestuje le po 4 odstotkov — nego je morala tudi podpisati, da je melioracijsko posojilo dolgo let nepovračljivo in da se ne sme konvertirati. Tudi če bi dežela kranjska imela denar, bi torej melioracijskega dolga ne smela plačati še dolgo let, marveč odrajavati 4½ odstotne obresti. To kaže, da ima Kranjska v osebi dr. Lampeta finančnega ministra, ki samo misli, kako bi delal dolgove, ne pa tudi kako bi jih plačal. A to je še postranska stvar, kajti po »zaslugi« klerikalcev je dežela v takih dolgovih in denarnih stiskah, da na plačevanje dolgov še v sanjah ne more misliti. Nečuvno in brezvestno pa je, da so se klerikalci zavezali, da melioracijskega posojila ne bodo konvertirali. V tem pogoju se najbolje vidi, da banke že nečijo kranjski deželi nič več posoditi, če se ne da odreti. Lampetovi judovski prijatelji okrog »Unionbanke« so kranjsko deželo naravnost odrli. Vsaka dežela, vsaka občina računa s konvertiranjem dolgov. Pomislimo samo, da se ustanove sedaj negotove politične razmere, da neha gospodarska in denarna kriza in da pade obrestna mera — vse bo hitelo konvertirati dolgove, da si prihrani stotisočake in tudi milijone na obrestih. Kranjska dežela pa ne bo smela konvertirati melioracijskega posojila, marveč bo morala še naprej plačevati 4½ odstotne obresti, in dolga tudi ne bo smela poplačati, pa če bi dobila potrebni denar za polovico ceneje. Zadolžnice, ki slone na taki podlagi, imajo seveda dober kurz na borzi, a ta kurz ni dokaz kredita kranjske dežele, niti dobrega deželnega gospodarstva, nego samo dokaz, da je dr. Lampe judom pri »Unionbanki« kranjsko deželo za dolgo let prodal.

Mandelj contra Lampe. Bivši dež. poslanec Mandelj, ki je odložil svoj mandat za deželni zbor, ker se ni strinjal z gospodarstvom klerikalne stranke je v 3. zvezku »Vede« priobčil razpravo o deželnih finančah. Klerikalce je ta razprava prav bridko zadela in dr. Lampe je v »Slovincu« odgovarjal nanjo na svoj poseben način. Zdj se je Mandelj zopet oglašil v »Vedi«. Njegov odgovor je kratak. V uvodu pravi doslovno: »Na osebne napade ne odgovarjam, ker mi vzgoja, moje socialno stališče in pa dostojnost te smote branijo, da bi na brezprimerne žaljive napade odgovarjal z enakim orožjem.« Mandelj se je tega držal in ker je njegov odgovor stvaren, je seveda tudi kratak, zakaj stvarnega mu je dr. Lampe bore malo odgovoril. Kratki odgovor Mandeljev je pa jedrnat in pomeni za dr. Lampeta popoln poraz.

Ravnatelj deželne bolnice. Od raznih strani nam prihajajo začudena vprašanja, če je res že g. dr. Dolšak imenovan definitivnim ravnateljem deželnih dobrodelnih zavodov in če je to sploh mogoče. Na vsa ta vprašanja odgovarjamo samo to, da je g. dr. Dolšak samo začasni vodja in da je po zakonu nemogoče, da bi postal na svojem mestu definitivni. Po veljavnem deželnem zakonu se sme le iz vrst nameščenih primarijev izbrati definitivnega ravnatelja deželnih dobrodelnih zavodov in njegovo imenovanje je končno zavisno še od najvišje potrditve. Ker g. dr. Dolšak ni bil nikdar primarij deželne bolnice in ker sploh v naši deželni bolnici ni nikdar prakticiral, je z ozirom na zgoraj navedeni deželni zakon izključeno, da bi mogel kdaj zasedi definitivno mesto ravnatelja v deželnih dobrodelnih zavodih. Pri tem pa niti ne upoštevamo dejstva, da imamo na teh zavodih veliko starejših, izborno strokovno vsposob-

ljenih primarijev, ki tudi resnično in dobro poznajo stroj in potrebe takih zavodov, kot so naši deželni dobrodelni zavodi, česar se pa o g. dr. Dolšaku ne drzemo trditi.

Se ga že odrekajo! Naši klerikalci so hrvaški pravaši najpristnejša kova, tako se vsaj pridušajo v svojih listih. Tudi Jukić je pravaš in je pri zadnjih saborskih volitvah z veliko vnezo agitiral za izvolitev pravaškega prvaka dr. Prebega. A nesreča je hotela, da je ta pravaš Jukić prišel pred sodišče. Povsem naravno bi torej bilo, da bi se pravaši — in naši klerikalci pravijo, da so pravaši — zavzeli za svojega somišljenika pravaša. A kaj smo videli? Pravaši so slovesno zatajili svojega somišljenika — prijatelja se pač spozna šele v nesreči — se ga odpovedali ter ga kratkomočno naprtili — liberalcem. Je pač to »zdorowo«, ako tudi ni »honorowo«. In nastopil je v zagrebškem procesu Bubić, ki je ponosno poudarjal, da je pravaš. In tudi s tem so pravaški klerikalci napravili kakor z Jukićem. Včerajšnji »Slovenec« namreč priobčuje izjavo hrvaškega katoliškega akademičnega društva »Domagoja«, da Bubić ni bil član tega društva, češ »da srednješolec ne more biti član akademičnega društva.« Ta izjava je resnična in ni resnična. Resnična je namreč v toliko, da policijski konfident Bubić ni bil redni član »Domagoja«, neresnična pa v toliko, ker je bil Bubić izreden član tega društva ter pridno zahajal v društvene prostore. Za stvar samo je seveda docela brez pomena, ako je bil Bubić redni ali izreden član »Domagojev«, glavno je, da je bil njegov somišljenik. Zato ni lepo, da se Bubića sedaj »Domagoj« in klerikalci odrekajo in sicer na tak sofističen način. Eno pa je čudno na stvari, da Bubića še niso natovorili — liberalcem. Pomislite, kako imenitno bi to bilo, če bi se reklo: V Jukićevi družbi je bil liberalci, ki je bil konfident policije! Sicer pa še ni vseh dni večer. Morda bo že danes izšla v »Slovincu« notica, v kateri se bo črno na belem dokazovalo, da je Bubić pravzaprav vendarle liberalci, v kljub temu da je bil kakor doma v »Domagojevih« društvenih prostorih. In če ne bo šlo drugače, bodo pač rekli: v srcu je čisto gotovo liberalci, samo na zunaj se je delal, kakor da je klerikalnega mišljenja. Probatum est!

Kod se skriva komisar Cuvaj? Kraljevski komisar na hrvaškem, Cuvaj je zdaj na dopustu, a nihče ne ve povedati, kje se nahaja. Poročajo smo že, da je bil v Ljubljani in šel od tod neznano kam. Kakor zdaj čujemo, se je mudil dlje časa v Rimskih toplicah na Spodnjem Štajerskem, kjer je pa skrbno skrival svoje dostojanstvo in so ga imeli za kakega kancelista. Kdo da je, so ljudje šele izvedeli zapazivši, da ga vedno čuva in spremlja posebna straža. Cuvaj je pa tudi Rimske toplice že zapustil in zopet ne ve nihče, kje se skriva.

»Slovenčeva« blamaža. »Slovenec« je že tedne in tedne pisal o sestanku »jugoslovanskega« katoliškega dijaštva v Ljubljani. Ko pa so hrvaški klerikalni študentje prišli v Ljubljano, pa je naenkrat izginila iz »Slovenčevih« predalov označba »jugoslovansko katoliško dijaštvo«, a klerikalno glasilo piše sedaj samo o »hrvaškem in slovenskem katoliškem dijaštvu«. Brihtni »Slovenčevi« uredniki namreč niso vedeli, da je hrvaškim klerikalcem vse, kar je jugoslovansko, grozota, zato so mislili, da bodo hrvaškim klerikalnim študentom silno ustregli, ako bodo dijaški sestanek proglasili za »jugoslovanskega«. Zategadelj je bil naravnost prizor za bogove, ko so prišli hrvaški klerikalni študentje k »Slovenčevim« urednikom protestirati, da se njihov sestanek označuje za — jugoslovanskega. Da bi videli sedaj dolge obraze mož, ki so pisali o »jugoslovanskem« dijaškem katoliškem sestanku! In šli so ter jeli pisati o sestanku hrvaškega in slovenskega katoliškega dijaštva, njihovo jugoslovanstvo pa je izginilo kot lahka rosa ob jutranjem solncu.

Dva konkurenta za župana. Klerikalcem se sedaj najbolj slinje čede po ljubljanskem magistratu. Še župana v Ljubljani bi radi imeli, potem bi pa bili utešeni v svojih željah. To kopnenje po županskem stikcu se javlja med klerikalci pri vsaki priliki, če se sestane le deset klerikalnih somišljenikov. In kar je najbolj zanimivo, vsak izmed njih bi bil rad župan. To kopnenje in hrepenenje se je pojavilo tudi na pozdravnem večeru »jugoslovanskega« katoliškega dijaštva. Kar dva sta zahrepenela po županski časti — falmošter Korošec in pasar Kregar. Prvi se je že čutil za župana — er je navzoče lemenatarje in srednješolce — akademikov je prisotnih komaj toliko, da se jih lahko prešteje na prstih obeh rok — pozdravil kot ljubljanski župan, no, Kregar je bil ne-

koliko skromnejši in je pozdravil študente kot — bodoči ljubljanski župan. Prav radi prepuščamo klerikalcem veselje, da si razdeljujejo dostojanstva med sabo, kakor oddaja Jukič mesta državnih dostojanstvenikov v svoji — stenjevski republiki.

— **Moravski časnikarji** za slovensko napredno časopisje. Zveza čeških časnikarjev na Moravskem in v Šleziji je na svojem običnem zboru dne 30. julija t. l. sklenila, kakor poroča praška »Union«, to-le manifestacijsko izjavo za slovenske napredne časnikarje: »Zveza čeških žurnalistov na Moravskem in v Šleziji je proti nasilstvu, zagrešenemu s tem, da hočejo neopravičeno izključiti iz časnikarske lože v kranjskem deželnem zboru poročevalce naprednih listov ter izražati preganjanim tovarišem svoje polne simpatije.« Iskrena hvala moravskim in šleskim tovarišem!

— **Iz seje magistratnega gremija.** Včeraj je imel magistratni gremij pod predsedstvom župana g. dr. Tavčarja sejo. Na pritožbo g. Kregerja glede plačila obrtnikom za razna dela na državni obrtni šoli se je pojasnilo, da so se vsa dela izplačala do 10%, kateri znesek se pa plačala šele po kolavdaciji. Le nekemu obrtniku se je izplačilo zabranilo, ker dela ni izvršil po predpisih. Za snameženje in posipanje cest, ulic in trgov se je izplačalo od 13. do 19. julija 3658 K 60 v, od 20. do 26. julija pa 3764 K 35 v. Pleskanje ograje na državni obrtni šoli se je oddalo najcenejšemu ponudniku za vsoto 506 kron 23 v. Najdražji ponudnik je zahteval 823 K 45 v. Stavbni družbi »Union« se je oddalo v najem nekaj mestnega prostora za najemščino 30 kron. Prošnja Avgusta Ederja za namestnika, se izroči občinskemu svetu v sklepanje. Frantu Jemcu se vsled sklepa občinskega sveta najemščina mestnega sveta zviša od 60 na 100 kron. Na Ambroževem trgu se napravi lično betonsko perišče. V šolskem drevoredu, oziroma na Vodnikovem trgu se napravi potreben vodnjak. Stavbno dovoljenje se podeli Andreju Šarabonu za prezidavo hiše na Zaloški cesti št. 1, Josipu Zidarju za popravo stopnic in ureditev uspenjače v hiši na Dunajski cesti št. 31; nemškemu gledališču se dovoli prezidavo dveh stranskih vhodov v gledališke lože. Hotelu »Union« se dovoli prezidavo posebnih sobe, točilnice in vrtno verande. Tomu Korbarju v Zeljarski ulici 12 se dovoli prezidavo kleti in podstrešnega stanovanja; Valentinu Pivku v Zalokarjevi ulici se dovoli prezidavo podstrešne shrambe. Ivanki Fojkar na Dolenjski cesti se dovoli napraviti nova prodajalna vrata. Uporabno dovoljenje se podeli Adolfu Hauptmannu za novo hišo v Delarniški ulici št. 8, Emanuelu Hayne v Dr. Valentini Zarnikovi ulici št. 15, Mišku Kokalju za uporabo nove hiše v Škofji ulici št. 12, Ivanu Zupančiču na Ahaceljevi cesti za novo stanovanje, Pavlu Turku v Streliški ulici za novo stanovanje, Josipu Velkavru v Krakovski ulici št. 7 za uporabo delavnice, Vincenciji Pifat za novo stanovanje na Poljanski cesti št. 41 in Ivanu Šiški za porabo nove parketne tovarne v Metelkovi ulici. Istemu se prepove uporaba nove šupe, dokler ne ugodij vsem zahtevam in predpisom stavbnega reda.

— **Lemenatarji se modernizirajo.** Včeraj jih je Ljubljana videla okrašene s trobojnicami. Nastopali so v lemenatarskih haljah, čez prsa pa so imeli dijaške trakove. Čujemo, da zahtevajo, naj jim dovolijo škof, da bodo smeli imeti po izgledu nemških buršev tudi »renomirpe«. Upamo da jim škof ustreže, že da bodo ljudje imeli še malo več veselja, ko bodo gledali lemenatarje kako se gredo ob starih popoldne »lufat«.

— **Ali ni enake pravice za vse?** Postavno je določeno, da mora biti na vsaki tiskovnici — izvzemši vizitnice in tak drobšč — natisnjena firma tiste tiskarne, ki je delo naredila. Pred leti se je primerilo enkrat, da je bilo v Narodni tiskarni pozabljeno postaviti na neki lepak firmo, in hitro so nas prišli in kaznovali. Kdor pa gre danes po ljubljanskih ulicah, vidi polno plakatov brez firme tiskarne. Očividno je, da najbrž klerikalne tiskarne namenoma opuščajto firme na takih tiskovinah. V tem nas potrjuje plakat deželne trgovske šole, ki je gotovo tiskan v klerikalni tiskarni, a nima firme. Ta razvada se je mogla udomačiti pač samo vsled malomarnosti nadzorovalnih organov, kajti tega si vendar ne moremo misliti, da bi veljala postava samo za napredne tiskarne, ne pa tudi za klerikalne.

— **V včerajšnjem »Slovencu«** se je po dolgem času zopet razkorčel famozni in intrigantski Svetek, zvezda - vodnica na klerikalnem (!) glasbenem nebu, in je navezal nekaj otrobov v zadnjih številkih »Novi Akord«. M. književni prilogi tega li-

sta je namreč skladatelj Lajovic grajal nekatere napake pevskih društev, najbrže z najboljšim namenom. »Slovenec« kritik je seveda v svoji hvalredni gorečnosti za napredek slovenske glasbe Lajovicovo grajanje izrazil in s svojim zlobnim jezikom udaril po pevskih društvih, ki so mu trn v peti, pa se svojih dolžnosti zavedajo, le politično ne znajo peti. Svetek lahko čez nje zabavlja, kolikor hoče, za njegovo bevskanje se nihče ne zmeni. Skrbi naj pa lepo sam zase. Pod liberalno zastavo naj še naprej poje klerikalno (!), obljublja naj še vsaj dve leti Cherubinijev requiem in simfoniske koncerte, naša pevska društva bodo pa slej ko prej opravila brez njega.

— **Hotel »Union«.** Znano je, da je vodstvo hotela »Union« prešlo zopet enkrat v druge roke. Pred kratkim se je vršila vsled tega v hotelu komisija, ki naj bi dognala, koliko bode potreba popravil. Kakor čujemo, je ta komisija ugotovila, da je treba v hotelu jako mnogo in nujnih popravil in da bodo samo najnujnejša popravila zahtevala zelo ogromne izdatke; govori se celo o 60.000 K. Bilježimo in prosimo svoje tovariše pri »Slovencu«, da naj tudi na to njihovo podjetje obrnejo nekoliko svojo pozornost in potemi svojemu čitatelstvu o tem poročajo.

— **Slika slovenskega pesnika Antona Askerca** je izdalo upravništvo »Slov. Ilustrovanega Tednika«. Slika je jako lepa, 47/63 cm velika in dvobarvna ter bo v okras vsaki sobi kakor tudi gospodskemu salonu. — To je že četrta slika, ki jo je izdal »Slov. Ilustrovani Tednik« in sicer je izdal slike Prešerna, Gregorčiča, Jurčiča in sedaj Askerca. V nobeni slovenski hiši bi naj ne manjkalo te slike. Zavedni Slovenci, okrasite si svoja stanovanja s slikami svojih velmož, saj narod, ki ne spoštuje svojih zaslužnih mož, ni vreden, da so se mu rodili! — Naročniki »Ilustrovanega Tednika« dobe omenjene slike brezplačno. Naročite se torej na »Ilustrovani Tednik« in razširjajte ta krasen list.

— **Imenovanje učiteljev.** Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda imenovalo je v seji dne 2. avgusta t. l. za učitelje na družbenih dekliških šolah v Trstu gospodične učiteljice: Ano Gantar, Klotilde Burger, Vido Kersnik, Erno Rozman, Marijo Hren, Marijo Pfeifer, Marijo Kmet, Mileno Rohrmann, Marijo Beran, Jožico Trdina, Amalijo Hartman in Minko Modic. Pri tej seji je imenovalo vodstvo tudi še sultana za tržaško šolo.

— **Glavni nabori za mesto Ljubljano** se vrše dne 12. in 13. avgusta t. l. v Mestnem domu. Začetek vselej ob 8. zjutraj. K naboru pridejo dne 12. avgusta I. II. in III. razred domačih, dne 13. avgusta I. II. III. razred tujih nabornikov. K naboru mora priti vsak nabornik, če dobi poziv ali ne.

— **Prošnje za uvrstitev v nadomestno rezervno** je vložiti pri glavnem naboru, vsaj pa do 31. oktobra pri pristojni politični oblasti. — **Prošnje za enoletne prostovoljce** so vložiti pri naboru, zadnji čas pa 1. oktobra pri pristojni politični oblasti. Pravico do enoletnega prostovoljstva na državne stroške imajo oni, ki do 1. oktobra t. l. dovrše gimnazijo, realko ali tem enake srednje šole. — **Enoletni prostovoljci**, ki so že potrjeni in katerim je priznana olajšila na lastne stroške, lahko služijo na državne stroške, če do 1. oktobra prosijo za to. — **V aktivno službo stopijo:** enoletni prostovoljci 10. oktobra, novinci 15. oktobra, nadomestni rezervisti spomlad. Pozivi se vroče takoj pri naboru. O prošnjah za uvrstitev v nadomestno rezervno bo po kontingentnem obračunu (15. novembra) in sicer do 15. decembra odločala posebna komisija.

— **Okrašena okna.** Opozorjen po gospodu, ki je pisal, da so najlepše okrašena okna v Ljubljani v Škofji ulici št. 13, napotil sem se tudi jaz kot ljubitelj cvetlic na ogled olepšanih oken. Svoj obhod sem razširil kakor oni na perefirski mesta in sicer tudi na Gruberjevo nabrežje. Zelo, zelo so se mi dopadle po cvetkah okrašena okna vile št. 18, visoko pritičje in v prvem nadstropju; to vilo opazujem že del časa. Prepričan sem, da se cvetlice z veliko vnebo in razumom ter tudi trudom oskrbujejo, pa kaj to, kar je lepo je lepo in ostane lepo. Zraven, na majhnem lepoticnem vrtičku iste vile, so razne cvetlice, ki cvetijo po vrsti od zgodnje pomladi t. j. od hijacint, tulp vedno naprej vsake vrste, tako menda do cvetlic, ki bodejo cvetele do pozne jeseni, dok jih zima zamori.

— **Iz Prul — Ljubljana.** Posamezni deli Ljubljane, se vedno lepše razvijajo, tako tudi Prule z Gruberjevim nabrežjem. Posebno lep bo ta del mesta ko se vsa nabrežna dela Ljubljane z nasadi, ograjo in drugim delom popolnoma izvrše. Mogočno novo poslopje četrte mestne ljudske šole na Prulah z obširnimi, z

različnim drevjem, grmičevjem in drugimi rastlinami zasajeni park, je zelo praktično in naravnost krasno urejen in tudi vzorno vzdržan, kateri služi učencem v razvedrilo med odmorom, ter za telovadbo in gotovih časih. Šolskega poslopja notranjščino ne bomo opisovali, ker je vse, rekel bi popolno, vsega, in vseh hišnih naprav kakor tudi učnih pripomočkov itd., kar dela čast in priznanje požrtvovalni mestni občini in vstvaritelju stavbnega načrta. To pa kar sem sedaj povedal, je le mimogrede omenjeno. Krasno šolsko poslopje je bilo zgrajeno za blazenje in omiko naše ljudske mladine! In to se je že koj prvo leto pokazalo v obilni meri. Material izročen p. n. učitelstvu, katerega smo mi stariši dobro poznali in ocenili, ni bil baš najboljši, tak namreč, kakor so sedaj okoliščine nanesle, a tudi to želimo, da se bode izboljšalo. Stariši, pretežna večina delavskega stanu, ne morejo dosti storiti za izobrazbo svojih otrok, ker smo zaposleni pri tem ali onem delu s katerim si kruh služimo, tako da nam ne dostaja časa svojih otrok poučevati, kakor onim staršem, ki imajo svoje otroke vedno pred očmi. Mesto nas pa je prevzelo to težko, trudapolno nalogo izborna p. n. učitelstvo nove šole, ki jo je povsem s prav povolnim uspehom izvršilo, prineslo nam je že prvo leto izobrazbe mnogo prelepega sadu, za kar se stariši tem potom najlepše zahvaljujejo p. n. učitelstvu za obili trud ter mestni občini za pripravne šolske prostore, kjer se je naša mladina tako uspešno poučevala.

— **Vojaško org. deško zavetišče** v Meidlingu nastopi 3. avgusta s 100 gojenci in lastno godbo svoje drugo počitniško potovanje ter poseti Koroško in Kranjsko. Deška zavetišča sprejemajo zanemarljivo ali samo sebi prepuščeno mladino, da jo tako obvarujejo pouličnih nezvarnosti velikomestnega življenja. V zavetišču se dečke navaja, da ponavljajo predmete šolskega pouka in izdelajo šolske naloge, gojijo pa v zavetišču tudi telovadbo in mladinske igre, učijo se godbe, nauka o vedenju, o prvi pomoči pri nezgodah in poslušajo predavanja iz zgodovine naše domovine. Deška zavetišča so torej človekoljubni in patriotični zavodi brez političnega ozadja. Počitniška potovanja imajo namen, gojencem razkazati lepoto naše domovine. Že v zimskih mesecih jim predavajo učitelji o mestih, katera bodo videli, o gorah in njih velikanih, dolinah in vodah, katera bodo gledali in kažejo jim tudi slike. Gojenci pridejo dne 12. avgusta v Ljubljano in ostanejo tu 4 dni. V tem času pride več koncertov, predstav v gledališču in igre na dirkališču pod Tivolijem. Ker zavetišča ni za dobiček, marveč le, da se krijejo vsakdanje režije, bo vstopnina povsod jako nizka. Zadnji dan bodo dobrdelne predstave v korist fonda za dijaške izlete, ki jih namerava še prirediti ljubljanska podružnica mornaričnega društva. Za vse prireditve zavetišča vlada že sedaj splošno zanimanje.

— **Deželni tajnik Fr. Korošec** je utonil. Pokojni deželni tajnik Fr. Korošec je bil zavarovan pri zavarovalnici »Danubius« proti nezgodam. Ker zavarovalnica ni hotela izplačati zavarovalnine 5000 K, dokler se ne dožene pravi vzrok smrti, so večeraj popoldne izkopali pokojnika in ga raztelesili. Zdravniki, ki so izvedeli obdukcijo, so konstatirali, da Korošca ni zadela kap, marveč da se je zadušil vsled utopljenja.

— **Umrla je v Ljubljani** gospa Frančiška Bunč, c. kr. sodnega oficijala vdova, stara 62 let. P. v m!

— **Poročil se** je danes gospod Viktor Jeruc, c. kr. davčni asistent v Ljubljani, z gđco. Miro Sterk, učiteljico istotam. Bilo srečno!

— **Razpisana služba strojnega inženirja.** Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani je razpisana služba učitelja IX. činovnega razreda za mehanično-tehnične predmete. Zahteva se absolviranje strojnega oddelka na tehnik in daljša praksa v delavnicah ali tovarnicah. Termin je do 15. avgusta t. l. Pojasnila daje šolsko ravnateljstvo.

— **Ustanova za vzgojo slepih otrok** s Kranjskega. Na mestni hiši je nabit razpis, da se bo letos oddalo eno mesto viteza Čizmanove ustanove za slepe otroke, ki se vzgajajo na Dunaju v c. kr. zavodu za slepce. Pogoji so iz razpisa razvidni.

— **Vsakemu se priljubi dobro blago,** ker edino to svoj namen in nalogo izvrši popolnoma. Denar, ki se izda za dobro blago, je dobro naložen in se dobro obrestuje. Vsak človek, ki zna kaj gospodariti, kupuje torej vedno samo tako blago, ki je najboljše kakovosti. Od kavnih pridatkov — to je že stara znana stvar — je najboljša Kolinska kavna primes. Številni dopisi, ki jih od vseh strani dobiva vsak dan Kolinska tovarna, in ki v njih izražajo svoje za-

dovoljstvo s Kolinsko kavno primesjo slovenske gospodinj, nam pričajo, kako je pri slovenskih gospodinjah zaradi svoje nedosežne kakovosti priljubljena Kolinska kavna primes. V interesu vsake slovenske gospodinj je, da kupuje samo ta kavni pridatek, ki narpavi najboljšo kavo, ki mora vsakemu ugajati. Priporočamo pa Kolinsko kavno primes slovenskim gospodinjam tudi za to, ker je pristno domače blago in je torej tudi narodna dolžnost vsake slovenske gospodinj, da samo Kolinsko kavno primes kupuje.

— **Resnica o »napadu« viških »Sokolov« na viške »Čuke«.** V poneдельник je pisal »Slovenec« o »napadu« viških »Sokolov« na »Čuke«, in sicer tako, da bi vsak človek, ki je bral tisti nesramno zlagani članek lahko mislil, če je le desetina tega res, kar je zapisano, so »Sokol« brezdomno resnični tolovaji, napadali itd. kar jih imenuje »Slovenec« več kot dvajsetkrat. Lansko in predlansko leto je pisal »Slovenec« o »napadih« viških »Sokolov« na čuke velikokrat, a ko so se ti napadi obravnavali pred sodiščem, so bili obsojeni napadalci vedno le čuki, od »Sokolov« pa še nikdar nobeden. Čuki so bili obsojeni ali v zapor, ali pa v denarno kazen — vseeno čudno, kaj ne? — In kako je bilo sedaj? V nedeljo se je vračala večja družba, do 40 oseb, večina iz Rožne doline, med njimi nekaj članov »Sokola« iz svojega izleta po »Večni poti« proti domu. Klerikalci in čuki posebej iz Gilnc so se vračali po isti poti iz Dravelj. Ko se pripelje mimo omenjene družbe voz z nekim Ivan Peklajem, njegovo ženo in še par drugih, in je bil ta oddaljen več kot sto korakov, se naenkrat ustavi in Ivan Peklaj se vrne do rožnodolinske družbe ter kriči: »Prokleti pobje kakšni čuki smo mi!« Družba seveda ni mogla vedeti, kaj hoče, ker ni nobeden izmed teh nanje upil. Ali on si je že moral domišljevati, da ga je kdo imenom poklical, ko se je peljal mimo, ter prišel sedaj nazaj na korajž iz zivati. Seveda se mu je dejalo naj gre svojo pot, ali ker je le rentail, zmerjal ter iskal nekaj po žepih, ga je vprašal g. Lukman star., kaj išče v žepih, in kaj namerava. Peklaj pa se je vrgel kar naenkrat na najbližjega E. Taborja »Sokola«, kateri pa se mu ni dal meni nič, tebi nič oklofutati, ampak se ga je hitro in pošteno otrese. V tem je prihitela Peklajeva žena, ter se zakadila z besedami: »A ti si tisti hudič!« na Lukmana ml. ter ga s pomočjo svojega moža vrgla na tla in tolkla sta tako po njem, da sta ga znatno poškodovala. Ko so jih drugi raztrgali narazen, je padel Lukman ml. v omedleavico in trajalo je precej časa, da so ga spravili zopet k zavesti. Peklaj in njegova žena pa sta odšla, preklinjaje in zabavljaje, kar jim je moglo iz ust. Med tem pa, to piše »Slovenec« je prijatelj Peklaja konja pogнал in dirjal na Gilnce, ter povedal, kaj se je zgodilo — pravzaprav šel je iskat čuke, da gredo »pomagat«. »Slovenec« piše tudi, da je takoj naložil Peklajevga brata, Dermastija ml., in druge ter obrnil nazaj na »Večno pot«. In res — družba se ni prišla do Rožne doline že ji pride nasproti Dermastija ml., eden izmed najbolj vnetih čukov, ter v surovem tonu vpije, kaj da je bilo. Takoj nato pride izza grma njegov oče st. Dermastija z debelo palico v rokah in že bi bil udaril Ivana Ropreta, »Sokola«, da ga ni zadržal njegov sin, ki je zaklical: »Oče pustite tega, to je Johan!« V tem trenutku pride ml. Lukman in ne da bi kaj pomislil, ga udari »starček« Dermastija dvzkrat z palico z vso silo, tako, da je kar omahnil. »Starčku« so izvil palico iz rok, v tem pa je planil njegov sin na Janeza Bernika, ki je tudi član viškega »Sokola«, ter ga udaril tako, da je zdravnik čez dva dni konstatiral hodo telesno poškodbo. Vmes pa je kričal: »Tri korake nazaj!« in naekrat so videli, da je **potegnil iz žepa revolver.** »Sokol« in drugi so upili nad njim, da ne sme streljati, da nima vzroka, in fante je bil res toliko previden, da se je umaknil nazaj med svoje pristaše in njih žensko spremstvo, ki je tudi prišlo »pomagat«. Pozneje je sicer kričal, da nima revolverja, ali to mu ni nobeden verjel, ker je z njim grozil in so ga videli. Ivan Ropret ga je tudi vprašal, če je njegov oče prvi udaril s palico ml. Lukmana, in on je tudi to priznal. Sicer je pa to star. Dermastija povedal sam, da je udaril prvi. Med tem pa so kričale ženske kakor ciganke, psovale družbo, pljuvale vanjo in se sploh obnašale kot divje furije. Zaganjale so se v »Sokole« in pomagale svojim bratičem čukom s svojimi nohti in pljuvale v obraz vsakomur, ki je prišel blizu. Če je pri vsem tem katera izmed njih »nežnega spola« dobila mimogrede preveč zasluženo klofuto, se temu ni čuditi. Najboljše izmed njih, vse so pri katoliškem izobraževalnem društvu, so se držale neka Prečveča in Dermastija. Ko se je nabralo že mnogo ljudi, so jo čuki s svojim spremstvom odkurili proti Gilncam, misleč da so izvršili sedaj nekoliko

programa njih izobraž. društva, če so napadli in opljuvali »Sokole«. Naj jim bo zdaj enkrat za vselej povedano: naše potrpežljivosti je konec! Do sedaj se je še vedno izkazalo, da so bili napadalci in izziivači na Viču in okolici čuki in njih pristaši in so jim »Sokol« vedno le prizanašali, najsibo že pri dotičnem napadu ali pa pozneje pri sodnji. Sedaj pa jih bomo navadili brez pardona olike tako ali tako, če jih patri frančiškani v izobraževalnem društvu ne morejo — to si naj dobro zapomnijo!

— **Šef lokalne policije v Kostanjevici.** Specijalni zaupnik notarja Haflerja in dr. Lampeta, kostanjeviški župan Keržičnik, se je preteklo nedeljo izkazal kot »mož na svojem mestu«. Ker je bilo žegnanje, so si fantje iz okolice pod vplivom alkohola skočili malo v lase. Nekaj vloge je imel tudi nož, ki pa ni prišel do veljave. Mestni in občinski policaj sta s pomočjo žandarmerije spravila najbolj vročkrvne pretepače v špekambro. Pri aretaciji pa je pomagal župan sam, kot policijski šef. Ko so aretiranci zagledali župana, so iz občinskega zapora skozi okno kričali: »Če bomo mi le 24 ur zaprti, bo sedel župan pol leta, on že ve zakaj!« In župan, ki je to slišal, se je tako prestrašil, da je spustil na prosto vse zaprte tiče, ki so po mestu razgrajali še pozno v noč. Tableau!

— **Amerikanske novice.** Rojak ponesrečil. V premogokopu v Crabtree, Pa., je ponesrečil 25letni Mihael Tomšič iz Bača št. 29. — Rojak umrl. V Indianopolis je 10. julija umrl Josip Ivančič v starosti 40 let. Doma je bil iz vasi Runarsko pri Blokah.

— **Kinematograf Ideal.** Spored za soboto 3., nedeljo 4. in ponedeljek 5. avgusta t. l.: 1. Bombažna industrija. (Krasna naravna slika.) 2. Meyer se udeležil maškara. (Humoreska.) 3. Oba grenadirja. (Drama.) Samo popolne. 4. Fric, lekarnar. (Velekomično. Igra mladi Abelard.) 5. Ženski detektiv. (Kriminalna drama v treh dejanjih. Dunajska družba za izdelovanje umetniških filmov. Dosedaj najboljša detektivska drama.) — Samo zvečer. 6. Pokvarjen plinovit. (Krasna humoreska. Igra Maks Linder.) — V terek: »Tuti ptič«. Krasna drama z Asto Nielsen.

— **Ogenj.** Danes opoldne je pogorel na Tržaški cesti na dr. Stöcklingerjevem svetu kozolec, v katerem je imel posestnik gosp. Oblak Franc ječmen. Zažgali so neki otroci, ki so pod kozolcem kadili. Na lice mesta so takoj prihiteli gasilci iz tobačne tovarne, ki so ogenj omejili. Gospod Oblak ima okoli sto kron škode.

Narodna obramba.

— **Ljubljanske, okoliške in gorenjske Ciril-Metodove podružnice** so prijazno vabljeni, naj delujejo v svojih okrožjih za čimvečjo udeležbo pri veselici nove medvodske podružnice dne 11. t. m. Veselica je vsestransko zabavna pri predsedniku gosp. Jakobu Kolencu.

— **Petindvajset let** narodnega dela ima za seboj moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Logatcu. Dolga je ta doba, prav v začetek slovenske narodne obrambe sega ustanovitev logaške podružnice.

— **V proslavo 25letnice** prirede v nedeljo, dne 4. avgusta združena narodna društva v Logatcu na prostoran in lično okrašenem vrtu hotela »Kramar« veliko veselico z bogatim sporedom. Poleg slavnostnega govora in deklaracije bo predvsem mikalo petje oddelka slavnega pevskega društva »Slavec« iz Ljubljane. Pa tudi za veselo stran veselice bo dovolj preskrbljeno. V mnogoštevilih paviljonih se bodo nudila najboljša pokrepčila; komur se bo zahotelo po sreči in teh bo, upamo, dovolj, temu bodo ljubeznjive gospičice radovoljno pomagale s srečolovom; tudi kolo sreče se bo neprestano vrtelo; obljublja se nam zrakov ploj najnovejšega sestava. Staro in mlado se bo kaj rado zavrtelo na gladkem plesišču, posebno, ker bo svirala slavna godba pešpolka št. 47. iz Gorice. Veselja in razvedrila bo torej dovolj. Opozorjamo, da se veselica vrši ob vsakem vremenu. Vabimo torej vse narodno čuteče ljudi iz bližnjih in daljnih krajev, da se v obilnem številu udeležijo te redke slavnosti.

Društvena naznanila.

— **Sokolski zlet leta 1913.** Stanovanjski odsek ima svojo sejo v ponedeljek dne 5. avgusta 1913 ob pol 9. uri zvečer v zvezi s sobi v Narodnem domu. Pridite zanesljivo. — Dr. Alojzij Kokač, predsednik. Julij Deu, tajnik.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo** opozarja in vabi vse prijatelje na svojo društveno veselico, ki bo v nedeljo, dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne na vrtu restavracije »Novi svet« na Marije Terezije cesti.

— **Posredovalnica »Društva slov. trg. potnikov v Ljubljani«** išče tri

potnike manufakturne, enega čevljarškega in enega galanterijske stroke, spretno, solidno in dobro uvedene, za Planinske dežele in Primorsko. Interesentje naj se blagovoljno obrniti na imenovano društvo, s povratno znamko za odgovor, na kar se jim naznanijo naslovi, Odbor.

Ljubljanskim izletnikom. Jutri je desetletnica šišenskega Sokola. Prepričani smo, da napravijo Ljubljanci svojo dolžnost ter pridejo jutri v Spodnjo Šiško na veselico, ki jo priredi Sokol povodom svojega jubileja.

Zavednim šiskarjem. Za dan 4. avgusta okrase vsi zavedni šiskarji svoje hiše z zastavami, da s tem pokažejo umevanje in priznavanje sokolskega dela deset let obstoječega domačega društva.

Javljamo, da obiskovalci šišenske prireditve, dne 4. avgusta t. l. ničesar ne riskirajo. Prostora bo za vse dovolj, tako da bo vsakdo v prijetnem položaju prinesiti domov cele kosti. Skrbljivo bo za dušno in telesno pašo, da nikdo ne omaga, in — kar je glavno — cene bodo navadne in se ne bo odiral.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi vljudno naznanja, da preloži vsled gotovih vzrokov veselico, spojeno z javno telovadbo, ki bi se imela vršiti 11. avgusta, na dan 18. avgusta, v slučaju neugodnega vremena pa na 25. t. m. Ponovno opozarjamo bratska društva, da ne napravljajo na ta dan veselice. Pri veselici sodelujeta dve godbi. Streljanje na dobitke, paviljoni, turška kavarna, plesišče na prostem in razne druge zabave. Pridite vsi, da vidite delo polletnega napredka našega društva.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi vljudno vabi vsa bratska sokolska društva v Ljubljani in okolici na svoj prvi javni nastop dne 18. avgusta, ki se vrši pri bratu podstarostu Antonu Novaku (na Špekigelnu) v Štepanji vasi.

Prostovoljno gasilno društvo v Štepanji vasi priredi v nedeljo, dne 4. avgusta veliko vrtno veselico na krasnem senčnatem vrtu g. Ivana Povšeta (pri Strausu) v Štepanji vasi. Pri veselici bo na razpolago dovolj zabave: godba, šaljiva loterija in pošta, streljanje na dobitke, ples, petje in prosta zabava. Začetek ob 3. popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, se preplačila hvaležno prejemajo.

V Kamniku se vrši v nedeljo 4. t. m. na vrtu društvenega doma in v prid Društvenega doma velika veselica pri kateri bodo sodelovali Narodna čitalnica, salonski orkester kamniški, Sokol, pevsko društvo Lira in narodne dame kamniške. Veselica se prične ob 4. popoldne in ima bogat in zanimiv spored. Če bo slabo vreme se vrši veselica mesto na vrtu v društvenih prostorih.

Velika ljudska veselica v Zvezdi v Kranju. Kakor smo že zadnjič poročali, vrši se v nedeljo dne 4. avgusta ob 4. popoldne velika ljudska veselica na korist zgradbenemu skladu za Narodni dom, v katerem naj bi dobila naša napredna narodna društva primeren prostor in zavetišče. Vsa prireditelj je v spretnih rokah naših narodnih dam, katerih iznajdljivost in požrtvovalnost nam jamči za dober uspeh, posebno ako se bode kosalo p. n. slavno občinstvo ž njim v darežljivosti in požrtvovalnosti. Sotori za jestvine, kavarino, pivo in cvetlice čakajo bogato oskrbljeni pridni odjemalci.

V preganjanje dolgega časa pa je skrbjeno z navadnimi gugalicami in vrtljakom, za poskočne s plesiščem, kjer jim bodo »okroglo« domače godbe prizdigovale pete, za igralce pa bo pripravljena dobičkanosna igra s kroglico in bogato z raznimi predmeti opremljena loterija »po groš«. Kdor se bode hotel dobro zabavati in nekaj veselih uric preživeti v nepriljubljeni družbi, v kateri se bodo prepevale lepe naše umetne in narodne pesmi, naj nikar ne zamudi posejti te prireditve. Prepričani smo, da bodo ugodne železniške zveze privedle mnogo zunanjih gostov v prijazni napredni Kranj. Na mnogoštevilno svidenje torej jutri. Veselica se vrši ob neugodnem vremenu v sokolski telovadnici.

Radovljiska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo dne 4. avgusta v lepem senčnatem vrtu gostilne »Triglav« v Lescah, veliko planinsko veselico. Začetek veselice ob 4. uri popoldne. Pri veselici sodeluje iz prijaznosti Jeseniška godba na pihala. V slabem vremenu se preloži veselica na dan 11. avgusta.

V prid otroškega vrtca na Savi pri Jesenicah priredi podjetništvo kinematografa na Savi posebno predstavo. Kdaj — bodo povedali lepaki.

Z Jesenic. Keganje na dobitke se prične dne 5. avgusta v prid družbi sv. Cirila in Metoda za otroški vrt na Savi. I. dobiček 50 K, II. dobiček 20 K, III. dobiček 15 K.

IV. dobiček 10 K. Zaključek se pravočasno naznani.

Občni zbor kolesarskega društva »Sloga« v Idriji je sklenil, da društvo proslavi desetletnico svojega obstanka dne 25. avgusta t. l. K tej priliki se je prijavilo že več vnanjih bratskih društev in posameznih gostov. Odbor »Sloge« že sedaj opozarja vse cenjene člane kakor tudi vse druge kolesarje, da se že sedaj pripravljajo na dostojen sprejem vnanjih gostov. Čas, prostori in spored proslave se še pravočasno naznani.

Gasilno društvo v Sodražici priredi dne 15. avgusta na vrtu društvenega tajnika g. Karola Šterbenta v Sodražici, v slučaju slabega vremena pa v notranjih prostorih veselico s petjem, tamburanjem, šaljivo pošto in tombolo.

Dne 11. avgusta t. l. popoldne vrši se v Trebnjem župni zlet **Novomeške sokolske župe** ob vsakem vremenu, istega dne zjutraj in dopoldne župna tekma v Novem mestu. Ker so Dolenjci ob svojih sokolskih prireditvah, osobito kar se tiče telovadbe, zaradi neugodnih zvez z Ljubljano in z Gorenjsko vselej osamljeni, je žeteli, da se vsaj Dolenjska udeleži župnega zleta v kar največjem številu. Zanesljivo pa pričakujemo od strani vseh župnih društev polnoštevilne udeležbe, ker je treba pokazati tudi dolenjskemu ljudstvu, da sokolska organizacija napreduje vsepovsod.

Sokolski dan v Semiču, je neoprijakovano dobro uspel. Prihiti so na ta izlet bratska društva iz Novega mesta, Metlike, Gradaca, Crnomlja in Vinice, za kar se jim za njihov požrtvovalnost za našega mladenga Sokola bratsko zahvaljujemo. Nadalje se zahvaljujemo g. Ogulinovi, gđc. Barteljnovi gđc. Ogulinovi, gospej Markarjevi, g. Judičevi kakor gđc. iz Vinice, za njihov trud v paviljonih za kar so dosegli Sokolu več nego 200 kron čistega dohodka. Zahvaljujemo se tudi vsem udeležnikom veselice, ter jim kličemo gromovit Sokolski Nazdar!

Rnjževnost.

— **»Slovenka Žena«.** Opozarjamo slovensko ženstvo po širni slovenski domovini, naj naroči edino slovensko žensko glasilo **»Slovenska Žena«**. List velja za celo leto 8 kron. Uredništvo in upravnništvo je v Spodnji Šiški št. 208.

Razne stvari.

*** Roparski umor v Hamburgu.** Včeraj zjutraj ob sedmih so našli v pisarni tvrdke Benekhe in Mawes blaginjskega Menzelja zvezanega in zadavljenega. Blaginjska je bila oropana.

*** Železniško blaginjsko ukradli.** V železniškem skladišču v Karansebesu so tatovi ukradli blaginjsko. Blaginjsko so odnesli na polje, jo vlomili ter ukradli iz nje 30.000 kron denarja in drugih vrednosti.

*** Po šestih letih prijet slepar.** Iz Budimpešte poročajo: Bivšega blaginjskega državnih železnic Gerryja, ki je l. 1906. ponesveril 48.000 kron ter nato pobegnil, so v Braševu aretirali. Nastavljen je bil pri berlinski elektriški družbi, ki ga je poslala v Brašev, kjer so ga spoznali ter prijeli.

*** Ruski stotnik Kostevič na prostih nogah.** Iz Lipskega poročajo: Včeraj so izpustili ruskega stotnika Kosteviča, ki je baje vohunil v interesu ruske države, proti kavčiji 30.000 kron. Rusko ministrstvo mu je brzojavno nakazalo kavčijo.

*** Roparski napad na zastavljalnico.** Iz Varšave poročajo: Predvčerajšnjim popoldne so trije banditi, oboroženi z revolverji, prišli v zastavljalnico tvrdke Elbinga in ukradli mnogo denarja in zastavljenih dragocenosti. Tatovi so ušli.

*** Zopet nesreča v Hajmaskerju.** Pehotni stotnik Jožef Schuster je predvčerajšnjem padel s konja ter si zlomil nogo. Čez par minut je pa pri preskušanju nekega novega topa eksplozirala ekrazitna bomba ter ranila Schusterja na hrbtni in glavi. Stotnika so prenesli v bolnišnico, vendar pa njegovo stanje ni nevarno.

*** Ekscesi stavkajočih.** Iz Londona poročajo: Ko so se stavkajoči delavci v doku vrnili predvčerajšnjim na delo, je prišlo do težkih izgrediv. V Viktorija-doku je čakalo 800 neorganiziranih delavcev na delo. Ko je potem prišlo 150 organiziranih delavcev, začeli so metati na neorganizirane kamenje, steklenice, krampe, palice. Vedno več stavkajočih je prihajalo pretepačem na pomoč. Končno jih je bilo okoli 2000. Neorganizirani so streljali. Na obeh straneh je tekla kri. Neorganizirani so nato pobegnili. Stavkajoči so začeli nato napadati dve ladji, ki so jih otovorili stavkokazi. Pomnožena policija je končno razgnala ekscedente. Sedem mož je bilo težko ranjenih, dvajset pa lahko. Opoldne so se zopet vršili boji.

*** Požar v vojaškem taborišču.** V vojaškem taborišču v Monte Bondu ob Gardskem jezeru je včeraj iz-

bruhnil požar in uničil vse taborišče in poljsko železnico. Splošno sodijo, da je bil izvršen zločinski atentat.

*** Razkrita delavnica ponarejenega denarja.** Iz Tešnja poročajo: Policija je razkrila delavnico ponarejenega denarja. Delavnica je dobro preskrbljena z vsemi pripravami. Pet delavcev je fabriciralo v tej delavnici ponarejene krome.

*** Kneippovci hodijo bosi v Moskvi.** Kneippovci v Moskvi so začeli pred kratkim po mestu bosi hoditi. To je vzbudilo veliko senzacijo, posebno ker so oblečeni v najelegantnejšo obleko.

*** Grozovito počenje blazin.** Iz toulonske norišnice je pred par dnevi pobegnil neki norec, z imenom Artison, ki se zdaj skriva po raznih pokopališčih, kjer izkopa trupla mladih deklic ter jih spolno zlorablja, potem pa raztrga. V celem okraju je vsa policija in orožništvo na nogah, da bi zasledili norca, pa ga dosedaj še niso mogli najti.

*** Duhovnik ustrelil svojega nasprotnika.** Iz Szatmarja poročajo: Duhovnik reformirane protestantske cerkve Ludovik Jakab je imel s kmetom Vipošem tožbo, ki jo je izgubil. Iz jeze je vsled tega napadel Viposa na cesti, ustrelil šestkrat nanj z revolverjem in ga težko ranil. Duhovnika so izročili sodišču.

*** Milijonarjeva hči se obesila.** Iz Badna poročajo: Tu se je obesila milijonarjeva hči Gorgias. Bila je sorodnica člana gosposke zbornice Dumbe in prijateljica kontese Alberti, ki se je pred kratkim z nekim častnikom usmrtila v vlaku južne železnice.

*** Napad na vojaško blaginjo.** Iz Varšave poročajo: Blizu Rovna so roparji napadli neki voz, na katerem je bila vojaška blaginjska z 200.000 rubljev. Prišlo je do boja, v katerem je bil ustrelen neki stotnik. Roparji so stotniku ukradli 5000 rubljev. Blaginjsko so rešili. Roparji so ušli.

*** Rak ozdravljiv.** Senzacionalne uspehe v zdravljenju raka je dosegel württemberski zdravnik dr. Zöllner v Weilsteinu. Pri konferenci zdravnikov je dr. Zöllner predstavil svoje paciente, ki jih je zdravil brez operacije na način, ki ga noče še izdati. Od 57 bolnikov je dr. Zöllner ozdravil 44. Deset bolnikov še zdravi. Trije so umrli.

*** Eksplozija bencina v Berlinu.** V tovarni perja za na klobuk na Draždanski cesti je včeraj popoldne eksplozirala bencin. Več oseb je bilo usmrčenih. Dozdaj so dobili izpod razvalin dve osebi. Vzrok nesreče še ni znan. Najbrže se je pa zgodila nesreča vsled neprevidnosti dveh dečkov, ki sta iz nekega velikega soda točila bencin.

Proces proti atentatorju Jukiću in tovarišem.

(Telefonsko poročilo.)

Zagreb, 3. avgusta.

Tudi včerajšnji »Slov. Narod« je bil tukaj zaplenjen. Opaža se, da »Slovenec« sploh še ni bil konfisciran, ker poroča skoraj samo to, kar poročajo uradne »Narodne Novine«. Današnji obravnavi ni prisostvoval policijski konfident Bubič, ki je baje obel na srcu in bi mu baje razburjenje pri obravnavi škodovalo.

Kot prvi svedok je bil zaslišan policijski agent Anton Fučkar, katerega je Jukić na svojem begu težko ranil. Svedok je opisoval dogodek, kako je zasledoval Jukića in kako je le-ta ustrelil nanj. Kroglja iz Jukićevega revolverja mu še zdaj tiči v telesu. Zahteva 2000 kron odškodnine.

Priča Ulrik Donadini, dijak 8. razreda realne gimnazije, je izpovedal, da mu je nekoč Jukić rekel, da bi bilo treba Cuvaju poslati pismo, v katerem bi bile neke vrste Hofrichterjeve pilule.

Med zaslišanjem Donadinijevem je vstal Neidhardt in zaklical: »Vsaj ta več ve o Jukiću kakor mi, a on je prost, mi smo pa obtoženi.« Nato sta bila zaslišana kot prič Jožef Brkić in Teodor Huber. Huber je izjavil, da je smatral Jukića za zelo poštenega, a zelo eksaltiranega človeka. Nekoč mu je Jukić rekel, da v dveh dneh lahko napravi človeka, da postane nor.

Svedok Ivan Radić je izpovedal, da je poznal Jukića že v Sarajevu. Zdel se mu je abnormalen že zategadelj, ker je nekoč rekel, da bo Narančič ubil, ker mu hoče vzeti njegovo Milico v Stenjevcu.

Predsednik: »Pa to je vendar nekaj naravnega, v tem vendar ni nič abnormalnega.« (Smeh.)

Radić je nato pripovedoval, da so ga v zaporu silno mučili in da mu niti hrane niso privoščili. V 24 urah, ko je bil v preiskavi, ni dobil drugega kakor malo skledico graha. Franc, ki so mu jo dnevno pošiljali z doma, pa sploh ni dobival.

Na pripombo predsednikovo, da je v preiskavi govoril drugače in da je obremenjeval Neidhardta, je pripomnil: »V preiskavi sem lahko kot obtoženec govoril neresnico, kot priča pa moram govoriti resnico.« Nadalje je pripovedoval, da mu je Jukić nekoč rekel, da se je moral v Belgradu dati operirati, češ da so mu izrezali kost izpod jezika.

Obtoženec Cvijić je to stvar pojasnil v toliko, da je moral Jukić v Belgradu toliko govoriti, da je dobil dotične eksplozivne tvari, da je v šali prijateljem potem govoril, da mu je zrasla kost pod jezikom.

Nato sta bila zaslišana dijaka Vladimir Vrkljan in Peter Dimić, ki nista izpovedala ničesar posebnega.

Med zaslišanjem Dimičevem se je dvignil obtoženec Šarić ter zaklical: »Ti so za vse vedeli, a največ je vedela policija, toda samo nas so zaprli in obtožili; meni se zdi, da hoče nekdo iz tega procesa izveličati masten politični profit.«

Drž. pravdnik: Prosim, g. predsednik, da zabranite takšne opazke.

Zagovornik dr. Popović: »Kaj pa je rekel? Kdo pa je ta nekdo? Čemu se neki razburjate?«

Drž. pravdnik je nato v veliki zadregi umolknil.

Nato je bila zaslišana gostilničarka Glajbova.

Priča Zuleh in Cuvajev Šofer Martinčić nista došla k obravnavi. Zato so njihove izpovedbe samo prečitale. Nato je predsednik odredil odmor.

Po odmoru so se čitali spisi. Izmed teh spisov je zanimiva samo izpoved Cuvajeva. Cuvaj je izjavil, da je slišal samo strel, ni pa vedel, zakaj gre. Ob koncu ulice je videl stati gručo mladih ljudi, katere je pozval, naj atentatorja zasledujejo. Nič izmed ljudi pa se ni gnil in mirno so pustili, da je atentator utekel.

V ponedeljek bode dokazilno postopanje dokončano in jeli bodo govoriti drž. pravdnik in zagovorniki.

Telefonska in brzajavna poročila.

Razpust parlamenta na Ogrskem?

Budimpešta, 3. avgusta. Ministrski predsednik Lukasz je izjavil, da se vlada ne boji nobenih groženj in da ne bo pomišljala razpustiti parlament in razpisati nove volitve. V tem slučaju bi se samo preprečila volilna reforma, katere načrt namerava vlada predložiti parlamentu na jesen.

Poskušen samomor podpolkovnika.

Budimpešta, 3. avgusta. Znani podpolkovnik Härtl, ki je imel afero s poveljnikom Brojevičem, in njegova žena sta poskusila izvršiti samomor, toda to so preprečili.

Z jugoslovanske umetniške razstave.

Belgrad, 3. avgusta. Predsedstvo narodne skupščine je nakazalo 15.340 dinarjev za nakup slik na IV. jugoslovanski umetniški razstavi. Izmed slovenskih umotvorov so bile nakupljene te slike: Iv. Vavpotič »V vasi«, H. Gerbič »Grad«, P. Žmitek »Pod bukvo« in M. Jama »Mlin«. Mestna občina je kupila te-le slovenske umotvore: Iv. Grohar »Jesenski gozd«, M. Jama »Stein na Donavi« in R. Jakopič »Eva«.

Samomor radi ljubezni.

Belgrad, 3. avgusta. Tu se je ustrelila mlada poštna uradnica Milica Kosićeva. Pravijo, da je izvršila samomor, ker jo je neka visoko stoječa oseba nadlegovala z ljubezenskimi ponudbami. To pa so najbrže samo govorice in navadno zlobno sumničenje.

Revolucija v Albaniji.

Skopje, 3. avgusta. Isa beg Boletina je s svojimi četami prispel v Prištino ter se utaboril med Lipljanom in Prištino.

Solun, 3. avgusta. Po vesteh iz Skoplja so albanski prvaki prišli na sled zaroti proti Hasan beju, bivšemu poslancu in duševnemu voditelju albanskih vstašev, in proti ostalim albanskim prvakom. Zarotniki, ki so bili baje ob Turkov najeti, so hoteli Hasan beja in ostale voditelje izvesti v zasedo in jih umoriti.

Skopje, 3. avgusta. Cesto iz Skoplja v Kumanovo so zasedli Arnavti. Pričakovati je, da se bodo Arnavti v kratkem polastili tudi Kumanovega. Tudi cesta od Kumanovega do Preševa je zasedena po albanskih četah.

Solun, 3. avgusta. Arnavti v Avloni so imeli velik miting, na katerem so previzirali te-le zahteve: Sultan naj imenuje za vsa Albanijo enega guvernerja; vsi uradniki morajo znati albanski (pa pri nas na Slovenskem? Op. ur.); albanski jezik je v vsi Albaniji uradni jezik; Albanci opravljajo vojaško službo samo v svoji domovini in ne sme se pošiljati izven mej albanskega polotoka; vsi direktni in indirektni davki, ki se nja-

čujejo v Albaniji, se morajo porabiti za Albanijo, ki plača samo gotovi odstotek v državno blaginjo v Carigradu, končno pa se ima sestaviti posebna komisija, ki ima natančno proučevati vprašanja, ki se tičejo Albanije.

Belgrad, 3. avgusta. Iz obmejne železniške postaje v Ristovcu je došla brzajavna vest, da so Arnavti že zavzeli Kumanovo v bližini srbske in bolgarske meje.

Solun, 3. avgusta. Glasoviti bolgarski četnik Jane Sandanski je sestavil svojo četo ter se z njo umaknil na Šar planino.

Carigrad, 3. avgusta. Po mestu krožijo vesti, da bo vlada v najkrajšem času podala demisijo.

Carigrad, 3. avgusta. Iz Albanije dohajajo zelo vznemirljive vesti. — Uporni Arnavti so baje že na poti proti Skoplju.

Bolgari za naobrazbo.

Sofija, 3. avgusta. Komisija v naučnem ministrstvu je sklenila najeti posojilo v znesku 20 milijonov kron za zgradbo novih šol.

Požar na parniku.

Galac, 3. avgusta. Na ruskem parniku »Besarabec« je izbruhnil požar. Kako je nastal ogenj, še se ne ve. Pri požaru je dobil smrtno poškodbe kurjač, ki je v kratkem umrl. Več oseb pa je težko ranjenih.

Zločin ali nesreča?

Trident, 3. avgusta. V gorah so našli ustreljenega dijaka Karla plem. Kirchbacha, sina sodnega predsednika. Domneva se, da ga je zadela krogla iz vojaške puške, ker je znano, da imajo vojaki v tem gorovju vaje. Zdi se, da je vsak zločin izključen.

Plaz odnesel top.

Rim, 3. avgusta. Na poti v trdnjavo Alberton se je usedla zemlja in je potegnila s sabo en top in 20 vajakov. En vajak je težko ranjen.

Monna Lisa.

Pariz, 3. avgusta. Listi bilježijo vest, da je bila Monna Lisa vrnjena in da se nahaja zopet v Louvru.

Nesreča pri zgradbi.

Norimberg, 3. avgusta. Pri nesreči, ki se je zgodila včeraj pri zgradbi električnih central, so do sedaj spravili izpod tramov 12 mrtvecev in 35 težko ranjenih.

Požar.

St. Wolfgang, 3. avgusta. v hotelu Schafberg je nastal požar, ki je uničil obednico in večji del poslopja. Škoda še ni znana. Druge nesreče ni bilo.

Gospodarstvo.

— **C. kr. priv. splošna prometna banka** podružnica Ljubljana, preje I. C. Mayer. Stanje denarnih vlog 31. julija 1912. 75.210.101 krona.

— **Sestanek glede tečaja za krojenje in izdelovanje perila.** Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem namerava prirediti tečaj za krojenje in izdelovanje perila ter spodnjih moških in ženskih oblačil, ki utegne biti posebnega pomena za ohranitev te stroke domači obrti, ker jo čimdalje bolj izpodirja tovarniška obrt, čeprav donaja pri spretnem in zmognem delu dovolj zaslužka. V tečaj se sprejme še nekaj udeleženk, da se določijo podrobnosti sklicuje zavod sestanek interesentin v pisarno na Dunajski cesti št. 22. Zeleti je, da se udeležijo posebno krojačice iz Ljubljane in okolice.

— **Francosko - srbska hipotečna banka.** Neka francoska finančna skupina je zaprosila srbsko vlado za ustanovitev hipotečne banke s kapitalom 20 milijonov frankov. Kakor govore, se je srbski minister za narodno gospodarstvo odločil, predložiti jeseni skupščini tozadevno predlogo.

— **Pridelek vina v Italiji.** Strokovni list »Italia Vinicola« ceni letošnji pridelek vina v Italiji enako kakor lani na 45 milijonov hektolitrov.

— **Srečke.** Italijanske srečke rdečega križa. 1. t. m. je bilo v Rimu zrebanja. Glavni dobiček v znesku 15.000 lir je dobila serija 11.121, št. 39, drugi dobiček 2000 lir ser. 7843, št. 29, tretji dobiček 1000 lir ser. 3447, št. 47, četrti dobiček 500 lir ser. 3757, št. 8. — Turške srečke. Glavni dobiček 400.000 frankov je dobila številka 389.758, drugi dobiček 30.000 frankov št. 209692, 10.000 frankov številka 1042444 in št. 1382100.

Koncert dunajskega damskega elitnega orkestra bo danes in vsak dan v kavarni »Central«.

Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani.

V nedeljo, 4. avgusta, ima naša Sokolska župa zlet v Šiški. Bratje, udeležite se ga v kar največjem številu. Zbiramo se ob pol 2. pop. na vrtu »Narodnega doma«. Na zdar!

ODBOR.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:
Za »Ciril-Metodovo družbo«: Zenska podr. C. M. družbe v Ptuj 10 K, kot prebitek pri igri »Krivoprijemnik« v spomin Aškercu, Fran Jurca Postojni 20 K, mesto venca prerano umrle gospe in tete Alojzije Windischer, Fran Balloch, Attenessen na Renskem v Nemčiji K 250 v. v spomin vesele slovenske vsesokolske zmage v Pragi — zavedajoč se tudi v tujini rodu slovenskega, Marta Godec učit. v Št. Janžu na Dravskem polju K 240 v, nabrala veseli narodni družbi, rodbina Koblerova v Ljubljani K 10, v spomin pojedini gospej Seunigovi in K 24, nabralo ob priliki fantovščine g. Ignaca Krasa v gostilni pri »Rusu« v Ljubljani. Skupaj K 108-90 v.
Za »Narodni sklad« Ivan Balloch, Altenessen na Renskem v Nemčiji K 250 v, v spomin črne klenkalne denunciacije in »Ribnikarjevega« mučeništva.
Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 31. julija: Franja Razpotnik, žena kočarja, 49 let, Radeckega cesta 11. — Marija Debevc, žena kočarja, 64 let, Radeckega cesta 11. — Marija Seunig, zasebnica, 86 let, Marijin trg 2.

Dne 1. avgusta: Andrej Uršič, hišni posestnik, 79 let, Florijanska ulica 30.

V deželni bolnici:
Dne 29. julija: Viktor Starin, črkostavec, 32 let.

Dne 30. julija: Brigita Pistotnik, delavčeva hči, 8 let.

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo nihanja dobrega prebavljanja se priporoča zelo malo desetletji dobro znanega, pristnega »Mollovega Seidlitz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštne povzeto razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni nadzornik na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izredno zahtevati Mollov prašek, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

Kavarna Central.

Danes in vsak dan

VSO NOČ

KONCERT

nanovo došlega 2694
dunajskega damskega elit. orkestra.

Uveljavljanjem Stefan Miholič kavarnar.

Naznanilo.

Slavno občinstvo blagovoli prijazno vzeti na znanje, da bodem trdko Fr. Čuden, trgovino z urami, zlatnino, srebrnino, kolesi in šivalnimi stroji neizpremenjeno vodila dalje s pomočjo svojega sina Frana Čudna, ki se je v tej stroki izvežbal v Švici.

Obenem se za vse doslej izkazano zaupanje vljudno zahvaljujem in se priporočam nadaljni naklonjenosti 2742

z odličnim spoštovanjem
Josipina Čuden
Fran Čuden, sin.

Berson

gumijevе podpetnike
neal vsak



življenjski
umetnik.

Svarilo!

Koder se

prodajajo ponaredbe,
naročite prístni



naravnost od izdelovalnice
pod naslovom:

Rastlinska destilacija
„FLORIAN“
v Ljubljani.

Postavno varovano.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 3. avgusta 1912.
Termin.
Pšenica za oktober 1912. . . za 50 kg 11-52
Rž za oktober 1912. . . za 50 kg 9-36
Oves za oktober 1912. . . za 50 kg 9-64
Koruza za avgust 1912. . . za 50 kg 9-10
Efektiv
Trdnje.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2		Srednji letni stek 30-70 mm			
avg.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.	2. pop.	730-5	27-7	sr. jug	sk. oblač.
3.	9. zv.	731-4	19-8	sl. zah.	pol oblač.
3.	7. zj.	733-1	16-1	sr. svzh.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 20-8°, norm. 19-7°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.



Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati in tašča, gospa

Frančiška Bunc
c. kr. sodnega oficijala vdova

danes zjutraj ob 8. uri, po dolgi in mučni bolezni, v starosti 62 let, previdena s tolažili sv. vere mirno in vdano preminila. 2745

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v ponedeljek, dne 5. avgusta t. l. ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti Stari trg št. 20, na pokopališče k Sv. Križu.

Posmrtna maše se bodo služile v farni cerkvi sv. Jakoba.

Bodi rajnici prijazen spomin!

V Ljubljani, 3. avgusta 1912.

Zalujoča rodbina
Bunc, Krajec in Prek.

Prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

Zahvala.

Za ljubeznivo sočutje ob času dolge in mučne bolezni in ob smrti naše nepozabne matere, gospe

Uršule Hočevnar roj. Sever

za darovane vence in za tolažbo, se častiti duhovščini in vsem, ki so blago rajnico v tako muogobrojem številu spremili na zadnji poti, najiskrenejše zahvaljujemo.

Muljava, dne 2. avgusta. 1912

Zalujoča rodbina Hočevnar.

Zahvala.

Ob prebrdki izgubi našega iskreno ljubljene in nepozabnega soproga, očeta, brata, svaka, strica, gospoda

Zmagoslava Starina

črkostavca

se tem potom zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za izraženo sožalje.

Posebej se zahvaljujemo gosp. Jeločniku za skrb in trud, gg. stanovskim tovarišem za obilno spremstvo ob pogrebu dragega rajnika, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev.

K sklepu še vsem drugim udeležencem ob pogrebu našo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 1. avg. 1912.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Ob bridki smrti najinega dobrega očeta, ozir. tasta, gospoda 2737

Franca Kosmača

imejitelja srebrnega zaslužnega križca in Radetzkijevega veterana.

ki so v visoki starosti nad 100 let v turek, dne 30. julija t. l. umrli in bili dne 1. avgusta t. l. pokopani, se potrgega srca iskreno zahvaljujemo v prvi vrsti tukajšnji preč. duhovščini in g. dr. Globočniku za tolažilne obiske za časa bolezni dragega pokojnika. Osobito izrekava rrisrdno zahvalo sl. veteranskemu društvu v Kranju, sl. rešilnemu in ognjegasnemu društvu ter sl. društveni godbi, dalje gg. zastopnikom mestne občine, g. ces. svetniku K. Šavniku in dež. poslancu gosp. Ciril Pircu za častno spremstvo k večnemu počitku. Prav toplo se zahvaljujemo na tem mestu tudi vsem meščanom, prijateljem in znancom, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba dragega rajnika, kakor posebno še vsem cenjenim dobrotnikom, ki so zlasti zadnja leta v tako veliki meri izkazovali častitljivemu starčku-veteranu svojo naklonjenost. Bog povrni stotero!

V Kranju, 2. avgusta 1912.

Antonija in Gregor Kikelj.

Majhno stanovanje

se odda za novembrov termin na Mestnem trgu 11.

Gospod išče hrano

pri boljši družini, pozneje tudi stanovanje v obliži kolodvora. 2721

Ponudbe pod šifro „100“ na upravnishstvo »Slov. Naroda«.

Pozor!

Gostilničarji in drugi

Pozor!

Imam še veliko zalogo

izborne goriške rebule

kakor tudi drugih zajamčeno pristnih naravnih vin.

Večjim odjemalcem znižane cene.

Jernej Stolo, vinski trgovec, Sp. Šiška 172.

Lepa družinska najemninska hiša

davka prosta, 6% čistega donosa, se ceno proda v Mariboru, imenovanem štaterski Meran. Vprašanja ustmeno ali pismeno na hišnega posestnika v Mariboru, Nagyjaeva cesta šte. 10.

Vročoparna

lokomobila

z visokim pritiskom

zgrajena od R. Wolfa v Devinu (Magdeburg), 4 leta stara, zajamčeno brezhibna 48 konjskih sil trajnega teka, popolna z vsemi pritliklinami, spredaj se kuri — se proda. Ponudbe na „Ingenieurbureau L. Ungar, Gradec.“ 2727

Moško kolo

Styria, s prostim tekom, dobro ohranjeno se zaradi preselitve ceno proda pri Petriču, Dvorni nasip (Tonhalle).

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in vrtom se takoj odda 2739

Vodovodna cesta šte. 28.

Proda se posestvo

obstoječe iz 2 hiš, gostilne, prodajalne, hleva, kozolca, sadnega vrta, hoste, travnikov in njiv. — Natančneje pove g. Bric v Gradiških Lazah pri Litiji.

Trgovskega pomočnika

sprejme špecerijska trgovina A. SARABON v Ljubljani. 2734

Nekaj pohištva

se radi selitve zelo 2748

po ceni proda,

tekem jutri ali ponedeljka opoldne. Umivalnik, nočna omarica z lepima marmornatima ploščama, postelja in dobro ohranjen otroški voziček.

Rimska cesta 7, II. nadstropje, 13. vrata.

Št. 25456. 2741

Razglas.

Za mestno občino ljubljansko odrejena

pasja kontumacija

se z današnjim dnem

razveljavi.

Mestni magistrat ljubljanski dne 2. avgusta 1912.

Župan: Dr. Ivan Tavčar 1. r.

Mirna stranka 1886 2736

stanovanje

z eno ali dvema sobama v bližini Dunajske ceste za takoj ali november. Ponudbe na upravnishstvo »Sl. Naroda« pod šifro „November 100“.

Učenca in učenko sprejme

za svojo trgovino z meš. blagom F. Skušek v Metliki.

V trgovino z manufakturnim in meš. blagom se takoj sprejme 2697

mlad trgovski pomočnik.

Ponudbe pod „Priden“ upravnishstvu »Slov. Naroda«.

Moderno, solčno 2687

stanovanje

s štirimi prostornimi sobami in vsemi pritliklinami

se odda za novembrov termin.

Pojasnila v Slomškovi ulici 7, I. nadstropje.

Išče se stanovanje

za novembrov termin 2749

za starejšo rodbino brez otrok z 2—3 sobami z okoli 50 m² površine in z vsemi pritliklinami. Stanovanja s kopalno sobo imajo prednost. Ponudbe pod „W. K.“ upravi »Slov. Naroda«.

Iščem stenografa

ki je popolnoma zmožen slovenske in nemške stenografije. Vstop 20. t. m.

Dr. Juro Hrašovec

2740 odvetnik v Celju.

Elegantno stanovanje

s 5 ali 4 sobami, erkerjem, balkonom, kopalno sobo in pritliklinami, razgled na park, 2720

se odda z novembrom v Sodnijski ulici 6.

Natančneje se poizve pri gospodarju.

Lepo stanovanje

obstoječe iz štirih sob s pritliklinami se odda za avgustov termin v Slomškovi ulici št. 12.

Poizve se pri hišniku istotam, ali pri Obrtno pomožnem društvu, Kongresni trg šte. 4, I. nadstropje. 2730

Prof. dr. pl. Valenta

odpotuje do 10. septembra.

Priložnostni nakup.

Hiša, na lepem kraju ob državni cesti, 9 minut od Celja, gostilniška obrt in pekarija, je takoj ceno na prodaj. Vse v najboljšem stanju. Vodovod, plinova razsvetljava, velika plesna dvorana, izborna kegljišče, zelenjadni vrt, v hiši stanuje tudi več strank. 2744 Vprašanja in ponudbe na Stefan Strašek, Celje.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci pošiljne prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

✱ ☐ ✱
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
✱ ☐ ✱

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

✱ ☐ ✱
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okraski itd.
✱ ☐ ✱

Žvepleno
zdravilno
kopališče

VARAŽDINSKE TOPLICE (Hrvaško)

Nov, zdraviliški hotel z električno razsvetljavo.
Staroslavne radiativne žveplene toplice plus 38-2 pri-
poročljivo proti
protinu, revmi, ischias l. t. d.
Pitno zdraviljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsih,
na ledicah, v želodcu in črevesih.
Električ. masaža, lužne, ogljikovikislinske in solne kopeli.
Vse leto odprto. Moderni komfort. Vojna godba.
Novi hoteli. Prehrana obilna. Topliški zdravnik dr. J. Leobert. Prospekti pošljite.

!! 500 kron !!

Vam plačamako moj izkoreninjevalec „mazilo
MIA“ (Riasalbe) Vaših kurjih oči, brada-
vic, trde kože v treh dneh ne odstrani brez
bolečin. Lonček z garancijskim listom 1 K.
Kemény, Kašava 1, Postfach 12 64 Ogrsko.



Orožje

vseh vrst

razpošiljam na deset dni na poskušnjo in
ogled. Enocevne lancetrice od 20 K naprej,
dvocevne od 30 K naprej, Hammerloss od
70 K naprej, Floberti od 8 K naprej, samo-
kresci od 5 K naprej, Flobertrevolver od 2 K
naprej. — Ilustr. cenovnik gratis in franko.
Fran Dušek, tvornica orožja, Opatovo
štev. 2145 na stat. dr. Češko. 2492

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj
boljših pšeničnih mok in krmišnih izdelkov.
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 34
v Ljubljani, Gornici, Trnovem,
Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Za-
dru, Spiljetu, Ercogovcu, Kotoru,
Sv. Luciji ob Soči, Soljaku, Celovcu,
Inostanu, Belcanu in Tridenu.
Brzo javi: Valjčni mlin, Kranj.

Otroška igrača

je opravljanje domačega perila, ako
račimo 1208

Persil

samodelujoče pralno sredstvo.

Zajamčeno neškodljivo! Ni klor!
Po polurnem kuhanju

bleščeče belo perilo.

„Persil“ varuje tkanine in perilo se v kotlu
obeli kakor od sonca na trati

Tvornica: Bogomil Voith, Dunaj III. 1.

Dobiva se povsod.

Najfinejši

špirit

: iz žita, najboljša :
kakovost za žganje

se dobi edino v množinah
od 60 litrov naprej po nizki
:: tovarniški ceni pri trdki ::

M. Rosner & Ko.

Ljubljana, poleg pivovarne „Unio“.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Primarij dr. Derganc

.. naznanja, da začne ordinirati ..

5. avgusta t. l.

v lastni hiši, poleg starega stanovanja,
Komenskega ulica 4.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj prirečni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.



Edino slovensko narodno podjetje

HOTEL TRABESINGER

v Celovcu, Velikova cesta št. 5.

Podpisani voditelji hotela Trabesinger se vljudo
priporočata vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom,
ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu.

V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi
se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slo-
venskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatga
vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa v
sredah, prijetno slovensko družbo. — V poletnem času priča-
kuje na kolodvoru gostov domači omnibus.

Slovenski romarji in romarice, ustavljajte se samo v edini
slovenski gostilni „Hotel Trabesinger“ v Celovcu, kjer boste
vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditelji hotela
Lojzika in Pepca Leon.

2403

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospeške
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blage.



Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznano najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.



Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za
vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pneuma-
tikov za avtomobile, motorje in kolesa

Popravila pnevmatikov potom
vulkaniziranja. Benzin in olje za
vse vporabe. Izposojevalnica ko-
les. Seta za vožnje z vsemi vo-
zili. Interesantom smo s strokov-
nimi pojasnili brezplačno na razpolago.



Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradožu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

4 1/2 %

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.

Šišenski Sokol.

Bilo je v časih, ko na Slovenskem sokolska ideja še ni bila tako vkoreninjena, kakor danes.

Šišenska Čitalnica je takrat, videti, kake uspehe rodi Sokolstvo v Čehih, sklenila ustanoviti v Šiški Sokola, da bi mladina, popreje brezbrizna, slabotna in lahkomiselna, postala iskrena, krepa, navdušena in domoljubna, ter da bi iz take mladine izšli možje, ki nevstrašno, zavestno vodijo napredujoči narod od uspeha do uspeha.

Dne 15. maja 1902 je izdala Čitalnica tozadevni oklic na šišenski narod, nakar so se pod vodstvom Frana Drenika star. pričele predpriprave za ustanovni občni zbor, ki se je vršil dne 14. septembra 1902 v društveni telovadnici.

K družstvu je pristopilo takoj nad 50 članov, med njimi mnogo ustanovnih. Med ustanovniki društva je tudi rajnik Strossmayer, veliki dobrotnik Hrvatov, ki je pisal Čitalnici ob ustanovitvi šišenskega Sokola zelo laskavo pismo, katero Sokol še danes spoštljivo hrani kot spomin na velikega moža. Navdušenje za Sokolstvo je bilo ob ustanovitvi veliko.

Vodila sta društvo, Ivan Zakotnik, župan Zgor. Šiške kot starosta, Rajko Boltavzar, uradnik kot načelnik. Prvi je vodil društvo od ustanovitve in ga vodi kot starosta še danes, drugi pa se je v načelništvu dvakrat zamenjal čez leta z Aleksom Kostenapfom, dokler ni leta 1912. prešlo načelništvu v mlajše roke.

Sokol si je takoj nabavil telovadno orodje ter je pričel sokolsko idejo tudi praktično udeleževati.

Društvo je pričelo propevati ter je raslo na moči in ugledu: dokler se niso pričele notranje krize, ki so družstvu na razvoju veliko škodovali, ker so vse uspešno delo zadrževale, in kar se je že storilo, razdirale.

V takem položaju je društvo razvilo leta 1906 svoj prapor ob veliki udeležbi Sokolstva in občinstva. Praporu je kumovala ga. Albina Zakotnikova, soproga staroste in starostkinja ženskega telovadnega društva v Šiški.

Končno pa je Šišenski Sokol prestopil tudi te krize, grozeče njegovega obstoja, ter si počasi vstvaril za svoje Sokolsko delo v Šiški trden, soliden temelj.

Pod vrlim vodstvom zaporednih načelnikov Rajko Boltavzarja in Aleksa Kostenapfa se je v telovadnici urilo in vadilo lepo število telovadcev.

Sokol je vzel v svoje okrilje tudi naraščaj šišenski, ki se je pod vodstvom tedanjega načelnika Boltavzarja tako odlikoval pri raznih javnih nastopih, da se je imenoval šišenski Sokolski naraščaj prvi na Kranjskem.

Ko se je izvedla župna in zvezna organizacija je Šišenski Sokol izpremenil v smislu tega organizatoričnega črteža svoja stara pravila in pristopil kot član k ljubljanski župi.

Šišenski Sokol je bil dosedaj vedno v prijetnem položaju, da ga je vedno vodil premišljen in delaven odbor, posebno v zadnjih letih, pod čegar vodstvom se je Sokol ne samo na notranje učvrstil in utrdil, tako da je eno izmed najbolje organiziranih sokolskih društev, temveč pričel je pridobivati tudi med šišenskim narodom simpatije. Z vstrajnim sokolskim delom je zanesel v Šiško in okolico sokolsko idejo, povspeševal njeno umevanje in navajal narod k praktičnemu udeleževanju iste. Simpatije šišenskega naroda do Sokola spremenile so se v ljubezen in spoštovanje do svojega Sokola, a Sokolska misel je postala last vseh zavednih Šiškarjev.

Šišenski Sokol se je pa pokazal tudi umnega gospodarja s silami, ki mu jih je dalo članstvo na razpolago. Doma je polagal svojcem o svojem delu in moči račun na uspeh telovadnih prireditvah in ob vsakoletnem Silvestrovem večeru je polnočnim svojim spoštovateljem, ki so vedno do zadnjega kotička napolnili dvorano, položil bilanco letošnjega dela z vspešnimi besedami na delo v nastopajočem letu. Ob priliki prireditve bratskih društev v drugih krajih na Slovenskem je pa Šišenski Sokol zbral svoje krepke mlade ter jih vodil med brate širne slovenske zemlje, učeč in vspešujoč. Kazal jim je sokolsko delo drugih bratov in jih vspešujoč k globlji lastnega dela. Razkazoval jim je lepoto naše male domovine in jih učil ljubiti to s krvjo naših dedov znano grudo.

Ko so pa klicali Luksenburg, Turin in Praga slovensko Sokolstvo na mejdan, tedaj je pa popeljal tudi Šišenski Sokol svoje molojce, ne v upu na zmago svojcev, temveč da si širijo obzorje, spoznajo rodove slo-

vanske, da spoznajo in se divijo sili in jakosti Slovenskega Sokolstva.

In ko je svet strmé občudoval sokolske zmagovalce navedenih tekem, postavil je Šišenski Sokol svojcem cilj, ki ga diči venec prvenstva. Če ga doseže, pokaže bodočnost.

Tako je šišenski Sokol, obiskujoč druga slovanska bratska društva, leteč med bratske slovanske rodove ne samo pridobil sebi spoštovanje in bratsko ljubezen dragih bratov, temveč je postal sam čvrst in silen ter gleda ob praznovanju svoje desetletnice s ponosom v preteklost na prestane boje in brezbojazni v prihodnji deceniji, ker cilji sokolske misli so vredni trdega sokolskega dela.

Šiška je pa lahko ponosna na svojega Sokola, ta trdni pilot narodne zavesti, dela in požrtvovalnosti. R. J.

Za kratek čas.

Gost: Slišite, krčmar... Kakšna je pa ta rjuha... vsa umazana...

Krčmar: A, slišite... tri tedne so ležali na njej že vse drugačni gospodje, kakor ste vi, pa se ni nobeden pritožil... samo za vas ni dobra.

— Kako vam je ime?
— Nepomuk Nebokodonozor Martinček.

— Kdo vas je pa tako krstil?
— Ne vem, ampak jaz dotičnemu ne svetujem, da mi pride v roke...

Župnik: Slišite, Gregorč, kako je pa to, da vas ni nikoli k pridigi?

Gregorč: Gospod župnik, če bi vi imeli v hiši žensko, kakršna je moja žena, bi vam tudi ne bilo treba k pridigi hoditi.

Novoporočenca se odpravljata na ženitovansko potovanje in se poslavljata od staršev in svatov.

— Tvoj novi zet kar žari veselja in sreče, reče eden svatov.

— Da, kar žari, pravi novopečeni tast, mislim, da bi bil mojo hčer vzel tudi če bi ji dal le polovico dote.

Tast: Kruh in klobaso imaš za obed? Kje je pa tvoja žena?

Zet: Pri demonstraciji za občno žensko volilno pravico.

Tast: To je sramota zate in zame. Jaz sem jo dobro vzgojil, a ti je ne znaš vladati. Žena naj bo doma in naj kuha...

Zet: E, ljubi tast, ko bi ti vedel...

Tast: Ne maram nič vedeti; žena naj bo doma in naj kuha.

Zet: Hotel sem reči, da bi ti gotovo ne govoril tako, če bi vedel...

Tast: Če bi kaj vedel?
Zet: Da to, kar skuha, sploh ni vžitno.

— Kako se mi godi? Prijatelj nesrečen sem. Strašno je. Pri vsaki najmanjši stvari začne moja žena govoriti o svojem prvem možu in pripovedovati, kako jo je ljubil, kako je bil dober, kako sta bila srečna...

— E, prijatelj, kaj to! Meni se še vse huje godi. Moja žena pa vedno le govori o možu, ki ga bo vzela, kadar bom jaz umrl in le popisuje, kako bo srečna, kadar bodo mene črvi jedli.

— Ti — ali si že slišal — taka nesreča — naš učitelj je utonil.

— E ja — no, pa saj se mi je zdelo, da ne bo več dolgo delal, ker je zadnji čas jako slabo izgledal.

Fajmošter Matevž: Ti, Jaka, ali je res, kar govore, da sta si z učiteljem nekaj navskrili?

Fajmošter Jaka: Res je! Oh, to ti je lump, ta učitelj, in zleht ti je...

Fajmošter Matevž: E ja — kaj ti je pa storil.

Fajmošter Jaka: Pomisli, tožil me je, pri sodnji me je tožil in je po pričah dokazal, da sem ga obrekoval in da sem lagal — pomisli! Ali ni to zleht človek?

Vojak se oglasi pri svojem naredniku, naj bi mu izposloval tridnevni dopust, češ, da bi šel rad domov.

— Kaj te pa vleče domov, da hočeš zdaj dopust? je vprašal narednik.

— Doma bodo klali...

— To je sicer prav lepo, je menil narednik, a za take slavnosti gospod stotnik ne da dopusta.

— Ah, gospod narednik, dajte, pomagajte mi...

— E, naj bo — bomo pa zapisali: zaradi smrti najbližjega sorodnika.

— Kaj ne, ti si znan z vinskim trgovcem Vrskom — kakšno vino pa ima?

— Ne vem! Več, prijatelja sva in on je tako pošten, da prijateljem nikoli vina ne proda.

Veletržec: Meni verjemite, s pridnostjo in poštenostjo pride človek najlaglje naprej. Pridnost in poštenost...

Sotrudnik: To že vem, gospod šef, ampak povejte mi rajši, kako ste naprej prišli.

Potepuh (na cesti): Prosim, bodite tako prijazni in povejte mi, kako daleč je še do Ljubljane?

Kmet: Tri žandarmerijske postaje!

Prvitat: Danes bi pa lahko poskusila kak večji vlom... zdaj je pravi čas.

Drugitat: Zakaj je ravno zdaj pravi čas?

Prvitat: Ker je mestni policijski pes nahoden!

Usmiljena gospa je imela svojega posebnega berača, kateremu je gredoč zvečer na sprehod, dala vsak dan nekaj krajcarjev. Berač je rekel, da je od rojstva slep. Nekega večera pa berača ni bilo na običajnem mestu. Naslednji dan ga je gospa ogorila.

»Včeraj ste bili gotovo bolni, ubogi slepec, ker vas ni bilo tu.«

»O, nisem bil bolan — v kinematograf sem šel gledat novo dramo.

— O, milostiva — koliko časa vas že nisem videl — in kako sijajno izgledate — ah — pravijo, da ste vdova.

— Ni res — moj mož še ni čisto mrtev.

Ze stoletja znani
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot podpirajoče sredstvo pri zdravljenju v Karlovih varih, Marijinih laznih, Franciškovi laznih vedno sijajno preizkušena.

SALVATOR
gumijevi podpetniki



Nedosegljive trdnosti.
Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.
Dobiva se povsod.

Proti 18
zobobolu in gnijolobi zob
izborna delujo dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krona.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Bezeljeva cesta št. 1 poleg Franc Jozefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajen juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine ustna in zobna voda.

Smija, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar! Prosim ljudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborna delujoče antiseptične melusine ustne in zobne vode, katere je neprekoaljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje ne bi in osveženje ust je bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

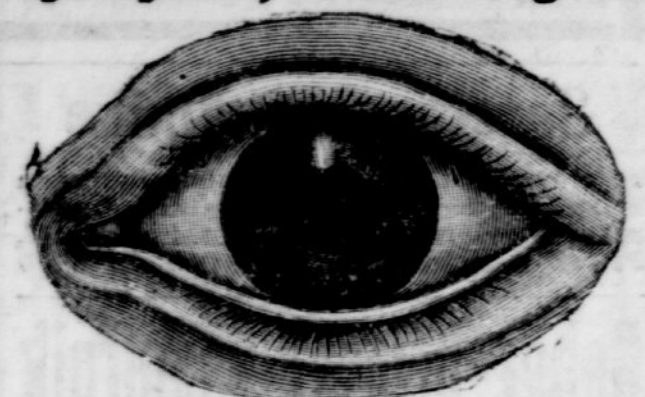
preje F. Hiti

Pred Skofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.



Kot prvi edini slovenski oblastveno konce sion. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in ščipalnice, toplovere, zrakomere, hygrometre, daljnogled vseh vrst, kakor »Zeiss, Busch, Goerz« itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Ustanovljeno 1846.

Paro barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

xx | x | xx

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal,

šip, kozarcev, vrčkov

i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda

po najnižjih cenah.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

pušk in samokresov

lovskih potrebin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetniški ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastonj in poštne prosto.

Enonadstropna najemniška hiša v Celju

z tremi prodajalnimi prostori, volčkim dvoriščem in vrtom, s postranskimi poslopi za stanovanje — za vsako obrt ali kupčijo posebno pripravno, meri 593 m², vrt :: pripraven za stavbišče, meri 522 m², ::

se proda takoj. 2701

Več se izve v Celju, Gosposka ulica 30.

Trgovski lokal

prostoren, z večjimi izložbenimi okni

išče ali takoj prevzame

dunajska tvorniška firma za ustanovitev trgovine na drobno. — Najboljša lega za nadrobno prodajo: Glavni trg ali Stritarjeva ulica. — Pismene ponudbe z navedbo cene in event. skico pod »Vorwärts 5000« na Dunaj, Postamt 88.

Trgovsko posestvo

na Koroškem

v občini Galicija pri Celovcu in sicer enonadstropna hiša z gostilno in trgovino z meš. blagom, s 3 posebnimi gospodarskimi poslopi, kegljiščem, prav lepim vrtom dalje zemlja (grunt) — z majhno hišo in gospodarskim poslopjem, domači mlin, turbinska žaga za deske, vodna moč, naposled sveta v izmeri 35 ha, 43 a 19 m², vse stoječe v najboljšem obratu, se za 55000 ugodno proda z vso opravo vred. Naslov v upravnistvo. »Slov. Narada«. 2676

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje vse po zmernih cenah priporoča

Stefan Strmoli,

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Tranco št. 1,

(zraven čevljarkega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

Za večje podjetje v Ljubljani se išče spreten, samostojen

korespondent

zmožen slovenske in nemške stenografije in strojepisja. Ozira se le na boljšo moč z daljšo pisarniško prakso. Prednost imajo večji lesne trgovine.

Istotam se sprejme starejša gospodična kot

kontoristinja

z daljšo pisarniško prakso, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Ponudbe z navedbo referenc naj se pošljejo pod:

»poštni predal št. 54« Ljubljana.

Večja tvornica išče

spretnega

kontoarista.

Zahteva se: kristjan, samski, starost 22—28 let, razločno pisavo, točno delo ter popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Reflektira se samo na zanesljivo

in zmožno delavno moč.

Ponudbe s sliko na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod »R. M. 1912«.

Išče se izurjenega
brivskega pomočnika
ob dobrem zaslužku.
M. Bukovčan, Postojna.

Učenca za pekarijo
sprejme pod jako ugodnimi pogoji
Ivan Svigelj, lastnik pekarije v Borovnici.

Ženitna ponudba	Ženitna ponudba
2732	2732
Vdovec, 38 let star, s 4 že precej odraslimi dekleti, najmlajša 9 let, se želi v svrhu ženitve seznaniti s slovenko, gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 25 do 32 let. Ima lepo posestvo in izvršne dobričane. Ponudbe z navedbo visokosti dote, ki se rabi v povzdigo obrti, in sliko naj se pošlje pod šifro „F. V. ženitev“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.	Vdovec, 38 let star, s 4 že precej odraslimi dekleti, najmlajša 9 let, se želi v svrhu ženitve seznaniti s slovenko, gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 25 do 32 let. Ima lepo posestvo in izvršne dobričane. Ponudbe z navedbo visokosti dote, ki se rabi v povzdigo obrti, in sliko naj se pošlje pod šifro „F. V. ženitev“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.
Ženitna ponudba	Ženitna ponudba

Proda se v Kranjski gori iz proste roke lepo iz okoli 55 oralov obstoječe

posestvo
ali pa tudi samo
HIŠA

s stopami in vodno močjo ter drugimi pritliklinami. Hiša je pripravna za usnjarsko obrt, ker se je takšna v njej izvrševala že stoletje ter se tudi ta obrt daleč na okoli nikjer ne izvršuje. Podrobnosti in cena se izve pri **F. S. Skrabarju** trgovcu Kranjska gora.

Pozor! Pozor!
V ponedeljek 5. in torek 6. avgusta od 8. dopoldan naprej bo
v Sp. Šiški št. 77.

(v Tomazičevi, preje Juvancičevi hiši)
javna
prostovoljna dražba

vseh vrst hišne oprave, pohištva, slik, orodja i. t. d. dalje veliko število starin majolični krožniki, porcelani, oljate slike t. t. d.

G. Flux
Gosposka ulica 4,
I. nadstropje, levo.
Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb je v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.
Priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor
privatno trgovsko in gostilniško osobe izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
2712
Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

V Ameriko in Kanado

pripravna, cena in zanesljiva vožnja
CUNARD LINE.

Carpathia iz Trsta, dne 6. avgusta 1912.
Saxonia iz Trsta, dne 20. avgusta 1912.
Pannonia iz Trsta, dne 27. avgusta 1912.
Iz Liverpoola:
Najhitrejši in najlepši parnik sveta, Lusitania, dne 17. avgusta, 7. septembra, 28. septembra, 26. oktobra 1912.
Mauretania, dne 10. avgusta, 31. avgusta, 21. septembra, 12. oktobra 1912.
Pojasnila in vozne liste pri
Andr. Odlasek v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23
poleg cerkve Svca Jezusovega.



Ni več beganja
kadilcev cigaret „Ottoman“

ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.



Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 101 vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemne zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 53.756.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Spretni zastopniki
za provizijsko prodajanje šivalnih strojev na zmerna delna odplačila sprejme **J. Klimesch, veletrgovina s šivalnimi stroji, Praga, Smichov 595.** 2570

Dober brivski pomočnik
se sprejme takoj
pri 2683
M. Podkrajšku, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Nadležne kocine
na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa odstranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raz-2395 pošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene
na prodaj.
Več se poižve pri lastniku **Jos. Tribuč, na Glincah 37.** 2416

OXO Nedosežno v dobroti
govejejuhina kocka
5^{vin.}
Družbe Liebig

R. WOLF Devin-Buckau.
Podružnica: Dunaj III, Am Heumarkt 21.
Patentne **vročeparne lokomobile**
s precizijskim krmilom brez ventila.
2053 Originalni Wolfov gradbeni način 10-8000 PS.
Obratni stroji največje popolnosti in hranljivosti za industrijo in poljedelstvo.
V celom izdelanih nad 750.000 PS.

Izjavljam,
da je zanesljivo razkuževalno sredstvo potrebno pri vsaki hiši. Za čiščenje ran, oteklin, za irigacije pri damah, za razkuževanje pri bolnikih in odpravljanje slabega duha, tudi pri potenju nog, je steklenica
lyzoforma
„desinfekcijskega sredstva, priznana najboljšega!“
Dobiva se z navodilom v vsaki v lekarni in drogeriji po 80 vinarjev v originalnih steklenicah. — Lyzoformovo toaletno milo komad 1 krono.

Eternit
ETERNIT-TOVARNA LUDEVITA HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA MYERGES-UJFALU
Glavno zastopstvo za južno deželo:
V. JANACH in DRUG, Trst.
Vprašanja na Teodorja Kerne, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, kleparstva in krovstva dela iz različnega blaga.

Učenec
čvrst, iz boljše hiše in s primerno šolsko izobrazbo, 2715
se takoj sprejme v trgovino z meš. blagom.
Franc Oset na Vranskem

Klev za več konj
s šupo in podstrešjem za seno se odda s 1. ozir. 8. avgustom 1912.
Poizve se na Rimski cesti št. 19.

Učenec
s primerno šolsko izobrazbo
se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom
Anton Sadnek, Senožeče.

Namizno grozdje
najfinejše vrste, za zdravilne namene in desert, sveže potrgano, zavoj s 5 kg K 3-50.
Cebelni med, zajamčeno naravno čist, najfinejša kakovost, pušica s 5 kg K 7-1.
L. Altneu, Versecz 43, Ogrsko.

Moderno stanovanje
s 4 oziroma 5 sobami in drugimi pritliklinami se odda za avgustov rok
Poljanska cesta št. 22.

Lepo in ceno stanovanje
v sredini mesta z 1 sobo in kuhinjo ter pritliklinami se odda s 1. septembrom t. l. Več se poižve v trgovini K. A. Kregar sv. Petra cesta št. 23.
Cena letno 280 kron.

Odda se lepo stanovanje
v prvem nadstropju, z dvema sobama, kopalnico in pritliklinami
za novembrov termin ev. za takoj.
Poizve se
v trgovini A. Sušnik, Zaloška cesta

Išče se gostilniški prostor
za termin november brez koncesije. Ako je kak hišni gospodar voljan oddati svoje prostore za gostilno, ker tako lahko doseže več stanarine, naj se blagovoli oglašiti po „gostilna“ na upravništvo „Slov. Naroda“.
2731

3000 hl naravnega vina
belega svetordetega po K 52 do K 56, daje pristno
slivovko in tropinovec
po K 116 hl prodaja
J. Kravagna v Ptuj, Stajersko.

Zadnji popis pučanstva u Dalmaciji.

Obradio Manfred Makale, osiguravajući tehničar u Beču.

Ta knjiga je popolnoma nov pojav v jugoslovanski literaturi. Vsi sicer uvažujemo vrednost statistike za spoznavanje narodnih sil, toda nikdo še se pri nas ni lotil tega gradiva tako obsežno. Zato pozdravljamo tem srčneje ta novi produkt v jugoslovanski književnosti, ker v tej knjigi najdemo tudi Slovenci mnogo za nas zanimivih podatkov, dasi je knjiga pisana specifično za Dalmacijo. Pisatelj je zbral na podlagi ljudskega štetja leta 1910 sumarične rezultate o številu prebivalstva, o njegovem prirastku in nazadovanju, o obljudeposti, hišah, občinah, mestih, veroizpovedi in občevalnem jeziku vseh, v naši državni polovici zastopanih dežel, a posebej še se bavi z Dalmacijo, katere rezultate po primerjalni metodi prispodablja z onimi drugih dežel in z notranjimi dalmatinskimi razmerami. Posebno poglavje je pisatelj posvetil izseljevanju ter nam tukaj odkril popolnoma nove perspektive glede vzrokov našega nazadovanja. Ravno glede Slovencev ni bilo žalibog pisatelju mogoče zaslediti vseh podatkov, bodisi ker ameriška izvešča Slovence največkrat prištevajo k Hrvatim, bodisi da vobče ni mogoče določiti, pri kateri narodnosti so všteti.

Kako eminentne važnosti bi bilo podobno delo za Slovence, prepričali se bode vsakdo, ki le samo površno knjigo prelisti. Tukaj govore neme številke svarilen jezik o naših uspehih in porazih, suhoparni podatki registrirajo grozno resnico zgodovine, predočujejo nam vsako fazo napredovanja in nazadovanja ogroženih narodnih manjšin ter nam tako podajo jasno sliko našega posestnega stanja. Sicer se je tudi v tej publikaciji pisatelj oziral kolikor mu je to dopuščal pravi namen knjige, na Slovence, posebno hvalo pa smo mu dolžni za podatke o izseljevanju, kateri so lažji skoraj nepristopni.

Glede izseljevanja v Severno Ameriko je navedeno, da je Avstro-Ogrska pri vseh doseljenicah prispevala s 25%, to se pravi, kontingent naših izseljencev je bil največji. Od leta 1901 do 1909, to je za dobo desetih let, izselilo se je iz Avstro-Ogrske 1.887.238 oseb. Pri tem številu so najpomembnejše zastopani Poljski s 337.672, potem Hrvati, med katerimi smo skoraj gotovo všteti Slovenci z 266.504, in Srbi s 30.778 osebami, torej dosega skupno število jugoslovanskih doseljenecv v dobi zadnjih desetih let skupno skoraj 300.000 oseb.

Po statističnem izkazu o doseljevanju v Zedinjene države od leta 1900/01 do 1908/09 smo Slovenci izrecno priklonjeni Hrvatim. Po tem izkazu sledi, da se je v zadnjih devetih letih večina hrvaško-slovenskih izseljencev naselila v Pennsylvaniji, Ohio in Novi Jork 73,0%.

Podatki o analfabetih niso častni za nas ter nas podvzajo na splošno prosvetno delo v domovini, vendar gre tudi v tem oziru na bolje, ker zadnje izvešče izkazuje, da odstotek analfabetov letno pada in znaša za leto 1909 vendar še 27,08%. Največji odstotek se opazuje pri maloruskih izseljencih, od katerih je skoraj polovica analfabetov.

Zdravstveno stanje naših priseljencev imenuje statistika zelo povoljno, od tisoč oseb obolita komaj dva.

Od poglavja statistike hiš bodi samo omenjeno, da je v zadnji številni dobi število hiš v Avstriji naraslo za 294.485, to je od 3.548.263 na 3.878.748 hiš. Leta 1910 pride na vsako hišo 7,37 oseb in 1,57 strank.

V razmerju med moškimi in ženskami izkazuje Kranjska leta 1910 na tisoč moških 1099 ženskih oseb, katero dejstvo se gotovo mora smatrati kot posledica izseljevanja moških. Ženske so v manjšini na Koroškem, v Gorici, Istri, Primorju in na Tirolskem.

Novo poglavje govori potem obširno o veroizpovedi. Ker so tozadnji rezultati že znani, omenimo le, da je bilo pri zadnjem ljudskem štetju javljenih 20.789 oseb brez veroizpovedi. Od teh pride na Češko 11.204 osebe ali 53,9%. Tri največje veroizpovedi v Avstriji, rimsko-katoliška, grškokatoliška in izraelska izkazujejo v zadnji številni dobi nazadovanje. To nazadovanje rimskokatoliške veroizpovedi je enako prirastku luteranstva ter znaša 0,16%.

Ker so tudi rezultati po občevalnem jeziku bili že večkrat publicirani, omenjamo le, da znaša skupina slovenskih narodov v Avstriji 16.599.095 oseb ali 60,45%. Ako se štejemo vse nemške avstrijske narodnosti, poskoči procent na 64,42. Pri razvoju teh narodnosti se opaža, da nemški, češki, maloruski, slovenski in laški jezik nazadujejo, a pol-

ski, hrvaško-srbski in rumunski napredujejo.

Razvoj v dobi zadnjih treh štev bil je v odstotkih sledeč:

leta:	1890	1900	1910
nemški	36,05	35,78	35,58
češki	23,31	23,23	23,02
poljski	15,85	16,62	17,77
maloruski	13,23	13,17	12,58
slovenski	5,01	4,65	4,48
hrv.-srbski	2,75	2,77	2,80
laški	2,88	2,84	2,75

Slovenski jezik je zastopan v šestih avstrijskih deželah. Od skupnega števila 1.252.940 odpadejo na posamezne dežele sledeče številke in odstotki:

Štajerska	409.684 oseb ali 32,70%
Kranjska	490.978 oseb ali 39,15%
Koroška	82.212 oseb ali 6,56%
Trst z okolico	56.916 oseb ali 4,54%

Gorica in Gradiška 154.564 oseb ali 12,34%.
Istra 55.134 oseb ali 4,40%.
Jezikovno posestno stanje slovenskih dežel je torej sledeče:

Štajerska: pretežno nemška 983.258 oseb ali 70,50% cele dežele; slovenska manjšina 409.684 oseb ali 29,37% cele dežele.

Kranjska: pretežno slovenska 490.978 oseb ali 94,36% cele dežele; nemška manjšina 27.915 oseb ali 5,37% cele dežele.

Koroška: pretežno nemška 304.287 oseb ali 78,61% cele dežele; 21,24% cele dežele.

slovenska manjšina 82.212 oseb ali Trst z okolico: pretežno laški 118.959 oseb ali 62,31% cele dežele;

slovenska manjšina 56.916 oseb ali 29,81% cele dežele; nemška manjšina 11.856 oseb ali 6% cele dežele;

hrvaška manjšina 2.403 oseb ali 1,26% cele dežele.

Gorica in Gradiška: pretežno slovenska 154.564 oseb ali 61,85% cele dežele;

laška manjšina 90.119 oseb ali 36,06% cele dežele;

hrvaška manjšina 186 oseb ali 0,08% cele dežele.

Zanimiv je jezikovni razvoj v Primorju. Sledeče številke predočujejo razvoj jezikov. poslednega stanja za dobo zadnjih ljudskih števcev.

Slovenec je bilo: V Trstu in okolici leta 1890. 20,47%, leta 1900. 16,34%, leta 1910 29,81%;

v Gorici in Gradiški leta 1890. 63,13%, leta 1900. 62,37%, leta 1910. 61,85%;

v Istri leta 1890. 14,33%, leta 1900. 14,20%, leta 1910. 14,27%.

Skupno v celem Primorju: leta 1890. 31,43%, leta 1900. 29,90%, leta 1910. 32,27%.

Lahov je bilo: V Trstu in okolici leta 1890. 73,89%, leta 1900. 77,36%, leta 1910. 62,31%;

v Gorici in Gradiški leta 1890. 35,78%, leta 1900. 36%, leta 1910. 36,06%;

v Istri leta 1890. 38,08%, leta 1900. 40,54%, leta 1910. 38,14%.

Skupno v celem Primorju: leta 1890. 44,71%, leta 1900. 46,91%, leta 1910 43,0%.

Nemci pridejo na Primorskem kot jezikovna manjšina v poštev z 29.077 osebami ali 3,52%, od tega v Trstu z 11.856 osebami ali 6%.

Cela publikacija je produkt izredne pridnosti in rodoljubja, in dalmatinski Hrvati so lahko ponosni na delo svojega rojaka. Dokler nam kak Slovenec ne postreže s podobnim delom, primorani bodo tudi naši politiki, publicisti in z javnimi razmerami se pečajoči faktorji poseči po skrbno zbrani knjigi, katera nam na nekaj straneh nagomili gradiva, ki smo ga prej morali iskati po obširnih nemških publikacijah, in po največkrat tudi tam brezuspešno. Celozadajo dopolnjujejo še štiri, izborno izvedene grafične karte, katere nam v slikah prikazujejo vsebino knjig.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

MOJA STARA
izkušnja je in ostane, da za prežnanje peg ter za pridobitev in ohranitev nežne, mehke polti ni boljše mila nego svetovnoznano **lilijasto mlečno mlo s konjickom**, znamka konjicko trdke Bergmann & Co., Decin n. L. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istotako se Bergmanova lilijasta krema **"Mama"** čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod. :

A. KUNST

Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zadržujemo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.



Glasovirje, pianine in harmonije iz prvovrstnih dvornih in komornih trvd imam v lastni zalogi bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pisмено 10 let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Vglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Glasbeni Matici in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje izključno le

koncesijonirana tvrdka G. F. Jurásek.



Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Automati že od 80 K naprej
tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih trgov, kakor znamke Angel Zonophont, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.



Josip Stupica
jermenar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav
krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine, že ohranjene vozove in konjske oprave.

Podpirajte domačo industrijo.

Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Odda se vož voz

1993

konjskega gnoja

Vprašanja na: Oroslov Dolenc, Ljubljana, Volfova ulica št. 10.

Na obroke!
Iz velikanske tvoriske zaloge dobavljam po vsem Avstro-Ogrskem takoj za K 14— prve vrste pristno srebrno remontoarno oro s tremi srebrnimi pokrovi, najfineje graviranimi. In

14 karatno zlato oklepno veržico najmoderneje oblike, 60 gramov težko za K 140— po mojih najugodnejših pogojih samo K 4— mesečno. Dobavlja se takoj na vse strani po povzetju prvega zneska K 14— Trgovina z zlatino

R. LECNER, Breclava (Lundenburg) št. 299.

Kdor je siv, izgleda star!

Izborno, zajamčeno, zdravju neškodljivo barvilo za lase in brado je

1. Vitekov „Odoline“, ki barva takoj in trajno, plavo (blond), rjavo in črno. 1 karton z navodilom K 4—.

2. Vitekov „Nucina“, dvojната, cenejša vrsta. 1 karton K 2—.

3. Vitekov „Nucina“, enostavno barvilo. 1 steklenica K 1—.

Ta barvila so se v tisočih in tisočih slučajih izkazala najboljša. Edino pravo (vse drugo zavračajte) iz tvornice kosmet. in diet. izdelkov tvrdke

Fran Vitek & drug. Praga.

Glavna zaloga: Drogerija Adrija

Ljubljana, Selenburg. ul. 5, nasproti glav. pošti.

Anton Kanc, drogerija, Zidovska ulica št. 1.

STOCK

COGNAC

MEDIZINAL

parne destilerije

CAMIS & STOCK

Barkovlje

v uradno plombiranih steklenicah.

Dobiva se povsod!

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična

pletilna industrija

in trgovina

za površne in spodne

jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d.

na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej;

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo.

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apnene

façadne barve

obastveno varovane

V 50 različnih od 24 h kilogram naprej.

Ze desetletja najbolje preizkušene, preizkušene vse ponaredbe. Edini primerni pleskalni material za že pobavarna pročelja.

Emajlne fasadne barve, ki se ne odbarvajo, krijejo z eno potezo, brez grundiranja, emajlne trde, porabne samo pomešane z mrzlo vodo. Razkuževalne, nestrupene, porodne. Idealno barvanje za notranje prostore, še ne podbarvane fasade, lesene stavbe, kakor kolnice, paviljone, plotove itd. Dobivajo se v vseh niansah, stroškov za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige z vzorci in prospekti zastonj in poštnine prosto.

Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstr. 120.

Glavna zaloga za Ljubljano: Brata Eberl.

Proda se blizu Celja, koncem mestnega parka

nova hiša z vrtom

za 7000 K. Gono se tudi dobijo večji ali manjši stavbni prostori v Gaberjih pri Celju poleg tovarne. — Natančneje pri lastniku, Dolinar, Celje. 2496

Učenca

sprejme v trgovino mešanega blaga

Peter Durjava v Škocijanu.

Elegantno

2611

stanovanje

s 6 sobami, erkerjem in pritliklinami z vsem komfortom (razgled na park) se odda z novembrom t. l.

Natančneje se izve

na Slovenskem trgu 3.

Izredna prilika!

Trgovina z mešanim blagom

s trafiko in gostilno,

vsako posebej v svoji hiši, se da takoj v zakup, ker lastnik stopi v privatno življenje.

Stara mesto, že 17 let obstoječe, trgovanje z delničnimi produkti, pol kilometra od prihodnje železniške postaje. Nadatka 6000 K. Vprašanja na E. Röthel, Podzemelj pri Metliki na Dolenjskem. 2612

!!Za sladokusce!!

Najfinejša namizna olja brez duha za družine, gostilne, jedilnice.

Naročbe se izvršujejo točno in skrbno zavite ter z obratno pošto po povzetju v posodah po 5 kg in naprej, vstevši omot, franko poštarina:

fino olje prima po K 1,80 — 2— liter izredno fino „ 2,40 — 2,80 „ izredno subline „ 3— — 3,50 „ Cisto oljčno fino „ 220

Naročbe s točnim naslovom prosim poslati na skladišče olja

Reka, ulica Giuseppe Parini št. 9.

S spoštovanjem

E. P. Marče.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo mlo

G. Hella & Comp.

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, luskinam na glavi in v bradi, in v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini Pri polnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo žvepleno mlo.

Kot blažje kotranovo mlo:

Bergerjevo glicerino-kotranovo mlo.

Dalje:

Bergerjevo boraksovo mlo

in sicer proti ogreem, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprijetnim kožnim. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 70 vinarjev.

Novo: Bergerjevo tekoče kotranovo mlo

je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih, luskinam na glavi in v bradi kakor tudi kot sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 50 vin. Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo mlo in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječi firmni podpis

G. Hella & Co. na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato sretnjo na svetovni razstavi v Parizu 1900

Tvornica:

G. Hella & Comp., Dunaj, I., Eiberstrasse 8. V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milana Leuska dediti, Ph. Mr. Josip vžmar, J. Mayr, G. Ficcoli, Ubald pl. Trakóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Uničevalec stenic

Zing - Zing, 2056

oblastveno varovan, pomori takoj vse stenice z zalego vred. Nestrupeno, blagodišeče, razkužujoče. Dobiva se v steklenicah po 60 vin., zraven spadajoča brizgalna 20 vin. v 1/2 in 1/4, litrskih steklenicah razmeroma ceneje

v glavni zalogi v Ljubljani pri

Antonu Kanc, drogerija.

Druga sredstva odločno odvr

Ali ste oženjeni?



Potem zahtevajte novo
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K 3-40.
Ilustrovan cenovnik z
zdravniškimi nasveti
gratis in franko (zaprti
30 h). — I. Singer,
higienična manu-
faktura, Dunaj I,
Wiesingerstr. 8 F.

Svinčniki

sloviti budejeviški izdelek tucat 40 h.
Cena na drobno okoli 80—96 h. —
Trgovci zaslužijo 50%. Vzorci: 30 tu-
catov sortiranih, cedrov les, šestoro-
ogelnat, tudi anilinovi svinčniki 12 K
po povzetju. 2326

Adolf Weber, Budejevice šte. 144, Češko.

Dobro upolnjana
sedlarska obrt

v bližini Ljubljane,
se z vsem orodjem ugodno proda.
Kje, pove upravništvo »Slov. Narod«.

Samo K 180



najnovejši
amerik. fotograf. aparat »Mignon«
Elegantna in priznana iz-
vršitev, pripravno tudi za
potovanja in izlete. 4x4
cm velj., kompletno z opo-
vo, poiskano silko in
šolo, po kateri vsak za-
četnik lahko takoj ne da
bi prej kaj znal fotogra-
fira in slike izvrši. Po
povzetju za samo K 180. Slike nato vsakdo
kupi. — Več pove pri naročitvi aparata
Leopold Schächter, Dunaj 841 XVI/2 Lerchenfeldergürtel 5.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.

štedilnih ognjišč.

Izvrstne in solidne dela.
Cene zmerno. Popravila se
: : : točno izvršujejo. : : :

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neposredno naročnikom se
použije s povzetjem.

Stanovanje

pritlično na Poljanski cesti št. 3.
se odda s 1. novembrom.
— Poizve se v I nadstropju. —

Zajamčen uspeh
ali denar nazaj.
Zdravilni izkaz
o izvršnem učinku.
Bujne, lepe
prsi
dobite ob rabi med.
dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za
vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi
se zuranje. Poizkusna pušica K 3, ve-
lika pušica, zadostna za uspeh K 8—
Razpošiljanje strogo diskretno. 2711
Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E

V najem se odda

dobro idoča 2651
gostilna
na Dolnjaški cesti pri »Kramarju«
s 1. septembrom 1912.

Natančna pojasnila se izvejo pri gosp.
Josipu Plankarju na isti cesti.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vzvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
zainici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani oeniki zastoni. 31

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Za nabavo vsakovrstne železnine se priporoča
veletrgov. z železnino Merkur
Peter Majdič :: Celje

Svetovna znamka
LAURIN & KLEMENT
d. dr. v Miadi Boieslavi
AUTOMOBILI
Zastopnika: Nikodem & Wetzka — Gradec.

Povest trgovskega pomočnika.

Gospod Perchal, eden najboljših trgovskih sodrnikov, zaposlen v neki veliki trgovini v
Parizu, je bil bolan več let na resni bolezni.

Imel sem — pravi on — močne pekočine in drisko z zaporednimi vetrovi. Skupno z
hujšal od dneva do dneva. Poskusil sem mnoga sredstva, čiščenje,
puščanje krvi, kopanje, kar ni me ni ozdravelo. Zapušen od vseh,
obupan, ni mi preostajalo drugega nego — smrt. Da izpolnim svet
prijatelja, sem rabil prašno oglje »Belloc«. Po 3—4 dneh sem se po-
čutil boljšega ter mogel použiti pečeno meso, to česar nisem mogel
nekaj mesecev poprej. Po osmih dneh se je končala driska — ozdrav-
el sem. Ker sem mogel jesti, prebavati, in se je odstranila driska,
so se mi kmalu povrnila moči ter sem začetkom meseca popolnoma
ozdravel. Claudio Perchal, trg. pomočnik, Pariz, 29. nov. 1896.

V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem ko-
silu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bo-
lezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsa-
kemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc proizvaja prijeten občutek v želodcu, daje tek,
pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, oglje Belloc je ne-
prekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni,
asem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo vživati oglje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali
poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo
Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo
nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime
Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi oglje prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc.
2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo
popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih
dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy
A. Bohine lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmar.

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih
prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezenine se kupijo zelo
ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, oprave za
: : : : : kavo, nogavice in žepni robci. : : : : :

Glavna zaloga c. kr. priv. tovarnen platna

in vseh platnenih izdelkov **Norbert Langer & Söhne**
znano najboljši izdelki, originalne tovarniške cene.

Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc

Ljubljana, Selen-
burgova ulica 5.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožefa cesta 3.
konkurira z največjimi trdkami
glede **finega kroja** in ele-
gantne izvršitve.
Tovrniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kozmetičski predmeti
za olepšanje polti in telesa so:
Ada milo po 80 h,
cream po 1 K;
Ada Menthol
ustna voda po 1 K;
Ada zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
Ada lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.
Ti izdelki »Ada«, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tovarnica klavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBIK
Jamstvo šest let. Ekspert v vse dozele.
Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene **platinne, klavirje** in
harmonije tudi samostojno
za gotov denar, na dolga od-
plačila ali napezode.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.
Največja tovarna na avstrijskem jugu

C. kr. priv.
Gizelino društvo
vzajemna zavarovalnica za življenje in doto
pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospe nadvojvodinje Gizele.
Glavno zastopstvo za Štajersko, Koroško, Kranjsko: Gradec, Murplatz št. 9.
Zavarovalni kapital čez četrt milijarde kron. — Premijske rezerve in prenos K 83.860.000.—
išče v svrhu ustanovitve generalnega zastopstva za sodni okraj ljubljanski
v akviziciji spretno osebo.
Prednost imajo gospodje s kavcijo, ki se jim poveri tudi inkaso.
Natančne ponudbe na podružnico v Gradcu, Murplatz šte. 9.

Razpis.
Za zgradbo okrajne ceste Žiri-Rovte

na delnih progah

- a) km 0-0—km 1-1 na okroglo 21.600 K,
b) Sopotov mlin—Zajeze na okroglo 53.500 K in
c) štiri železnobetonskih mostov na okroglo 36.100 K

proračunena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapodajajoče ponudbe z napovedjo popusta ali dopla-
čila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne cene naj
se predlože ločeno za ceste in mostove

do 26. avgusta t. l. ob 12. opoldne podpisanemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dolo-
plati je zapečaten z napisom: »Ponudba za prevzete gradbe varijant
okrajne ceste Žiri-Rovte« odnosno »... za prevzete gradbe že-
leznot. mostov na okrajni cesti Žiri-Rovte«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodat kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem
uradu ob navadnih uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 2. avgusta 1912.

Prve vrste domača, vse zavaro-
valne stroke goječa, dobro uvedena

zavarovalna družba
išče spretnegaglavnega zastopnika
za Ljubljano

ki dobi že urejeno zastopstvo in s svojimi zvezami skrbi za zvi-
šanje zavarovalnih pogodb. 2716

Cenj. ponudbe s popisom življenja pod »Aemona-Securitas«
na anonično ekspozicijo Klenovih v Gradcu. —

Najboljši češki nakupni vr.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prama polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg veličnega anežobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivoga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniji prani puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.



Zgotovljene postelje in gostonitega rdečega, mo-
nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema sglavnicama, 80 cm dlj, 60
cm šir., polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol
puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, sglavnice 3 K,
3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, sglav-
nica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega,
črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Raspoložila se po povzetju,
od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar. —
Natančni cenovniki gratis in franco. S Benisch, Deženice št. 767, Češke.

Triumph-
Štedilnike, peči,
trajno gorilne vlože,
(za uzidat v lončene peči)

varstvena znamka

ceniki zastoj!
Do bavi naslovi se usakemu naznari jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z.Wels
Gorenje Avstrijsko.

Alfonz Breznik

sodni izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in har-
monijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.G. kr. avstrijski podmo-
bilniški konto št. 114.893.Ljubljana, Kongresni trg št. 15
(nasproti nunske cerkve).Naslov brzojavkam
KLAVIR - BREZNIK, Ljubljana.

Klavirje dvorne tvrde Bösen-
dorfer, Czapska, Höhl & Heitz-
mann, Stelzhammer in Horn-
gel (amer. harm.) imam le jaz
izključno edini zastopnik za
Kranjsko v velikanski zalogi
in izbiri. Ne dajte se varati
po navidezno cenem, vsiljivem
blagu, osobito, ker nudim
vsakomur, da si po kolikor mo-
goče najnižji ceni ali na ču-
dovito majhne obroke brez
vsakega zadatja nabavi prvo-
vrstnega instrument z resnično

pismeno 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica naj-
nitijs. Popravila in ugleševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v
zalogi. Violine, citre, kitar, tamburice, harmonike, telov. rogovi in strune po to-
varniških cenah. — Ves dan odprto!

August Repič

sodar v Ljubljani v Trnovem.

izdeluje in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

**Blaž Jesenko**Ljubljana, Stari trg 11
priporočaklobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovejša fasone

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Najcenejšo
dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si

mojo bogato zalogo pravih, najfinjših

švicarskih ur iz

zlata in srebra, ure

za dame z diamanti

in briljanti, zapest-

nice, uhane, vratne

veržice, poročne

in druge prstane,

krasne nastavke iz

kita srebra, na-

mizna orodja itd.

Zahtevajte cenik,

pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni

delavnici točno in solidno.

**Teodor Korn**

(poprož Henrik Korn)

pokrivač streh in klepar, vpeljač

strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-

vanje vsakršnih kleparskih del ter po-

krivanje z angleškim, francoskim in

tuzemskim škrlitjem z

sodest-cementnim škrlitjem (Kornit) patent Hartschak

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-

cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-

parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Ukusa in kakovostnega. Postavljam posoda.

Poprave točno in ceno.

Preračuni brezplačno in pošt. prosto.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. kono. instalater za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelovodne naprave
Poprava v stroke spadajočih del. V zalogi blage prve vrste, pro-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

**Združeni čevljarji**

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo.

Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev

lastnega in tujega izdelka.

Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd.

vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovske čevlje.

Izdelujejo se po meri v lastni delav-

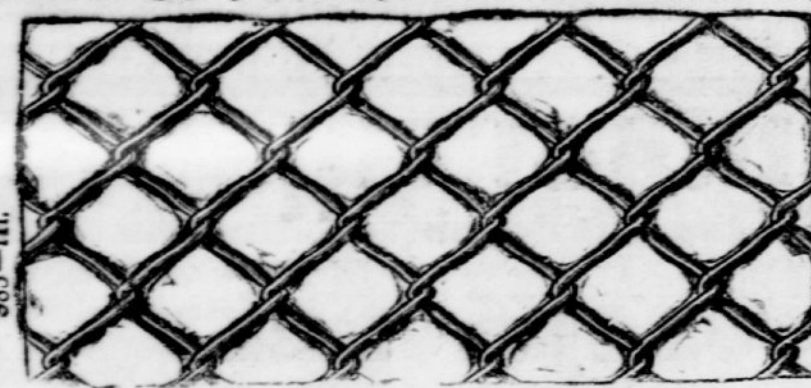
nici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja

naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

**Stirloglate strojne žične pletenine**

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj



posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, voliére, okenske mreže ter
mreže za pesek in gramoz, dalje materiala za ograjevanje, različnih debelosti jeklena
bodeča žica za plotove, večkrat sukana, šesterooglate, v ognju pocinkane
strojna žičasta pletenina za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerie, voliére,
lawn-tennis, Rabitzove stene, monirne stavbe, žičaste in ograje iz kovanega
železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobe, probnice, pročelja
in balkone ter vsa zadenke fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 23

tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in franco

Dobiva se v vseh večjih železninskih trgovinah.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Delniška glavica. K 6.000.000

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, streje in parne ali
plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam
vsled gašenja, podiranja poslopij in proti
škodam vsled odnašanja premičnih stvari, na-
dalje proti požarnim škodam živine, zalogo
vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pri-
detke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridele in
klajo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega
stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri
prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim neizgodam, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih
podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov,
voznikov, lovcev itd.

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po
najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj
po zavarovalni smrti na njega zaostale ali
kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z opro-
stitvijo plačila zavarovalnice, oziroma s pri-
znanjem dosmrtnne rente ob nastali onemoglosti,
nadale sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za
starost, zavarovanja otroških dot. plačljivo pri
dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov
in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in
pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost
in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj
vojne brez posebne premijske doklade itd

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 1.

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

69

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

2911

Bremna

v

New Yorks cesarskimi brzojarniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtrek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba počena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo,
Arizono, Utah, Wioing, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez celovito. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Braziljo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Bertelli

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA**

PREJE

**KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**

Dinamo stroji in električni motorji. :
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. : Električni
obrat vseh vrst. : Ventilatorji. : Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. : Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. : Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
: Točna, ceno in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih tvrdk. : Vse
potrebe za instaliranje. : : : :

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Samo K 3-80.



Najnovejša posebno ploščata, z dvema pokrovcema kavalirska ura Chronos z nikljanim lepim vijugalom in amer. dvojno zlato dvojno veritico najmodernejših členkov s prekr. obeskom in 3 letnim jamstvom. Vse skupaj po povzetju za samo K 3-80.

Ure ur L. Schächter, Dunaj 920 VII/2 Lärchenfeldg. 5.



Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, št. palnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. ::

Marxov email in glazure za pode,

izvrstne specialitete, ki se hitro suše in jih lahko vsak uporablja. Zaloga tovarne lakov Ludvika Marxa.

Depot: 1041

Brata Eberl v Ljubljani.

:: Tvornica ::

plutovinastih zamaškov

Zuckerman & Löbl 1986

Praga, Pořič 26 nova. — Cenovniki gratis in franko

Tvornica motorjev,

zelo solidna posebno glede kakovosti, pošiljanja, cene in plačilnih pogojev 5215

išče samo dobro vpeljane, marljive

zastopnike

za razpečevanje tvorniških izdelkov proti visoki proviziji. — Cenjene dopise pod **Motori Nro 62270** na anončno ekspedico Heinrich Schalek, Dunaj I. Wollzeile 11.

Hotel pri pošti

v Kranjski gori 2494

se, priporoča cenj. izletnikom, turistom in potnikom. — *Novo, opremljen! — Lepa poletna stanovanja. Dobra kuhinja.

Lastnik **Jakob Pečar.**



Gramofon za gostilničarje z magnetnim vmetom, popolnoma sam delujoč, začne injenja sam — K 80 — Enoletno pisarno jamstvo. Pišite po cenik. Igle K 1-50 za 1000 Velika zaloga gramofonskih plošč. Pazite natančno na naslov. ::

Gramofoni — avtomati

iz prve roke se dobe le v ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

HENRIK LANZ MANNHEIM

Največja in najpomembnejša lokomobilna tvornica na Nemškem priporoča

VENTILNE LOKOMOBILE

z delovanjem do 1000 HP.

Za vročo paro najbolj pripraven obratni stroj.

Avstrijska prodajalna pisarna: EMIL HONIGMAN, Dunaj, IX.

2733

Gospodinje!

Pozor!!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHEINA

UNIKUM
MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje obistne tolske z visoko pasterizirano smetano, ima torej največjo redilno vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčisti naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od našega 50% vadnega presnega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV

„UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavrtku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej bogati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za ::

pečenje

praženje

kuhanje

maslen kruh

samo

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINO

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Dva gospoda

se sprejmeta 2681

na hrano in stanovanje

s 15. avgustom.

Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Majhna kmetija s hišo

in drugim kmetijskim poslopjem blizu Ljubljane 2637

se da za več let v najem

človeku, ki je vajen kmetijskega dela in zmožen to posest dobro obdelovati.

Več pove gosp.

F. Gerkman v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14., I. nadstropje, od 11. do 12. ure dopoldne.

Proda se iz proste roke

lepo posestvo 2624

v Srednjem vrhu pri Kranjski gori,

obstoječe iz zidane hiše, gospodarskega poslopja, ter 150 oralov njiv, travnikov in gozda. Proda se ugodno radi družinskih razmer. — Vprašanja na

Nežo Lavtižar, Srednji vrh, pošta Kranjska gora.

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeni, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo kislino za vse

vrste zemlje

Vsečina strogo zajamčena.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživiljenec krmnih nasadov, doseženje velikih donosov fosforovih soli polne kreme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi pri krompirju, repi itd.

dalje amonijakove, kalijeve in solitrove

superfosfate

dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna: Praga, Přikopy 17/III

**Jeste li radi pepel?
ali opekin prah?
ali žažanje?**

Vi menite, da se kaj takega ne je? In vendar se nahajajo vse te ljubke reči v semletem začimbinem prašku, ki ga kupujete odprto.

Ako hočete obvarovati svoj želodec takih zdravju škodljivih snovi, tedaj ne kupujte

nikdar semletih začimb odprto

temveč izključno le

zajamčeno čiste začimbine praške

Varnostna znamka: **Küchensegen** v pušicah in zavrtkih

firme Alex. Ertl sinovi v Gradcu

v poleg stoječi, postavno varovani opremiti



Dobiva se povsod!



Pozor na varnostno znamko!

ŽGANJARNA ROBERT DIEHL

Priporoča svoje doma žgano
štajersko slivovko, be-
rovničevco, brinjevec,
" tropinovec, "
vinsko žganje in konjak.

CELJE

Prva kranjska mizarska zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.



vpis. z. z. om. jamstvom — nasproti železniške postaje Vičmarje v lastni hiši.
Mizarska delavnica s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele in sanatorije in druge javne zgradbe. — Zaloga v št. Vidu nad Ljubljano. — Prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18, hiša Kmetijske posojilnice. Ceniki na razpolago. Preračuni in načrti brezplačno.



NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

MOËT & CHANDON

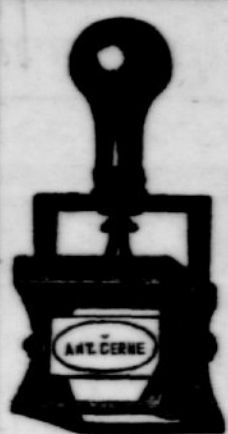
je
šampanjec
najvišjege
dvora in
aristokracije



Ustanovljeno
1743

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomaj-
kanja prostora znižane cene. Dosta-
vijo se na zahtevanje tudi na dom.
Parna žaga SCAGNETTI, za skla-
ni diškom državnega koledarja. ::



Stampilije

vseh vrst za urade,
država, trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Strogo solidna najstarejša domača trdka.
Juveli, zlatnina,
srebrnina ter razne ure.



Popravila in
nova dela po
najnižji ceni.

Edina zaloga ur
z znamko

"TUP"

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Josip Gregorin

krojačnica prve vrste za
gospode in dame

:: se nahaja na ::

Dunajski c. 20

nasproti kavarne „Evropa“ — Tramvajska
postaja.

Zaloga inozemskega in
pristno angleš. blaga.

Cene solidne. :: Postrzba točna.
Z odličnim spoštovanjem

Jos. Gregorin, krojač.

V CELJU! Slovenska tvrčka. V CELJU!

260

Izdeluje velike mostne tehnične za tehtanje živine in vozove vseh sistemov in velikosti.

Prevzame jih tudi v prenovljenje.

Stavbni in umetni ključavničar **IVAN REBEK** Celje, Poljanska ulica št. 14.

Prostovoljna sodna javna dražba

V ponedeljek, dne 5. avgusta 1912 dopoldne ob 9. uri

se bode prodajalo na licu mesta pod jako ugodnimi pogoji na prostovoljni
sodni javni dražbi

zidano novo hišo št. 74 v Štepanji vasi na Kodelovem

z več sobami, kletjo, lastnim vodnjakom z dobro pitno vodo. Izključna cena
8000 K, vadij 800 K. — Natančnejši dražbeni pogoji se pozvedo med uradnimi
urami v pisarni podpisane sodnega komisarja ali pred dražbo na licu mesta.

Mate Hafner,

c. kr. notar kot sodni komisar

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Zvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve



Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
:: firnežev, ::
:: čopičev, ::
:: lakov, ::

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana.
Telefon št. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 28. jun. 1912

:: K 74,399.681.— ::

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.



F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

:: tovarna zarezanih strešnikov ::
ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezan

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem MARZOLA“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorca in popis.
Spretni zastopniki so iščejo.